

Česká zemědělská univerzita v Praze

Fakulta životního prostředí

Návrh aktualizace Strategického programu rozvoje venkovského mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko s akcentem na trvale udržitelný a šetrný cestovní ruch.

Vedoucí práce: Mgr. Karel Houdek

Diplomant: Tomáš Hiltcher

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra aplikované ekologie

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hiltscher Tomáš

Regionální environmentální správa - kombinované Praha

Název práce

Návrh aktualizace Strategického programu rozvoje venkovského mikroregion Horní Vltava – Boubínsko s akcentem na trvale udržitelný a šetrný cestovní ruch.

Anglický název

Draft update of the Strategic Development Programme rural micro Upper Vltava - Boubínský with an emphasis on sustainable and friendly tourism.

Cíle práce

Cílem práce je na základě zkušeností získaných z rešeršního šetření k pojmům klíčových slov v tomto osobitém podnikatelském prostředí, určit optimální metodiku a postup efektivní aplikace environmentálně šetrného cestovního ruchu a turismu v zájmovém území.

Metodika

Metodika šetření v povinném rozsahu a struktuře práce vychází: ad 1/ z Metodického podkladu FŽP ČZU Praha pro zpracování diplomových prací; ad 2/ ze standardních, nebo zcela nových a v rešerši ověřených metodických postupů a aplikací, jako i místních přírodních a sociálně ekonomických podmínek.

Harmonogram zpracování

1. etapa – úvodní seznámení se zájmovou lokalitou, Zásadami územního rozvoje, územních plánů, včetně výsledků rešeršního šetření nejen vybraných slov, ale i dalších pojmů, jako i metod aplikovaných šetření a možností využití obdobných ploch - V.- VI. 2013
2. etapa - vlastní terénní šetření na základě získaných poznatků - VI. - IX. 2013
3. etapa - sumarizace poznatků, upřesňující konzultace, vč. dodatečných šetření - X. - XI. 2013
4. etapa - vyhodnocení poznatků a jejich aplikace v podmínkách zájmového území - XI. 2013 - I. 2014
5. etapa - finální konzultace, finalizace a odevzdání diplomové práce - II.- III. 2014

Rozsah textové části

60 až 65 stran

Klíčová slova

program rozvoje, šetrný cestovní ruch, ekologická únosnost, stabilita, zranitelnost a destinace, trvale udržitelný rozvoj, lidský potenciál

Doporučené zdroje informací

Metodika zpracování diplomových prací na FŽP ČZU Praha

Hadač E., (1982), Krajina a lidé, Academia

Jeník, Moldan, Zíka, (1978) Životní prostředí očima přírodovědce, Academia

Výuková prezentace k předmětům: Cestovní ruch v krajině a Ekologické aplikace v krajině (K. Houdek)

Plán péče NP Šumava

Holešinská A., (2012) Destinační management, jako nástroj regionální politiky cest. ruchu, MU Brno

KOLEKTIV AUTORŮ, 2006: Destinační management a vytváření produktů v cest. ruchu, MMR, 2006,

JAKRLOVÁ J., PELIKÁN P., 1999: Ekologický slovník, terminologický a výkladový. Fortuna, Praha 144s

MAIER, K., 2012: Udržitelný rozvoj území. Grada Publishing, a.s., Praha: 253 s

PALATKOVÁ M., 2006: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu. Grada Publishing, a.s., Praha: 341 s

RYGLOVÁ K., BURIAN M., VAJČNEROVÁ I., 2011: Cestovní ruch – podnikatelské principy a příležitosti v praxi. Grada

Publishing, a.s., Praha: 213 s

ZELENKA J., PÁSKOVÁ M., 2002: Výkladový slovník cestovního ruchu. MMR ČR, Praha

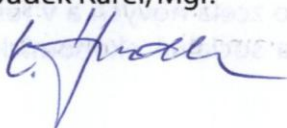
Internetové odkazy:

<http://www.npsumava.cz/cz/>, www.cenia.cz; <http://drusop.nature.cz>; www.mmr.cz; www.uur.cz; www.mze.cz;

www.uhul.cz a www.czso.cz

Vedoucí práce

Houdek Karel, Mgr.

prof. Ing. Jan Vymazal, CSc.

Vedoucí katedry

V Praze dne 22.4.2013

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně pod vedením Mgr. Karla Houdka, a že jsem uvedl všechny literární prameny, ze kterých jsem čerpal.

V Českých Budějovicích

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl poděkovat Mgr. Karlu Houdkovi za příkladné metodické vedení této diplomové práce a za velmi cenné a konstruktivní připomínky, díky nimž mohla být tato práce vypracována.

V Českých Budějovicích

Abstrakt:

Předmětem této práce je vytvoření návrhu strategie rozvoje mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko na základě zhodnocení odborné literatury a analýzy místních poměrů. Důraz je kladen na postavení cestovního ruchu v rámci rozvojového potenciálu šetřeného území a využívání tohoto potenciálu v takové podobě, jež bude přispívat k trvalé udržitelnosti dalšího rozvoje.

Abstract:

This diploma thesis results in proposal of development strategy of micro region Horní Vltava – Boubínsko based on the evaluation of scientific literature and on analysis of the local conditions. The thesis puts emphasis on the position of tourism in the context of the development potential of the investigated area and on using of this potential in the way, that will help to the sustainability of further development.

Klíčová Slova:

Program rozvoje, šetrný cestovní ruch, ekologická únosnost, stabilita a zranitelnost destinace, trvale udržitelný rozvoj, lidský potenciál.

Key words:

Strategy of development, sustainable tourism, ecological carrying capacity, stability and vulnerability destination, sustainable development, human potential.

Obsah:

1 Úvod.....	9
2 Vymezení cílů práce.....	10
3 Literární rešerše.....	10
3.1 Vymezení pojmů	10
3.2 Trvale udržitelný rozvoj venkova	11
3.2.1 Definice venkova	12
3.2.2 Krajina ve vztahu k udržitelnému rozvoji.....	12
3.2.3 Definice trvale udržitelného rozvoje.....	13
3.2.4 Myšlenka trvale udržitelného rozvoje.....	14
3.2.5 Cíle rozvoje venkova.....	14
3.2.6 Prostředky rozvoje	15
3.2.7 Plánování rozvoje.....	16
3.2.8 Účastníci rozvoje.....	17
3.3 Cestovní ruch	17
3.3.1 Problematika cestovního ruchu	18
3.3.2 Přínosy a rizika cestovního ruchu	18
3.3.3 Cestovní ruch a životní prostředí	19
3.3.4 Řízení a spolupráce	20
3.3.5 Ukazatele trvalé udržitelnosti cestovního ruchu	21
3.3.6 Možnosti ukazatelů	21
4 Metodika	23
4.1 Analýza šetřeného území	23
4.2 Návrhová část.....	25
5 Analytická část.....	26

5.1 Analýza vnějších a vnitřních vztahů mikroregionu	26
5.1.1 Identifikace šetřené lokality	26
5.1.2 Historický a kulturní vývoj	37
5.1.3 Pracovní příležitosti	42
5.1.4 Bytový fond.....	47
5.1.5 Občanská a technická vybavenost obcí.....	50
5.1.6 Doprava	52
5.1.7 Životní prostředí.....	56
5.1.8 Cestovní ruch	58
5.2 SWOT analýza	64
6. Návrhová část.....	65
6.1 Návrh strategie rozvoje mikroregionu	65
6.2 Návrh rozvojových opatření.....	67
6.2.1 Zlepšování využívání potenciálu pro cestovní ruch.....	68
6.2.2 Propagace	69
6.2.3 Podpora místních podnikatelů.....	70
6.2.4 Lidské zdroje.....	72
6.2.5 Přeshraniční spolupráce	72
6.2.6 Sociální zázemí	73
6.2.7 Technická infrastruktura	74
7. Diskuze.....	76
8. Závěr	78
Seznam použité literatury a zdrojů:.....	79
Přílohy.....	7

1 Úvod

Předmětem této práce je zhodnocení některých aspektů přístupu k plánování regionálního rozvoje především s ohledem na vysokou intenzitu využívání území cestovním ruchem. Jako modelové území byl vybrán mikroregion Horní Vltava – Boubínsko, jenž svou územní polohou náleží do centrální části Šumavy, která představuje jeden z turisticky nejatraktivnějších a nejnavštěvovanějších venkovských regionů v České republice. Zároveň v době tvorby této práce mikroregion nedisponoval aktualizací svého strategického plánu rozvoje, tedy zde lze předpokládat prostor pro případnou diskuzi a do jisté míry i reflexi při tvorbě této aktualizace. Tato práce nepředstavuje aktualizaci strategického plánu rozvoje v její úplné podstatě, ale dává si za úkol především poukázat na problematiku rozvoje cestovního ruchu v jeho interakci se životním prostředím ve všech jeho rovinách v rámci specifických podmínek, jimiž šetřený mikroregion disponuje.

2 Vymezení cílů práce

Mezi hlavní cíle práce patří stanovení optimálního postupu pro tvorbu strategických rozvojových dokumentů na příkladu aktualizace strategie rozvoje mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko. V rámci navrhované aktualizace strategie je pak hlavním cílem nalezení takových opatření, která budou vycházet z podrobné analýzy šetřeného území a jejich realizace bude přispívat k rozvoji šetřeného území, a to ve své udržitelné rovině.

3 Literární rešerše

Literární rešerše je zpracována především deskriptivní a komparativní metodou na základě vědeckých publikací domácích i zahraničních autorů. Hlavním cílem rešerše je nastavení teoretického rámce pro další postupy práce, a to především v deskripci problematiky v obecné rovině. Hlavním předmětem rešerše je definice rozvoje venkova a jeho udržitelnosti. Vzhledem k charakteru šetřeného území je téma rešerše zaměřeno především na problematiku cestovního ruchu jako potenciálního prostředku rozvoje a zároveň je kladen důraz na vazby mezi regionálním rozvojem a životním prostředím. Úkolem literární rešerše je identifikovat a popsat přijímané trendy v řešené problematice a stanovit potenciální ohrožení a příležitosti v obecné rovině. Literární rešerše slouží především jako podklad pro návrhovou část, ale také stanovuje zaměření a rozsah některých částí analýzy.

3.1 Vymezení pojmů

Strategie rozvoje

Jedná se o koncepční dokument, který napomáhá systematicky řídit a organizovat změny v území. Vychází ze znalosti daného území a jeho potenciálu. Jedná se zpravidla o dokument střednědobé platnosti (3-7 let). (Labounková, et al. 2009, Perlín, Bičík 2006)

Ekologická únosnost

Ekologickou únosnost definuje zákon 17/1992 Sb. O životním prostředí v platném znění, jako zatížení území lidskou činností, při které nedochází k poškozování životního prostředí, zejména jeho složek, funkcí ekosystémů nebo ekologické stability.

Trvale udržitelný rozvoj

Jedná se o takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů.(zákon 17/1992 Sb.) Viz níže.

Mikroregion

Mikroregion lze chápat jako dobrovolný svazek obcí, definovaný v zákoně o obcích č. 128/2000 Sb., jako právnická osoba vytvořená za účelem ochrany a prosazování společných zájmů členských obcí svazku.

Šetrná turistika

Jedná se o takovou formu turismu, která zajišťuje potřeby účastníků cestovního ruchu, ale zároveň minimalizuje dopad cestovního ruchu na životní prostředí v místě jeho realizace. (Brodský 2006) Přeneseně se jedná o takovou formu cestovního ruchu, jež přispívá k udržitelnému rozvoji území šetrným využíváním přírodního, sociálního a kulturního potenciálu.

Hodnocení potenciálu území pro rozvoj cestovního ruchu

Je definováno jako proces vyhodnocování podmínek daného území pro rozvoj cestovního ruchu (přírodní, společenské, infrastruktury cestovního ruchu), při kterém jsou hodnoceny i faktory nepříznivě ovlivňující cestovní ruch. (Zelenka, Pásková 2002)

3.2 Trvale udržitelný rozvoj venkova

Strategické plánování může být jedním ze základních prostředků udržitelného rozvoje. K účinnému a odpovědnému plánování ovšem nestačí velmi dobrá znalost předmětu a oblasti rozvoje, je potřeba i znalost myšlenky a zákonitostí udržitelného

rozvoje. Přestože v rámci mikroregionu, kterým se tato práce zabývá, se nacházejí dvě sídla disponující statutem města, bude vzhledem k charakteru šetřené lokality i předpokladům této práce uvažováno o mikroregionu jako o venkovském.

3.2.1 Definice venkova

Samotná definice venkova se odvíjí od několika faktorů, mezi které patří obecně platné paradigma, účel definice i současný stav poznání. (Chromý et al. 2011) Podoba definice se tedy mění nejen v čase, ale rovněž průřezem jednotlivých disciplín i jednotlivých dokumentů a publikací. Pro potřeby této práce není stěžejní přesná definice venkova, jako spíše pojmenování jeho hlavních charakteristik, které poslouží k přesnější identifikaci problémových oblastí zkoumaného prostoru.

V českém prostředí neexistuje jasné a legislativně ukotvené vymezení pojmu venkovské obce. Lze pouze vyvodit, že obce, které nejsou městy, mohou být označeny jako venkovské. (Perlín, et al. 2010)

Venkov lze chápat a přistupovat k němu z mnoha různých pohledů. Ze základního pohledu se ovšem jedná o specifické a značně různorodé a komplikované hospodářské, přírodní i sociální prostředí. (Šimková 2006, Binek, Svobodová 2009) Přes fakt, že v celorepublikovém měřítku má v různých geografických oblastech venkov některé společné charakteristické rysy, je vnitřně výrazně heterogenní. (Chromý et al. 2011, Perlín, et al. 2010)

3.2.2 Krajina ve vztahu k udržitelnému rozvoji

Krajina je jedním ze stěžejních pojmů pro studium venkova, jak z environmentálního, tak také z hospodářského a sociokulturního hlediska. Krajina vymezuje funkční uspořádání venkova a zároveň vymezuje některá místní specifika, příležitosti a omezení. Využívání krajiny představuje jeden z klíčových aspektů, jež určuje charakter venkova. Krajina plní hlavní tři funkce, ekologickou funkci, sociální funkci jako prostor sloužící pro rozvoj venkova a život lidí a ekonomickou funkci sloužící pro výkon práce a zdroj pracovních příležitostí. (Cudílková, et al. 1999)

Důležitý problém představuje vztah zemědělské produkce a udržitelného vyžívání krajiny. Způsob zemědělského využívání krajiny může ve velké míře ovlivnit celkový stav životního prostředí a to v podobě pozitivní i negativní externality. (Cudílková, et al. 1999) Významnou perspektivu ve vztahu zemědělské produkce a udržitelného rozvoje venkova může představovat tradiční model využívání krajiny, a to především proto, že ve vysoké míře respektuje principy stability, multifunkčnosti a přizpůsobení se místním podmínkám. (Schmitz et al. 2012)

Tradiční využívání krajiny představuje jeden z principů ochrany krajiny, jelikož samotná existence historické kulturní krajiny vychází z tradičního správcovství a zemědělské výroby a představuje funkční uspořádání krajiny i významné kulturní dědictví. (Cudílková, et al. 1999) Na tomto stavu se negativně projevuje hned několik faktorů. Mezi nejaktuálnější patří především vylidňování venkova, jelikož krajina přichází o své správce a změnou jejího vyžívání nebo nevyžívání může docházet k řadě sociálně-ekonomických i environmentálních problémů. (Bartoš, et al. 2004) V případě vzniklé diskontinuity využívání krajiny je potřeba, aby ke slovu přišly další nástroje ochrany přírody a krajiny, které by měly fungovat na principu přizpůsobení se místním podmínkám i současné sociálně-ekonomické situaci v místě jejich aplikace.

3.2.3 Definice trvale udržitelného rozvoje

Některé prvky trvale udržitelného rozvoje lze předpokládat již ve vrcholných fázích zemědělského pravěku, kdy v důsledku populačního tlaku a omezeného množství vhodné orné půdy vznikla potřeba jejího využívání takovým způsobem, který dokáže uživit současnou populaci a zároveň ji neznehodnotí pro další generace. V současné době nabyl pojem trvale udržitelného rozvoje na důležitosti na konci osmdesátých let dvacátého století, kdy se začlenil mezi principy demokratických společností.

Jedním z nejdůležitějších dokumentů, které stály u vzniku a přijetí myšlenky trvale udržitelného rozvoje, se stala tzv. Brundtlandové zpráva, která byla předložena komisí OSN pro životní prostředí a rozvoj (WCED) v roce 1987. (Mebratu 1998) Tato zpráva trvale udržitelný rozvoj definuje jako takový rozvoj, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by byla ohrožena schopnost budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. (Brundtland 1987) Z této definice vychází nespočet

dalších definicí trvale udržitelného rozvoje, které do současné doby vznikly. (Mebratu 1998)

I v českém prostředí se s definicí trvale udržitelného rozvoje můžeme setkat v mnoha modifikacích. V české legislativě je zakotven jako rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů. (zákon 17/1992 Sb.) V užším slova smyslu se jedná o rozvoj, který neohrožuje a neznehodnocuje systém udržení kvalitního života lidské společnosti, a tím dovoluje jeho dlouhodobý nekolizní rozvoj. Vzhledem k vyčerpatelnosti klasických zdrojů musí jít o rozvoj systému, který sám sebe trvale zdokonaluje a nepodléhá závažným poruchám. (Strategie udržitelného rozvoje České republiky 2005)

3.2.4 Myšlenka trvale udržitelného rozvoje

Samotná myšlenka udržitelného rozvoje vychází z uznání vysoké hodnoty života jako takového. Člověk je přitom nedílnou součástí přírody, ze které se nemůže vyčlenit, přičemž musí řešit problém získávání prostředků pro uspokojování svých rozvíjejících se potřeb. (Mihola, Hájek 2008) Rozvoj je tedy závislý na stoupajících potřebách a v každém případě znamená změnu. Cílem udržitelnosti je pak minimalizace negativních vlivů těchto změn. (Holden 2008) Přestože byl koncept udržitelnosti vyvinut ve prospěch budoucnosti, je realizovatelný pouze na základě obecné shody v současnosti. (Ahn, et al. 2002) Úkolem současné generace je tedy stanovit relevantní cíle, které budou minimalizovat negativní vlivy v budoucnosti. Není smyslem ekonomie, ekologie ani sociologie jako oborů týkajících se základních oblastí rozvoje stanovovat jeho cíle. (Mihola, Hájek 2008) Je potřeba tyto cíle identifikovat a definovat na základě konsensu všech účastníků rozvoje, na základě informací, které nám tyto obory poskytují.

3.2.5 Cíle rozvoje venkova

Z výše uvedeného je patrné, že identifikace cílů rozvoje je jedním z nejdůležitějších bodů celého procesu trvale udržitelného rozvoje. Změny venkova jsou výsledkem

komplexního působení obecných a specifických vývojových procesů, resp. hybných sil – společenské, politické, ekonomické, technologické, ale i přírodní atd. (Chromý et al. 2011) Tyto procesy se v důsledku hlubokých společenských změn, které v českém prostředí v posledních dvaceti letech proběhly, významně proměnily. (Šimková 2006) Tato změna vychází z faktu, že hybné síly rozvoje ovlivňují fungování společnosti v prostředí, ale zároveň jsou společností utvářeny, reflektovány a reprodukovány. (Chromý et al. 2011)

Identifikace cílů rozvoje musí vycházet z předpokladu přijetí změn vývojových procesů. Změny vývojových procesů je pak potřeba pomocí vhodných cílů směřovat k environmentální optimalizaci. Tj. k minimalizaci spotřeby základních zdrojů při dobrém využití stále kvalitnějšího lidského potenciálu, při zachování maximální kvality životního prostředí. (Mihola, Hájek 2008) Pro citlivé určení cílů rozvoje je potřeba vnímat i další faktory, které vycházejí ze stavu společnosti jako celku a jejich potřeb, ale zároveň respektovat heterogenost venkova v rámci republiky, s jeho místními specifiky. (Perlín, et al. 2010)

3.2.6 Prostředky rozvoje

K podpoře a usměrňování rozvoje venkova a venkovských obcí jsou využívány různorodé nástroje. Jejich účinnost závisí na objektivitě poznání situace v daném prostoru a na volbě adekvátního opatření vzhledem k typu problému. (Binek, Svobodová 2009) Zdokonalování systému rozvoje je pak založeno na využívání kvalitativních faktorů růstu (Strategie udržitelného rozvoje České republiky 2005), tedy z pohledu trvalé udržitelnosti je zcela zásadní vhodné využití místního kapitálu ve formě původní regionální kultury a relativně nezhodnocené přírody (Šimková 2006) ve spojení s místními komunitami a obyvateli venkova obecně jako sociálním kapitálem. (Ahn, et al. 2002) Tento místní kapitál představuje značný potenciál cestovního ruchu, jehož využívání by mohlo být zdrojem růstu životní úrovně venkovských obyvatel a současně by mohlo zabezpečovat udržitelnost venkovské krajiny. (Šimková 2006) Cestovní ruch sám o sobě může tedy představovat významný nástroj udržitelného rozvoje.

Podstatným faktorem sociálně kulturního a přírodního kapitálu venkova je správcovství krajiny, u kterého lze v místním měřítku vnímat pozitivní dopady

především v jeho tradiční podobě. (Cudílková, et al. 1999) V současné době na venkov směřuje významné množství prostředků, především v podobě dotací. (Binek, Svobodová 2009) Ty představují jeden z dalších významných prostředků udržitelného rozvoje, protože tyto dotace mají vedle uspokojování momentálních potřeb venkovských obyvatel i efekt vštípení určité filozofie správcovství krajiny, jak je tomu například u ekologických dotací pro zemědělství. (Cudílková, et al. 1999). Avšak jednotné nastavení dotačních programů pro různé typy venkova může způsobit a způsobuje výrazné rozdíly v působení jak v zemědělské výrobě, tak v oblasti rozvoje venkova. (Binek, Svobodová 2009)

3.2.7 Plánování rozvoje

Řízení udržitelnosti vyžaduje z jedné strany technické systémy plánování, které řeší problémy určení a pozice koordinátorů rozvoje a z druhé strany zapojení široké veřejnosti do procesů rozhodování za účelem všeobecného konsensu. (Ahn, et al. 2002) Zapojení veřejnosti má své opodstatnění v samotných principech demokratické společnosti a zároveň na ni přenáší určitý podíl odpovědnosti za plánování trvalé udržitelnosti.

Samotné strategické plánování obcí a měst může být v celé hierarchii koncepčních rozvojových dokumentů potenciálně nejúčinnější z hlediska prosazování principů udržitelného rozvoje v běžné praxi a také z hlediska zapojování veřejnosti (Jetmar 2007) a to především z pohledu zohlednění místních specifik. Aktuálnost strategických dokumentů by se pak neměla opírat pouze o samotnou časovou osu naplnění jednotlivých cílů, ale také o včasné monitorování nerovnováh a disproporcí a jejich následné odstraňování (Strategie udržitelného rozvoje České Republiky 2005).

Z výše uvedeného vyplývá potřeba strategického plánování na obecní a místní úrovni při zapojení místní veřejnosti a institucí, monitoringu naplňování a vlivů koncepce i operativního odstraňování vzniklých disproporcí.

3.2.8 Účastníci rozvoje

V nejširším slova smyslu můžeme jako aktéry rozvoje chápat veškeré organizace či jednotlivce, kteří nějakým způsobem svými aktivitami vstupují na dění na venkově nebo kteří jsou součástí venkova. (Bínek et al. 2009) Základní otázkou v problematice udržitelného rozvoje ovšem je, kdo by měl rozhodovat o nejvhodnější cestě k jeho dosažení. Tvorba koncepcí a strategií a jejich uskutečňování je jen těžko představitelná bez účasti místních samosprávních orgánů. (Hunter 1997) Naopak tyto samosprávné orgány obcí zaujímají klíčové postavení v místním rozvoji, jelikož disponují dobrým přehledem o vnitřním potenciálu, ale také se aktivně podílejí na aplikaci nástrojů rozvoje. (Perlín 1993)

K samotnému hledání udržitelné rovnováhy mezi někdy protichůdnými cíli zachování biologické rozmanitosti a stability, hospodářského rozvoje a zachování kulturních hodnot, by se mělo přistupovat jako k platformě demokratické diskuze, do níž jsou zapojeny všechny zúčastněné strany. (Kušová et al. 2008) Je ovšem potřeba mít na vědomí fakt, že nekompatibilita jednotlivých cílů se může projevit na preferenci určitých i nevhodných řešení ze strany jednotlivých subjektů. (Hunter 1997) Je tedy nutné v nejvyšší možné míře zohledňovat obecné zásady trvale udržitelného rozvoje. V tomto případě je žádoucí nezávislé objektivní posouzení koncepcí a strategií rozvoje.

3.3 Cestovní ruch

Cestovní ruch může pro venkovské oblasti představovat klíčovou příležitost rozvoje, kdy především ve svých integrovaných a šetrných formách disponuje významným potenciálem udržitelnosti. (Bartoš et al. 2004) Pro šetřený mikroregion je na první pohled zřejmé, že cestovní ruch zde představuje jeden z hlavních segmentů místní ekonomiky. Tato skutečnost plyne již z faktu, že se mikroregion nachází v centrální oblasti Šumavy, která patří mezi nejnavštěvovanější turistické destinace v rámci České republiky. (Ročenka cestovního ruchu ČR 2010)

3.3.1 Problematika cestovního ruchu

V průběhu 20. století došlo k expanzivnímu rozvoji cestovního ruchu, který se stal jedním z největších segmentů globální ekonomiky. Na této skutečnosti se podepsaly především faktory spojené s globalizací kapitalismu a pokroku v dopravě a komunikacích. (Choi, Sirakaya 2006) Byly významně zjednodušeny možnosti přístupu k informacím a pohybu v prostoru, což jsou jedny ze základních předpokladů intenzifikace cestovního ruchu v celosvětovém měřítku. Výrazný rozvoj cestovního ruchu rozpoutal diskusi o jeho vlivu na kulturní a fyzické prostředí, které využívá. (Holden 2008), Ta má své opodstatnění hlavně ve faktu, že cestovní ruch se negativně projevuje na stavu přírodního a sociokulturního prostředí, z jehož kapitálu čerpá především. (Kolářová 2004) Právě kvalita životního prostředí destinace je převládajícím faktorem konkurenceschopnosti mezi destinacemi s její rozdílnou kvalitou. (Mihalič 2000) Fakt, že světové trendy cestovního ruchu se poměrně rychle vyvíjejí (Rao 2008) ve spojení s mohutným rozvojem informačních technologií, potom může představovat klíčový faktor pro rozvoj takových forem cestovního ruchu, které budou šetrné k životnímu prostředí konkrétní destinace, a zároveň si tato destinace udrží vysokou míru konkurenceschopnosti.

3.3.2 Přínosy a rizika cestovního ruchu

Pozitivním faktorem cestovního ruchu je účelné a efektivní nakládání s přírodním a sociokulturním kapitálem. (Hošek 2000) Ovšem to, že cestovní ruch čerpá z přírodních a sociokulturních zdrojů prostředí, znamená, že jeho vývoj představuje vždy změnu, která může být pozitivní nebo negativní. (Holden 2008) K rozvoji cestovního ruchu je tedy potřeba přistupovat z pohledu trvalé udržitelnosti a vedle ekonomického aspektu klást důraz také na environmentální a sociokulturní segment životního prostředí. (Vystoupil, Šauer 2006) Tento pohled je v diskuzích týkajících se rozvoje cestovního ruchu obecně přijímán, v některých případech ovšem z izolovaného pohledu, kdy nejsou zohledňovány vlivy na životní prostředí vycházející z dalších odvětví, která s cestovním ruchem souvisí. (Mihalič 2000)

Cestovní ruch čerpá ze svého specifického postavení, kdy jeho rozvoj může představovat příležitost k trvale udržitelnému rozvoji destinace. Tento fakt je ovšem argumentován především na teoretické úrovni (Ko 2005) a je zcela nepochybně nutné tento model ověřit dlouhodobým výzkumem na praktické úrovni. K tomuto je hlavním předpokladem stanovení objektivních indikátorů, jež umožní komplexní sledování dopadů cestovního ruchu na životní prostředí v maximální šíři pohledu a zároveň budou respektovat kontext místních poměrů. Vývoj takovýchto nástrojů představuje dlouhodobou perspektivu a vysoké nároky na spolupráci akademického, správního i soukromého sektoru. Spolehlivé hodnocení udržitelnosti cestovního ruchu lze ovšem doložit pouze na exaktních datech.

Přestože cestovní ruch patří k nejslibnějším faktorům místního rozvoje venkovských oblastí, (Kušová et al. 2008) je potřeba klást důraz na kontrolu a minimalizaci jeho negativních vlivů na životní prostředí, internalizovat tuto externalitu a zahrnovat investice do ochrany a obnovy životního prostředí. (Mihalič 2000, Gossling 1999) Přestože z jistého pohledu je ekonomická hodnota ekologických systémů nevyčísitelná, připisováním ekonomické hodnoty jednotlivým funkcím a procesům ekosystému lze formulovat silnější argumenty pro jejich zachování. (Gossling 1999)

3.3.3 Cestovní ruch a životní prostředí

Z hlediska ochrany životního prostředí může mít cestovní ruch velmi pozitivní vliv mimo skutečnosti, že cestovní ruch čerpá z kvality životního prostředí a jeho zachování je v jeho zájmu, mohou příležitosti, které cestovní ruch přináší, zmírnit nebo i zastavit odliv obyvatel z venkova a tím zajistit kontinuitu tradičního využívání krajiny v jeho udržitelném rozměru. (Bartoš et al. 2004)

Z pohledu ochrany životního prostředí je jediným možným rozvojem cestovního ruchu ten, který vydaje energie a negativní vliv na životní prostředí redukuje v absolutním a nejen relativním množství. (Angelkova et al. 2012) Proto by samotný cestovní ruch měl být vnímán jako nástroj pro rozvoj, nikoli jako cíl sám o sobě. Z tohoto pohledu je nepravděpodobné, že by cestovní ruch představoval jediný zdroj pro místní ekonomiky, ale je potřeba hledat rovnováhu mezi jím a dalšími stávajícími a potenciálními aktivitami (Tao, Wall 2009) a to především vzhledem k faktu, že cestovní ruch se zřídka vyskytuje v izolaci. Většinou se nachází v pozici konkurenta

o využití omezených zdrojů jako je půda, voda, práce, energie a asimilační kapacita prostředí. (Tao, Wall 2009) Pro trvale udržitelný rozvoj nemusí tedy cestovní ruch vždy představovat adekvátní prostředek a za určitých okolností může být i jeho eliminace legitimním cílem. (Tao a Wall 2009) Největší potenciál v udržitelném rozvoji cestovního ruchu představují jeho šetrné formy, které mají schopnost minimalizovat, nebo dokonce zabránit negativním dopadům na životní prostředí. Toto je ovšem podmíněno pečlivým plánováním, řízením a monitoringem. (Gossling 1999) Udržitelnost spočívá ve třech základních integrovaných rovinách: ekologické, sociokulturní a ekonomické, (Saarinen 2006) z čehož vyplývá, že koncepce udržitelného cestovního ruchu by měla být základním ukazatelem dosažení hospodářských, sociálních a estetických cílů a zároveň chránit kulturní hodnoty, sociální integritu, klíčové ekologické procesy a biodiverzitu. (Angelkova et al. 2012) Definice trvale udržitelného cestovního ruchu ovšem není doposud přesně stanovena, na čemž se podílí skutečnost, že výzkum v této oblasti je stále ve svých počátcích. (Angelkova et al. 2012) Je ovšem zřejmé, že pro stanovení environmentálně udržitelného rozvoje, je základním hlediskem kritické chápání místních sociokulturních, politických, ekonomických a environmentálních struktur, (Holden 2008, Bartoš, et al. 2004) a cestovní ruch je potřeba aplikovat pouze v rozměru kontextu těchto struktur a poměrů. (Tao a Wall 2009) Takto aplikovaný cestovní ruch můžeme označit jako integrovaný turismus. (Bartoš, et al. 2004)

3.3.4 Řízení a spolupráce

Základní otázkou v problematice udržitelnosti cestovního ruchu je to, kdo by měl rozhodovat o nejvhodnější cestě udržitelného ruchu. Tvorba koncepcí a strategií a jejich provádění je jen těžko představitelná bez účasti místních samosprávních orgánů. Do jisté míry by měly být zapojeny i místní komunity, problematICKá oblast zde ovšem vzniká ve skutečnosti, že cíle ochrany životního prostředí nemusí být zcela kompatibilní s cíli místních komunit. (Hunter 1997) V posledních dvou desetiletích došlo k postupnému nárůstu institucionálních iniciativ a politik snažících se definovat a vytvářet koncepty trvale udržitelného cestovního ruchu, čímž došlo k institucionalizaci konceptu trvale udržitelného cestovního ruchu. Tento koncept by měl pro odpovědné samosprávní orgány vytvářet rámec a zároveň mít rozhodující

úlohu při tvorbě a přijímání rozvojových strategií. (Torres-Delgado, Palomeque 2012)

Významným aspektem regionálního rozvoje je také přeshraniční spolupráce, která především v příhraničních oblastech umožňuje tvorbu strategií rozvoje ve vzájemné návaznosti a napomáhá k fyzickému propojení regionů (cyklostezky, turistické stezky atd.), ale také ke vzájemnému transferu poznatků, zkušeností na úrovni místních samospráv i podnikatelských subjektů. Zároveň tato spolupráce může podněcovat vzájemný zájem o kulturní kapitál, který se může projevit i nárůstem cestovního ruchu. (Jetmar 2007) Takový cestovní ruch je žádoucí již z pohledu, že jedním z nejvýraznějších negativních dopadů cestovního ruchu na životní prostředí jsou důsledky přepravy osob na velké vzdálenosti z pohledu spalování fosilních paliv, ale i dalších důsledků. (Kolářová 2004)

3.3.5 Ukazatele trvalé udržitelnosti cestovního ruchu

V současné době existuje obecná shoda o potřebě plánování cestovního ruchu na základě multidimenzionálních cílů udržitelnosti (Blancas et al. 2011) a zároveň je k zajištění dlouhodobé udržitelnosti destinací potřeba sledování a hodnocení dopadu cestovního ruchu na životní prostředí. (Rio a Nunes 2012, Buckley 2012) Přestože do současné doby bylo navrženo a v mnoha různých souvislostech využito velké množství souborů ukazatelů (Riley et al. 2001, Hak et al. 2012), chybí uspokojivé navržené základních indikátorů určených speciálně pro hodnocení trvale udržitelného cestovního ruchu, kdy se stále příliš čerpá z příbuzných oborů. (Hunter a Shaw 2007) Je tedy nutné vyvinutí odpovídajících nástrojů pro tento účel. Zároveň je potřeba tyto indikátory definovat a kvantifikovat, aby byla co nejvíce omezena subjektivita jejich hodnocení. (Blancas et al. 2011, Hunter, Shaw 2007)

3.3.6 Možnosti ukazatelů

Jedním z nejčastěji využívaných nástrojů k hodnocení udržitelnosti turistiky v místě určení je systém indikátorů udržitelnosti cestovního ruchu, (Gosling 1999, Blancas et al. 2011) kde indikátory jsou definovány jako soubor opatření, která poskytují informace potřebné k lepšímu pochopení vazby mezi dopady cestovního ruchu

na kulturní a přírodní prostředí, ve kterém se odehrává. (Blancas et al. 2011) Tato metoda respektuje místní poměry a k problematice přistupuje podle konkrétních skutečností daných prostředím. Přesto tento systém indikátorů v poměrně velké míře umožňuje subjektivní hodnocení dopadů cestovního ruchu na životní prostředí.

Pro objektivní sledování dopadů cestovního ruchu, jako i porovnávání jednotlivých destinací a utváření globálního pohledu může nejlépe sloužit využití jedinečného ukazatele. (Hunter, Shaw 2007) Nároky na tento ukazatel určuje především možnost širokého využití pro všechny možné podmínky a zároveň relevantní vypovídající hodnota o změnách životního prostředí. Zásadním předpokladem je také možnost kvantitativního vyhodnocení takového indikátoru. (Ko 2005) Takovýto základní indikátor by mohla představovat ekologická stopa. (Hunter a Shaw 2007) Další komplexní metodu představuje posuzování životního cyklu, která v možnostech využití představuje obdobný potenciál jako ekologická stopa. (Castellani, Sala 2012)

V potřebě komplexnosti možností využití indikátorů trvale udržitelného cestovního ruchu nepanuje mezi autory jednoznačná shoda. Pro venkovské oblasti nejsou komplexní nástroje vhodné vzhledem k omezené vědecké, technické a ekonomické úrovni místních zdrojů. Indikátory v těchto případech je možno kvalifikovat a kvantifikovat pomocí dotazníkového průzkumu, kterého se jako zainteresované strany budou účastnit odpovědní zástupci vlády, akademické obce, nevládních organizací cestovního ruchu, místních komunit a správy ochrany přírody. (Rio, Nunes 2012)

4 Metodika

V české legislativě není zakotvena podoba rozvojových dokumentů po obsahové, kvalitativní, ani metodické stránce. Jednotlivé dokumenty se značně liší, a to především v závislosti na jejich účelu i nárocích a prioritách zadavatele. (Navrátilová, Markvart 1999) Tvorba jednotné metodiky představuje mimo jiné definování kvalitativních nároků na zpracováváný dokument. V této práci bylo ze smyslu její podstaty a personálních možností autora opomenuto několik jinak zásadních kroků, jež by měla tvorba strategického plánu obsahovat. Jedná se především o kontakt s místními obyvateli, podnikatelskými subjekty a představiteli obcí a mikroregionu formou dotazníkového šetření a řízených rozhovorů. Z důvodu chybějícího šetření preferencí obyvatel, podnikatelských subjektů a představitelů samosprávy nebyla aktualizace strategie utvořena do konkrétního časového kontextu ani nedošlo k hodnocení aktuálnosti jednotlivých opatření.

4.1 Analýza šetřeného území

Analýza šetřeného území je prováděna expertní metodou. Je postavená na hodnocení „objektivních“ statistických dat s poměrně značnou podrobností situační analýzy, na rozdíl od komunitní metody zaměřené pouze na analýzu klíčových problémů vytipovaných na základě diskuze a empirického pozorování místních představitelů. (Binek et al. 2009)

Situační analýza

Analýza vnějších a vnitřních vztahů charakterizuje profil regionu, je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionu, k vymezení problémových oblastí, cílů a priorit. Fakta a poznatky získané při zpracování situační analýzy mikroregionu jsou východiskem a hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy. Situační analýza vede k nalezení charakteristických rysů zvláštností

a zhodnocení vývojových trendů na pozadí obecných trendů vývoje na regionální a národní úrovni. (Labounková, et al. 2009)

Jako osnova analýzy byla zvolena osnova analýzy vnějších a vnitřních vztahů pro návrh integrovaného programu rozvoje venkovského mikroregionu. Při určitých modifikacích, a to především ve zjednodušení některých bodů.

Data jsou získána především z důvěryhodných veřejných statistických portálů a v případě potřeby v určité míře doplněna místním šetřením. Pokud je to možné, jsou data zpracována, prezentována a hodnocena v časových řadách a v porovnání s vyššími územními jednotkami. (Labounková, et al. 2009; Perlín, Bičík 2006) K analýze dat je vhodné přistupovat z perspektivy celého mikroregionu, nikoli jednotlivých obcí. (Labounková, et al. 2009). V některých případech je ovšem potřebné se zaměřit i na vnitřní diferenciaci mikroregionu pro identifikaci příležitostí a hrozeb mikroregionu.

SWOT Analýza

SWOT analýza: Jedná se převážně o analytický nástroj využívaný především pro klasifikaci jednotlivých problémů a jejich hierarchizaci. (Perlín, Bičík 2006) SWOT analýza zohledňuje jak analýzu vnitřních podmínek, z níž získává výstup v podobě silných a slabých stránek mikroregionu, zatímco příležitosti a hrozby vycházejí z vnější analýzy. (Perlín, Bičík 2006) Hodnocení je z důvodu přehlednosti vhodné uvádět v tabulkách, přičemž počet zařazených silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb by neměl být velký a měly by být řazeny sestupně od nejdůležitějších. (Labounková, et al. 2009).

Cílem SWOT - analýzy bylo a je:

- stanovení silných a slabých stránek jednotlivých problémových oblastí
- odhalit příležitosti a ohrožení podle jednotlivých problémových oblastí
- výše uvedené poznatky uvést v takové míře podrobnosti umožňující formulovat klíčové problémy rozvoje zájmového území a stanovit strategické cíle pro jeho rozvoj

Na základě smluvního ujednání byly poznatky z výše uvedených šetření a předchozích zkušeností postupně zařazeny do následujících problémových oblastí – okruhů.

Výsledky SWOT analýzy byly využity:

- pro identifikaci kritických oblastí
- jako základ pro zaměření celé rozvojové strategie mikroregionu
- jako základ pro formulaci strategických cílů a následně strategických směrů a rozvojových aktivit
- jako základ pro stanovení pozice města ve srovnání s jinými regiony

4.2 Návrhová část

Samotná návrhová část je rozdělena do dvou částí, strategie rozvoje mikroregionu a soubor rozvojových opatření.

Strategie

Strategie je klíčovou částí dokumentu a výstupem předchozích analýz. Představuje vizi budoucího stavu a definuje cíle rozvoje. (Perlín, Bičík 2006) Strategie je nadřazená rozvojovým opatřením a určuje jejich podobu a prioritu. V případě této práce je strategie zpracována se zaměřením na podobu cestovního ruchu a jeho vlivů na životní prostředí, je ovšem v co nejvyšší možné míře zachován kontext všech dalších sociálně-ekonomických aspektů.

Rozvojová opatření

Naplnění strategie je možné pouze prostřednictvím jednotlivých programů a na ně navazujících opatření a případně podopatření, která je vhodné k naplnění strategie postupně realizovat. (Perlín, Bičík 2006) Tato práce vzhledem ke svému účelu a rozsahu pracuje pouze na úrovni opatření a podopatření. Přesto je uvažováno o vzájemném kontextu a vlivu jednotlivých opatření. Tato opatření jako celek mají de facto charakter programu. Základním kritériem tvorby rozvojových opatření je potom strategie rozvoje a výstupy jednotlivých analýz.

5 Analytická část

5.1 Analýza vnějších a vnitřních vztahů mikroregionu

5.1.1 Identifikace šetřené lokality

Základní údaje

Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko vznikl jako svazek jedenácti jihočeských obcí a dvou měst v roce 1999 se sídlem ve Stožci. Hlavním účelem vzniku byla spolupráce obcí v rámci regionálního rozvoje. Mikroregion tvoří obce Borová Lada, Buk, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný, Zbytiny, Želnavá a města Vimperk a Volary (tab. č. 1). Dalšími členy mikroregionu jsou právnické osoby Ski klub Šumava o. s. se sídlem ve Volarech a Městské služby Vimperk s. r. o. Z hlediska právní formy se jedná o občanské sdružení právnických osob. Z hlediska rozvojových aktivit je zásadní fakt, že území mikroregionu se nachází na území národního parku (NP) a chráněné krajinné oblasti (CHKO) Šumava.

Tabulka č. 1: Základní údaje o obcích Mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

Obec	Počet obyvatel k 31.12. 2012	Počet částí obce	počet základních sídelních jednotek	počet katastrálních území	nadmořská výška (m n. m.)	Status
Borová Lada	282	8	8	8	895	Obec
Buk	293	3	4	3	830	Obec
Horní Vltavice	377	6	7	6	805	Obec
Kubova Huť	105	1	1	1	960	Obec
Kvilda	166	5	2	2	1062	Obec
Lenora	773	5	6	3	765	Obec
Nová Pec	480	7	6	2	737	Obec
Stožec	200	3	7	4	780	Obec
Strážný	430	4	8	8	834	Městys
Vimperk	7644	22	31	16	694	Město
Volary	3864	3	15	7	760	Město
Zbytiny	301	6	6	5	786	Obec
Želnavá	111	3	3	1	775	Obec

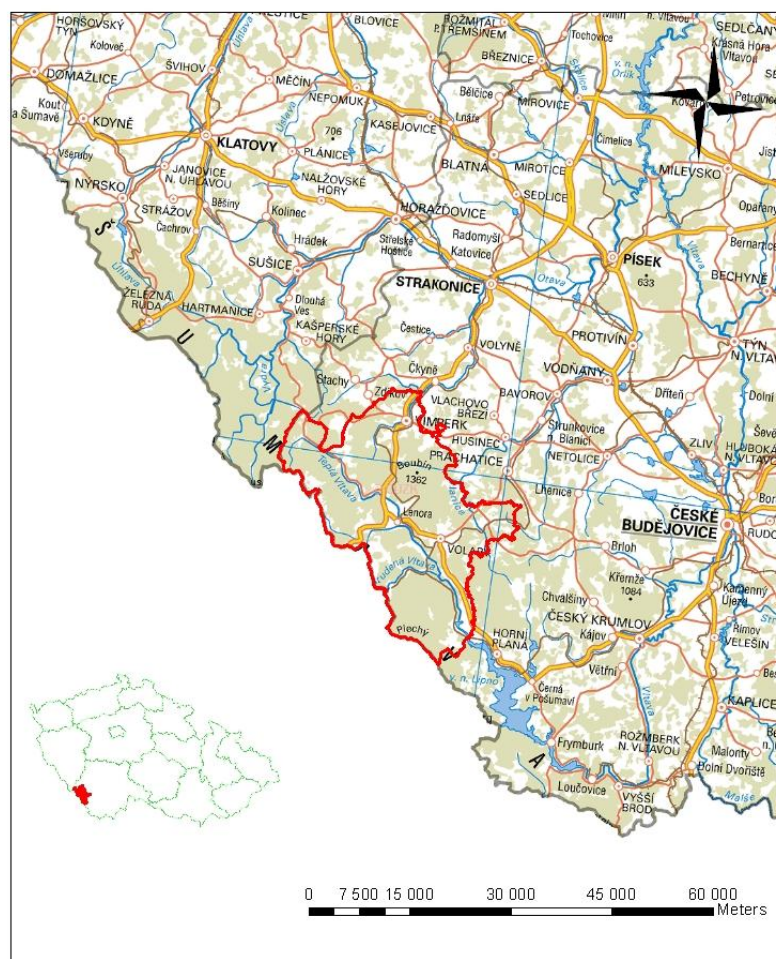
Geografická poloha

Mikroregion Horní Vltava – Boubínsko se nachází v jihozápadní části Jihočeského kraje v bývalém okresu Prachatice. Ze severozápadní strany sousedí s Plzeňským krajem, z jihozápadní se Spolkovou republikou Německo a Republikou Rakousko, jihovýchodní hranici pak tvoří hranice bývalých okresů Prachatice a Český Krumlov. Celková rozloha mikroregionu činí 675,73 km². Mikroregion není vyčleněn žádnou přirozenou nebo přírodní hranicí, z větší části je vymezen politickými hranicemi krajů, bývalých okresů a státní hranicí (mapa č. 1).

Mapa č. 1: Geografická poloha mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko

Zdroj: CZUK WMS server

Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko

Legenda

— Hranice mikroregionu

Geomorfologie

Území mikroregionu se nachází v geomorfologické oblasti Šumavská hornatina, větší část území náleží do celku Šumava, pouze ze severu do něj zasahuje celek Šumavské podhůří. Šumava představuje plochou hornatinu o střední výšce 921,5 m n. m., středním sklonem 7°58'. (Demek et al. 1987) Šumava byla vyvrásněna v prvohorách a později vlivem eroze a zvětrávání došlo k zarovnávaní a snižování, až získala ráz mírně zvlněné roviny. V třetihorách vlivem alpínského vrásnění došlo k rozlámání pohoří na jednotlivé kry a současně k silné erozivní činnosti vody. Po čtvrtohorním ochlazení klimatu došlo v nejvyšších polohách k tvorbě menších svahových ledovců, což po následném holocénním oteplení zapříčinilo vznik několika ledovcových jezer. (Friedl et al. 1991)

Z hlediska geomorfologického členění náleží šetřené území do několika podcelků (viz tabulka č. 2). Největší podíl na územní rozloze mikroregionu zaujímají podcelky Boubínská hornatina, Trojmezská hornatina a Šumavské pláně. Nejvyššími body šetřené území jsou Plechý (1378 m n. m.), Boubín (1362 m n. m.) a Černá Hora (1315 m n. m.).

Tabulka č. 2: geomorfologické členění území mikroregionu.

Zdroj: Demek et al. 1987

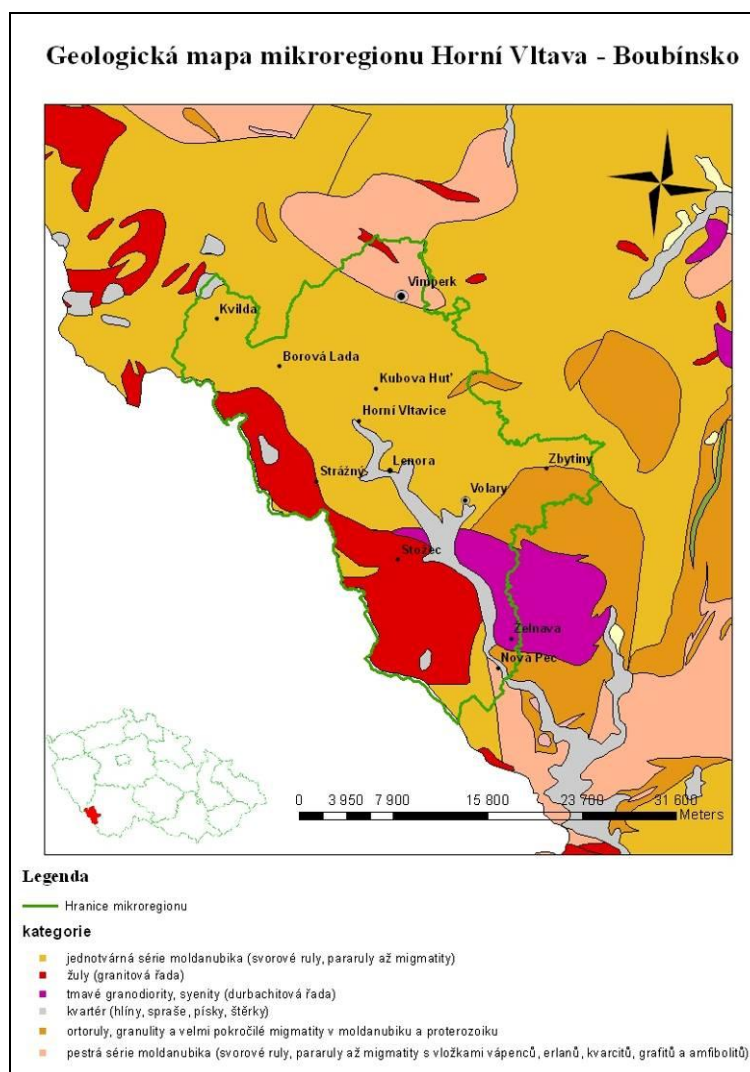
Subprovincie	Oblast	Celek	Podcelek	Okrsek
Šumavská soustava	Šumavská hornatina	Šumava	Šumavské pláně	Knížecí pláně
				Kvildské pláně
			Boubínská hornatina	
			Trojmezská hornatina	Stožecká hornatina
				Plešská hornatina
				Novopecká kotlina
				Stožecká kotlina
		Vltavická brázda		
		Želnavská hornatina		
		Šumavské podhůří	Prachatická hornatina	Libínská hornatina
			Vimperská vrchovina	Bělečská vrchovina
Vacovská vrchovina				

Geologie

Z geologického hlediska většinu podloží šetřené oblasti tvoří jednotvárné série moldanubika (mapa č. 2). Jihozápadní část území je tvořena žulovými horninami. Mikroregion disponuje několika geologickými zajímavostmi, z nich za zmínku stojí především Medvědí stezka (mezi osadou Jelení a železniční zastávkou Ovesná), kde jsou zachovány nejrůznější formy mrazového zvětrávání místní žuly. Další výraznou zajímavostí jsou pozůstatky čtvrtohorního zalednění, které tvořily pouze lokální svahové ledovce, především v nejvyšších polohách Šumavy. Z nejvýraznějších pozůstatků zalednění – ledovcových jezer, se na území mikroregionu nachází pouze Plešné jezero. Dále je vhodné alespoň zmínit geologické zajímavosti jako například Sudslavickou jeskyni nebo kamenné moře na Mářském vrchu. (Chábera 1982)

Mapa č. 2: Geologická mapa mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Zdroj: Cenia WMS server

Hydrologie

Celé šetřené území patří do povodí Vltavy, která zde také v blízkosti Černé hory pramení v podobě Černého potoka. Černý potok je po soutoku s Vydřím potokem u Borové Lady označován jako Teplá Vltava. Tento vodní tok je také páteřním tokem šetřeného území, po soutoku se Studenou Vltavou pak u obce Nová Pec přechází do vodní nádrže Lipno. Další významnější vodní toky pramenící na území mikroregionu jsou pak řeky Volyňka a Blanice. (Chábera 1998) Kromě poměrně velkého množství malých vodních toků jako jsou Řasnice, Vydří potok, Medvědí potok, Pravětínský potok a další se zde můžeme setkat hned s několika výjimečnými přírodními a technickými prvky. Mezi nejvýznamnější můžeme řadit Plešné jezero, které je třetím největším ledovcovým jezerem v České republice. Bylo vytvořeno v důsledku čtvrtohorního zalednění vrcholů Šumavy. Geomorfologické a klimatické podmínky na šetřeném území v průběhu holocénu pak zapříčinily vznik rašelinných slatí, konkrétně Chalupské slati u Borové Lady a Jezerní slati mezi obcemi Kvilda a Horská Kvilda. Jihozápadně od Nové Pece nalezneme Schwarzenberský plavební kanál, který vznikl počátkem 19. století a dnes patří mezi nejvýznamnější technické památky regionu.

Obr. č. 1: Borová Lada Jezero Chalupské slati.

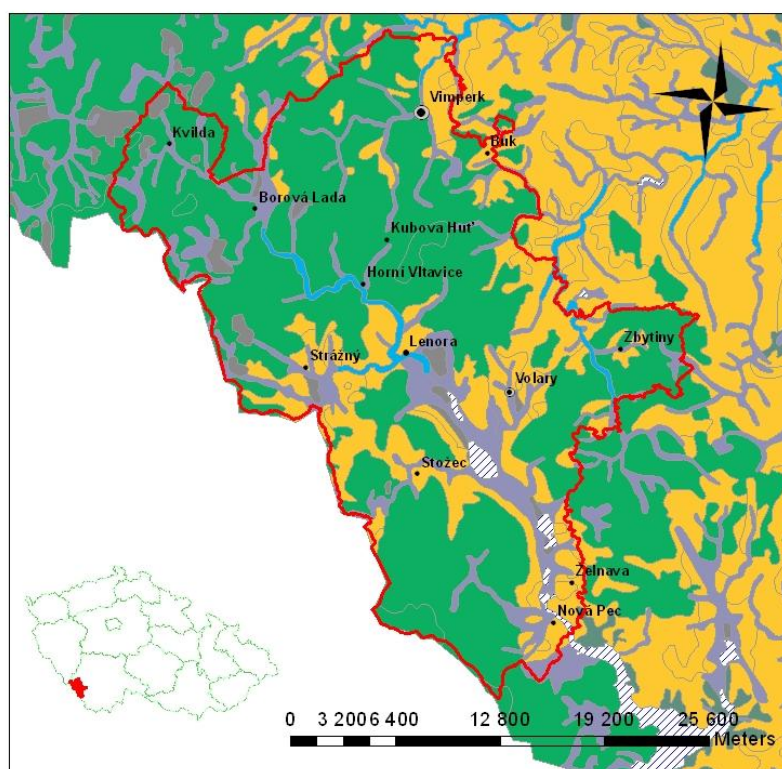
Půda – pedologie

Podle členění základních typů půd, pokrývají centrální část šetřeného území především hnědé půdy silně kyselé (kambizemě) s ostrovy rašeliništních půd (organozemě). Okraje území ve všech směrech potom tvoří především rezivé půdy (podzoly). (Tomášek 2000) Především rašelinné půdy jsou zde pro české prostředí poměrně unikátní a jejich výskyt je umožněn především poměrně rovným povrchem centrální části Šumavy.

Mapa č 3: Půdní typy dle TKSP.

Zdroj: CENIA WMS server

Půdní typy - Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko

Legenda

— Hranice mikroregionu

půdní typy podle TKSP

- Podzoly
- Kambizemě
- Gleje
- Organozemě
- Fluvizemě
- ▨ Vodní plochy

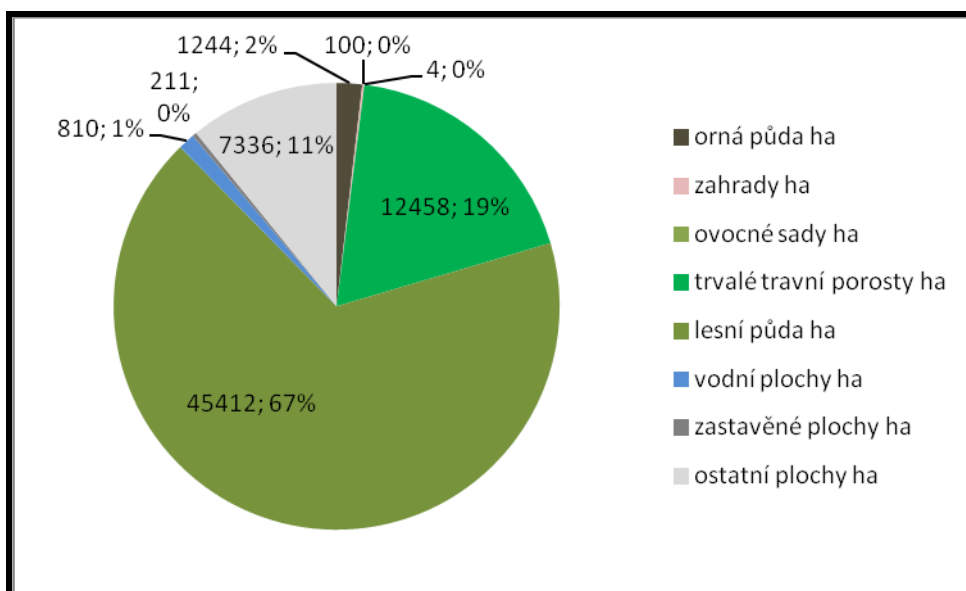
Vegetace

Krajinný pokryv na území šetřeného mikroregionu silně ovlivňuje přítomnost NP a CHKO Šumava, která se projevuje především výrazně vysokým podílem lesních porostů (67%) a nepatrným zastoupením orné půdy (2%). (mapa č. 4, obr. č. 2) S ornou půdou se můžeme setkat pouze v částech mikroregionu, které neleží na území národního parku. Významný podíl na krajinném pokryvu tvoří trvalé travní porosty, a to z hlediska zemědělství i biologické diverzity.

Obr. č. 2: Zastoupení druhů krajinného pokryvu na území mikroregionu Horní Vltava

– Boubínsko

Zdroj: ČSÚ

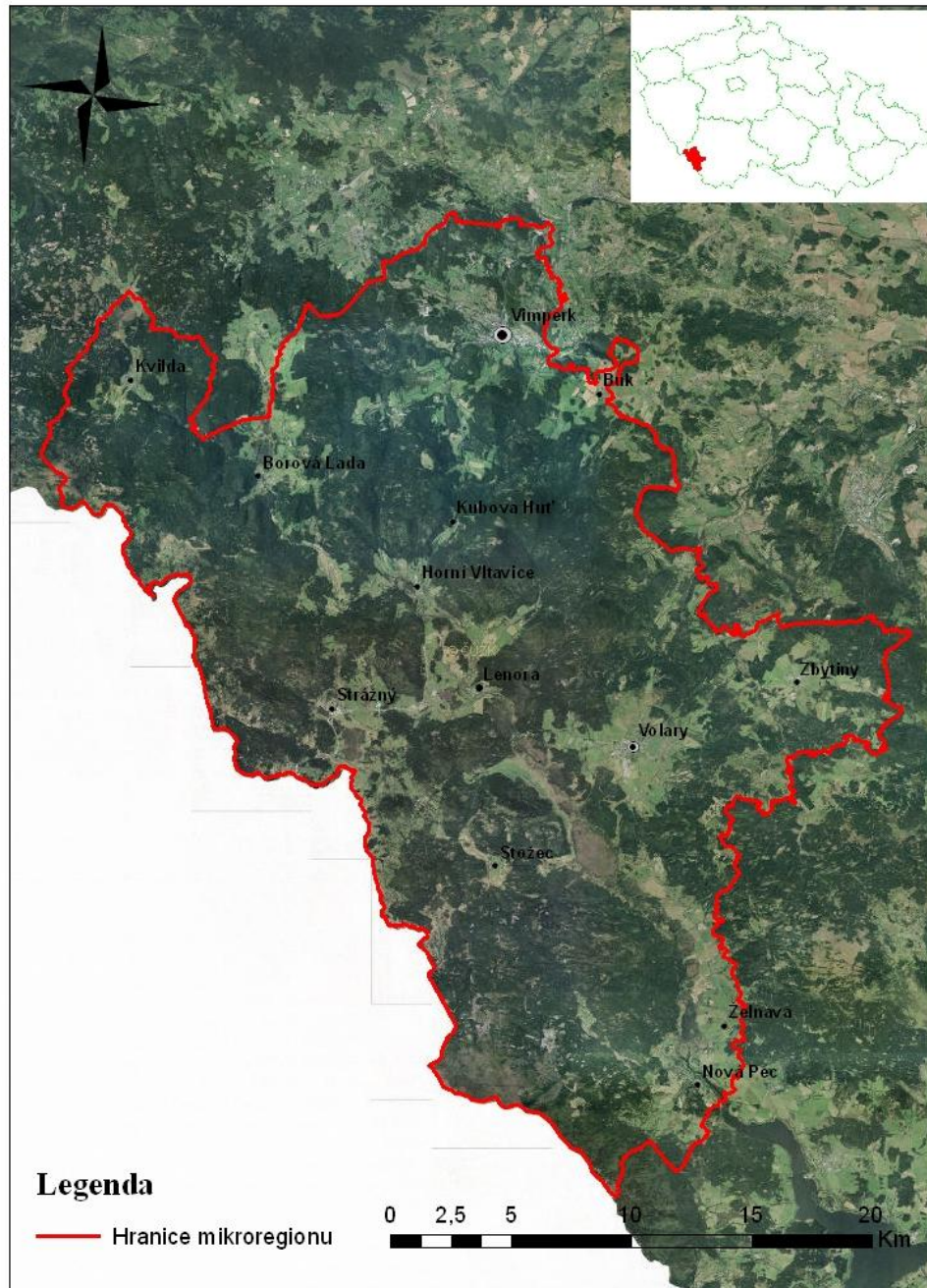
Z hlediska biogeografického členění území mikroregionu patří do hercynské podprovincie. Biota hercynské podprovincie je biotou západní a centrální části střední Evropy. Vegetace je ovlivněna především geologicky starým podložím Českého masivu budovaným převažujícími kyselými krystalickými břidlicemi a hlubinnými vulkanity. Na těchto horninách se vyvinuly zpravidla kyselé a na živiny chudé půdy. (Culek 2003)

V šetřeném území nalezneme celou řadu cenných biotopů. Mezi nejvýznamnější patří rašeliništní biotopy. Významná je také vegetace jezerních stěn šumavských ledovcových jezer, kde roste řada vzácných druhů, jako je např. vrba velkolistá, sítina trojklanná, hořec panonský, psineček skalní, jinořadec kadeřavý. (Friedl et al. 1991) Na území NP a CHKO Šumava se nachází celkem 88 ohrožených taxonů.

Mapa č. 4: Ortofoto mapa mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Zdroj: CZUK WMS server

Ortofoto mapa - Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko

Fauna

Fauna na šetřeném území představuje především původní středoevropskou lesní zvířenu. Nejvýznamnější část představuje fauna horských smrkových lesů, v šetřeném území se ovšem nachází celá řada výjimečných biotopů, které se

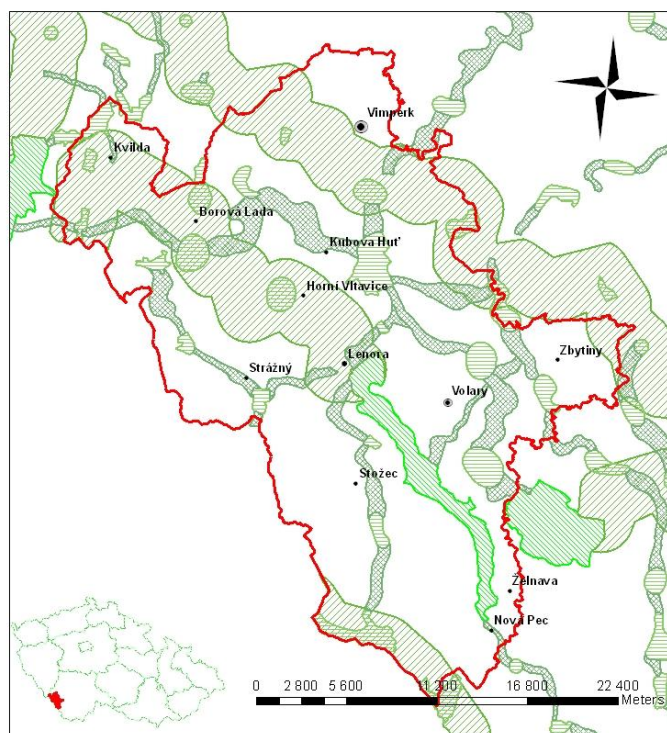
vyznačují vzácnou faunou. Jedná se především o horská rašeliniště, ledovcová jezera a jejich kary, kamenná moře a druhotná bezlesí. Ze vzácné fauny na Šumavě najdeme např. kulíška nejmenšího, sýce rousného, tetřeva hlušce, sokola stěhovavého, po úspěšné reintrodukci rysa ostrovida a další živočichy. (Freidl et al. 1991)

Téměř celé území mikroregionu je začleněno do migračně významných území, (MVÚ) navíc územím prochází několik dálkových migračních koridorů. Konkrétně územím procházejí tři biokoridory nadregionálního významu doplněné o síť regionálních biokoridorů. Niva toku řeky Vltavy nad Lipenskou přehradou představuje biocentrum nadregionálního významu. (mapa č. 5)

Mapa č. 5: rozložení prvků ÚSES na území mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Zdroj: Cenia WMS server

Územní systém ekologické stability. Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko

Legenda

- Hranice mikroregionu
- ▨ ÚSES - regionální biokoridory stávající
- ▩ ÚSES - regionální biocentra
- ▧ ÚSES - nadregionální biokoridory
- ▦ ÚSES - nadregionální biocentra

Přírodní pozoruhodnosti

Území šetřeného mikroregionu patří z hlediska přírodních pozoruhodností k nejvýznamnějším územím České republiky, tento fakt ilustruje situace ochrany přírody a krajiny v šetřeném území. Do území devíti obcí mikroregionu zasahuje Národní park Šumava, Chráněná krajinná oblast Šumava pak zasahuje do území všech třinácti obcí mikroregionu. V šetřeném území také nalezneme dvě národní přírodní památky, konkrétně Prameniště Blanice a Blanice. Národní přírodní rezervace představují Boubínský prales a Velká niva. Na území mikroregionu se nachází celkem 28 přírodních památek a 15 přírodních rezervací. (příloha č. 3)

Přírodní pozoruhodnosti se svou polohou výrazněji nekonzentrují do určité části území mikroregionu, který lze jako celek hodnotit jako mimořádně hodnotný. Mezi nevýznamnější přírodní pozoruhodnosti patří výše zmíněné ledovcové jezero na hoře Plechý, rašelinné slati v oblasti Šumavských plání (obr. č. 3), niva Teplé Vltavy, ale i další přírodní památky a rezervace.

Nejstarší přírodní rezervací v oblasti Šumavy je Boubínský prales. K jejímu vyhlášení došlo již v roce 1858 a od té doby se vyvíjí prakticky bez lidského zásahu. (Friedl et al. 1991) Není sice nejstarší přírodní rezervací, ale na rozdíl od Žofínského a Hojnovodského pralesu nedošlo v dnešním jádru národní přírodní rezervace Boubínský prales historicky k žádným úmyslným těžbám ani odvozu tlejícího dřeva, díky čemuž se jedná o nejzachovalejší nejhodnotnější „pralesovou“ rezervaci. (Vrška et al. 2012)

Obr. č. 3: Kvilda - Jezerní slat'

Klima – klimatologie

Naprostá většina území mikroregionu náleží do chladné klimatické oblasti CH7. Pouze vyšší polohy severozápadní a jižní části náleží do oblasti CH6 a údolí řeky Vltavy nad Lipenskou nádrží do MT3. Oproti ostatním českým pohořím disponuje Šumava poměrně teplejším klimatem, které pravděpodobně zapříčiňuje geografická poloha s vlivy alpského föhnu. (Quitt 1971) Jednou z nejchladnějších lokalit šetřeného území je oblast v okolí Kvildy, kde byla naměřena nejnižší teplota 30. 1. 1987 a to - 41,6° C.

Tabulka č. 3: Klimatické oblasti vyskytující se na území Mikroregionu Horní Vltava
- Boubínsko

Zdroj: Quitt 1971

	MT3	CH6	CH7
Počet letních dní	20-30	10-30	10-30
Počet dní s teplotou alespoň 10°C	120-140	120-140	120-140
Počet mrazových dní	130-160	140-160	140-160
Počet ledových dní	40-50	60-70	50-60
Průměrná teplota v lednu	-3 - -4	-4 - -5	-3 - -4
Průměrná teplota v dubnu	6-7	2-4	4-6
Průměrná teplota v červenci	16-17	14-15	15-16
Průměrná teplota v říjnu	6-7	5-6	6-7
Počet dnů se srážkami alespoň 1mm	110-120	140-160	120-130
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350-450	600-700	500-600
Srážkový úhrn v zimním období	250-300	400-500	350-400
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	60-100	12-140	100-120
Počet dní jasných	120-150	150-160	150-160
Počet dní zatažených	40-50	40-50	40-50

5.1.2 Historický a kulturní vývoj

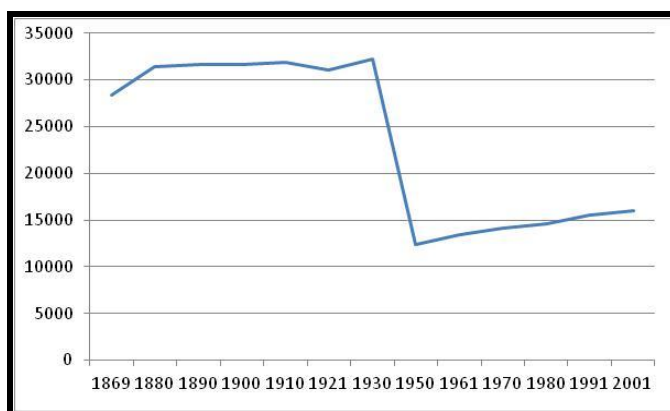
Vývoj osídlení území

Pro šetřenou oblast se obecně nepředpokládá osídlení trvalejšího charakteru starší než středověkého stáří. Tento fakt dokazuje i absence archeologických nálezů z prehistorických a protohistorických období. Velmi sporadické nálezy laténských mincí a kovových artefaktů z doby bronzové by mohly indikovat přítomnost obchodní stezky, pro kterou ovšem chybí spolehlivější důkazy. První trvalé osídlení oblasti lze klást do období vrcholného středověku, ke kterému došlo v souvislosti s vnější kolonizací českých zemí. Jako účel osídlení lze předpokládat především potřebu přístupu ke zdrojům nerostných surovin a dřevní hmoty. Tento fakt mohou dokazovat i nálezy rýžovnických sejpů v okolí některých vodních toků. Druhá vlna kolonizace pak proběhla během 18. století a byla zapříčiněna především celospolečenským hospodářským pokrokem a s tím spojenou zvýšenou poptávkou po dřevní surovině a progresivním vývojem sklářského řemesla. Počet obyvatel na území dnešního mikroregionu stoupal až do počátku 20. století, kdy došlo k několikaleté stagnaci. Ve svém vrcholu počet obyvatel území téměř přesahoval hranici 32000. První výrazný úbytek obyvatel nastal ve spojení s událostmi první světové války a následným vznikem Československé republiky. V období první republiky počet obyvatel pokračoval ve svém vzestupu, až do roku 1930, kdy dosáhl svého historického maxima 32221 obyvatel. Události druhé světové války a především poválečné vysídlení německy hovořícího obyvatelstva s následným vytvořením pohraničního pásma se projevilo dramatickým úbytkem obyvatelstva. Některé osady zcela zanikly a ve většině obcí došlo k úbytku obyvatelstva o 50 – 80%. Nejvýraznější úbytek postihl obec Strážný, kde mezi lety 1930 a 1950 ubylo 88% obyvatelstva, nejméně pak byl postižen Vimperk s úbytkem 39%. Od roku 1950 měl vývoj obyvatelstva na šetřeném území opět vzestupnou tendenci.

Obrázek č. 4: Historický vývoj počtu obyvatel v obcích dnešního mikroregionu

Horní Vltava – Boubínsko

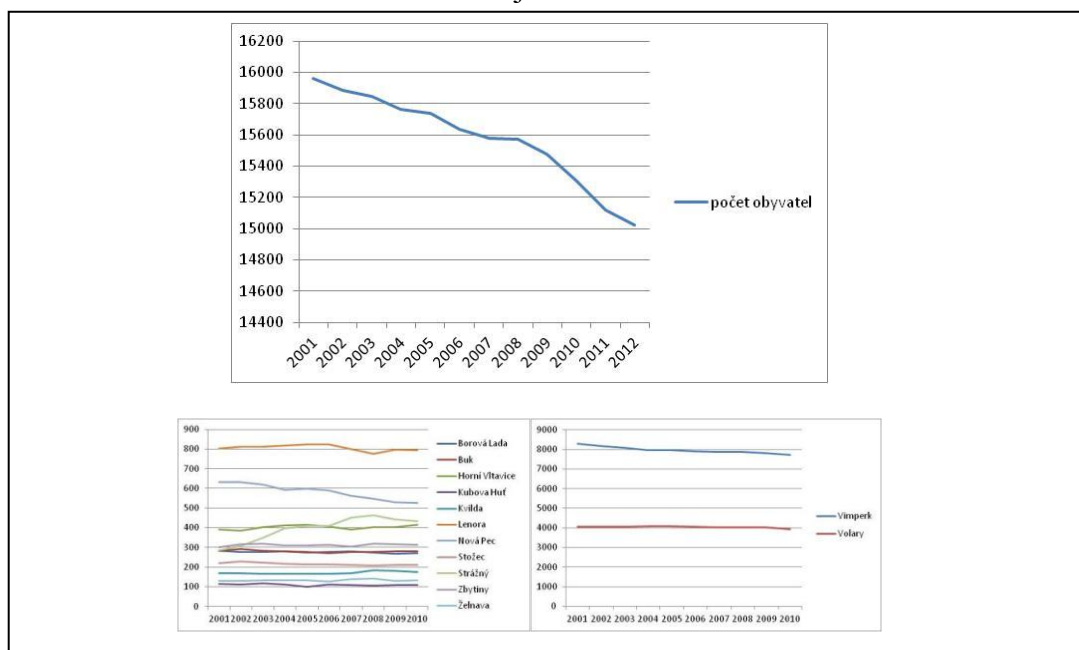
Zdroj: Historický lexikon obcí

Ačkoli od roku 2001 celkový počet obyvatel mikroregionu postupně klesá, situace je v jednotlivých obcích poměrně rozdílná. Ve většině obcí se vývoj počtu obyvatel nachází ve fázi stagnace. V obci Strážný dokonce došlo k výraznému nárůstu obyvatelstva. Největším úbytkem obyvatel v posledním desetiletí byl postížen Vimperk, ve kterém došlo k celkovému úbytku o téměř 7%. Tento fakt značně zkresluje celkovou statistiku mikroregionu, jelikož celkový počet obyvatel Vimperku je vyšší než počet obyvatel celého mikroregionu. Jediná další obec, jež se potýká s výraznějším úbytkem obyvatel, je Nová Pec.

Obrázek č. 5: Vývoj počtu obyvatel v mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko v letech 2001 – 2012 a vývoj počtu obyvatel v jednotlivých obcích pro totéž období.

Zdroj: ČSÚ

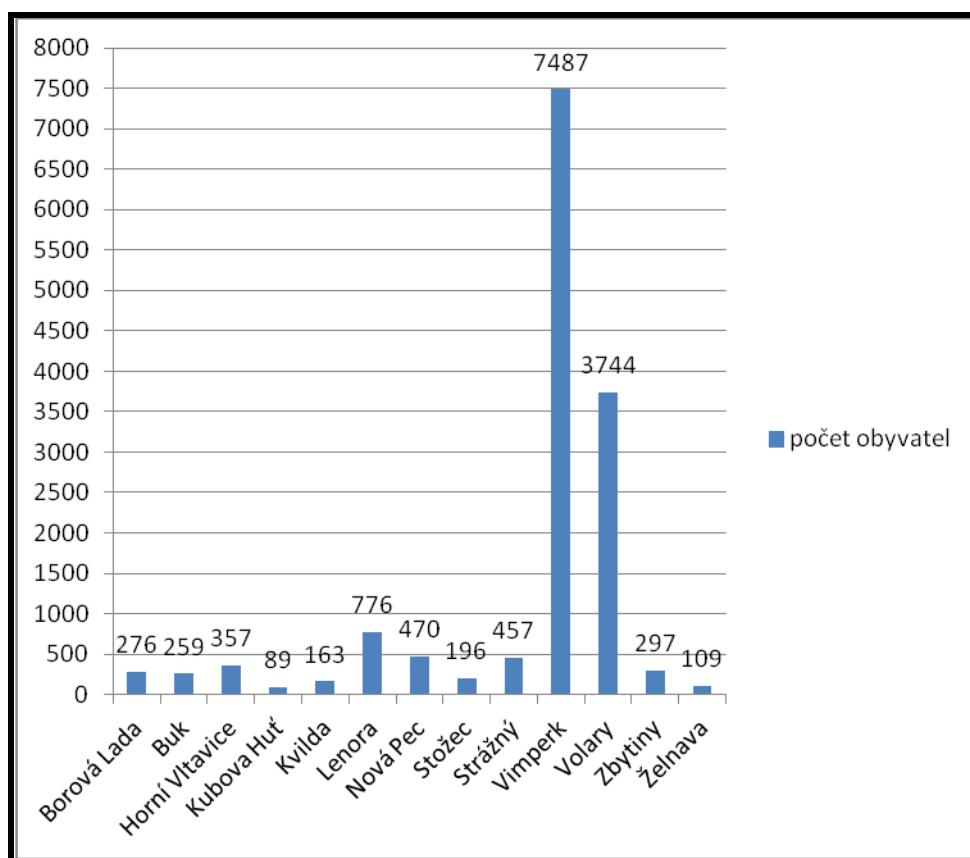

Počet a struktura obyvatel

Počet obyvatel svazku obcí k 31. 12. 2012 čítal 15026 obyvatel. Obce Vimperk a Volary svým počtem obyvatel výrazně převyšují ostatní obce, v nichž mají souhrnem trvalé bydliště téměř tři čtvrtiny z celkového počtu obyvatel mikroregionu. Z hlediska počtu obyvatel je největší obcí Vimperk se 7487 obyvateli, nejmenší je pak Kubova Huť s pouhými 89 obyvateli (viz obr. č. 6).

Obrázek č. 6: Počet obyvatel podle obcí mikroregionu (k 31. 12. 2011)

Zdroj: ČSÚ

Průměrný věk obyvatel mikroregionu je 40,35. Nejvyššího průměrného věku dosahuje obec Horní Vltavice, kde činí 43,3 let, naopak nejnižšího průměrného věku dosahují obyvatelé obce Strážný, ve které je jeho hodnota 36,1. Za rok 2012 se průměrný věk všech obcí zvýšil o více než dvě desetiny roku. Ve většině obcí můžeme pozorovat kladný přirozený přírůstek, oproti čemuž saldo migrace dosahuje záporných hodnot. Z přepočtu na jednoho obyvatele má nejvýrazněji nejnižší saldo migrace obec Horní Vltavice. (tab. č. 4)

Tabulka č. 4: Stav obyvatelstva Mikroregionu Horní Vltava Boubínsko

Zdroj: ČSÚ

Obec	Počet obyvatel k 31.12. 2012	Přirozený přírůstek obyvatel za 2012	Saldo migrace za 2012	Průměrný věk k 31. 12. 2012
Borová Lada	282	3	4	39,5
Buk	293	3	0	39,5
Horní Vltavice	377	0	-9	42,3
Kubova Huť	105	-1	0	39,5
Kvilda	166	3	-4	41,3
Lenora	773	5	-8	40,7
Nová Pec	480	2	-8	42,9
Stožec	200	1	-2	40,8
Strážný	430	2	-9	36,1
Vimperk	7644	6	-58	40,5
Volary	3864	2	-18	39,5
Zbytiny	301	0	-2	41,2
Želnavá	111	-4	2	40,7

Národnostní složení obyvatelstva

Při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 největší podíl obyvatel mikroregionu uvedl svou národnost jako českou (70,0%). Z národnostních menšin se nejvíce obyvatel přihlásilo ke slovenské (2,2%), vietnamské (0,8%), německé (0,5%) a ukrajinské (0,5%) národnosti. Svou národnostní příslušnost neuvvedlo 29,8% obyvatel mikroregionu.

Za zmínku stojí existence silné vietnamské menšiny v obci Strážný která tvoří 17,1% všech obyvatel, kteří svou národnost uvedli. Tomuto faktu je žádoucí věnovat zvýšenou pozornost a to především při návrhu rozvojové strategie.

Kulturní bohatství

Na kulturním bohatství mikroregionu se do značné míry podepsal fakt diskontinuálního vývoje ve 20. století. Odchodem výrazné části obyvatelstva, v důsledku poválečných událostí, došlo ke zničení sociální struktury a tím i ke ztrátě kulturních tradic ve většině obcí. Příchodem nového obyvatelstva docházelo k postupné obnově kulturního života, jeho tradiční základ již neměl původ v sudetoněmeckém prostředí, nýbrž v českém. V období po roce 1989 došlo k obnově i některých prvků předválečných tradic.

Ve smyslu nemovitých památek se výše připomínané události projevily podobně negativně. Mino ztrát celých osad, které byly z politicko-strategických důvodů fyzicky odstraněny, došlo k chátrání množství hodnotných objektů. V současné době je jim i vzhledem k rozvoji cestovního ruchu v šetřené oblasti věnována kvalitní péče a většina objektů je v dobrém stavu. Na území mikroregionu se nachází celá řada nemovitých památek (viz příloha č. 2). Soubor památek na území mikroregionu je z hlediska svého původu a významu značně heterogenní. Jedná se především o památky spojené se sídelní aktivitou v podobě venkovských stavení a usedlostí, ale také městského charakteru reprezentované historickým centrem Vimperku a zdejším zámekem. Další formou jsou sakrální stavby, z nichž za zmínku stojí především kostel sv. Štěpána v Kvildě a kostel sv. Jakuba v Želnavě. Nachází se zde i množství technických památek nejčastěji spojených s těžbou dřeva (plavební kanály) a těžbou nerostných surovin (rýžoviště zlata). Velikého významu pak dosahuje historická dopravní infrastruktura v čele s tzv. Zlatou stezkou a jejími dochovanými fragmenty.

Společenský život

Společenský, kulturní a sportovní život v obcích mikroregionu probíhá ve dvou úrovních. Na jedné straně se jedná o společenské akce primárně zaměřené na návštěvníky, na jejichž organizaci se podílí především správa NP a CHKO (viz Možnosti zábavy, kulturního života, společenských zážitků). Na druhé straně se zde každoročně koná velké množství kulturních a sportovních událostí, které mají sloužit především ke společenskému vyžití místních obyvatel a jsou pořádány především obcemi nebo místními spolky, některé z těchto událostí dosahují ovšem nadregionálního významu. Mezi nejvýznamnější pravidelné kulturní a společenské akce patří slavnosti dřeva ve Volarech, vimperské městské slavnosti a filmový festival NaturVision. Ze sportovních událostí to pak jsou především Šumavský skimaraton, rallye Šumava, ale také kvalifikace mistrovství České republiky v mažoretkovém sportu. Z pohledu společenského života centrum mikroregionu představuje město Vimperk. V rámci nabídky společenských, kulturních a sportovních akcí výrazně převyšuje ostatní obce.

Ze zařízení pro pořádání kulturních, společenských a sportovních akcí v obcích šetřeného mikroregionu se lze setkat s kulturními domy, kterými disponuje více než polovina obcí, především v návaznosti na jejich počet obyvatel. Knihovna se nachází

ve všech šetřených obcích mimo Buku a Želnavy. Vimperk a Volary disponují stálým kinem, ve Vimperku je navíc v provozu i letní kino. Vimperk, jako jediná obec, má na svém území v provozu mateřské centrum.

Duchovní život

Téměř 19% obyvatel mikroregionu se při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 označilo jako věřící, přičemž více než 48% respondentů využilo možnosti své náboženské přesvědčení neuvést. Z pohledu příslušnosti k církvím nejvíce věřících náleží do Římskokatolické církve (44%). Druhý nejvyšší podíl mají věřící bez příslušnosti k církevní instituci (40%), podíl věřících dalších církví nepřesahuje jedno procento.

Katolická církev projevuje na území mikroregionu největší aktivitu, mimo pravidelných bohoslužeb se zde koná značné množství každoročních poutí v návaznosti na tradiční poutní místa. V rámci katolické církve šetřené území spadá do českobudějovické diecéze a vikariátu Prachatice. V rámci mikroregionu se nachází celkem devět farností.

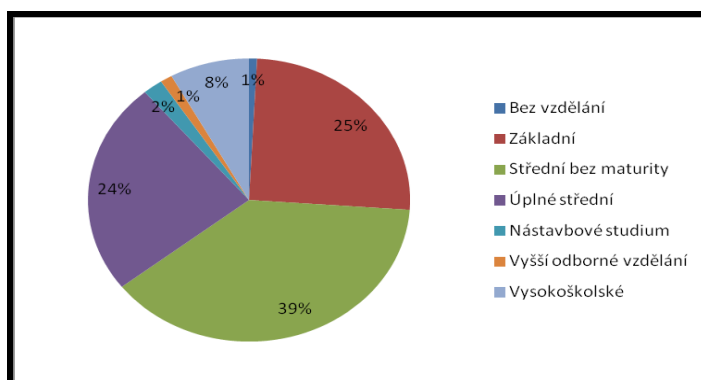
5.1.3 Pracovní příležitosti

Vzdělání

Podle nejvyššího dosaženého vzdělání je mezi obyvateli šetřeného mikroregionu nejvíce zastoupeno střední vzdělání bez maturity a to v 39 % případech. Druhého nejvyššího počtu pak dosahuje základní vzdělání, které je následováno úplným středním vzděláním s maturitou (viz obrázek č. 7).

Obrázek č. 7: Procentuální zastoupení obyvatel mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko dle nejvyššího dosaženého vzdělání (k 31. 12. 2011)

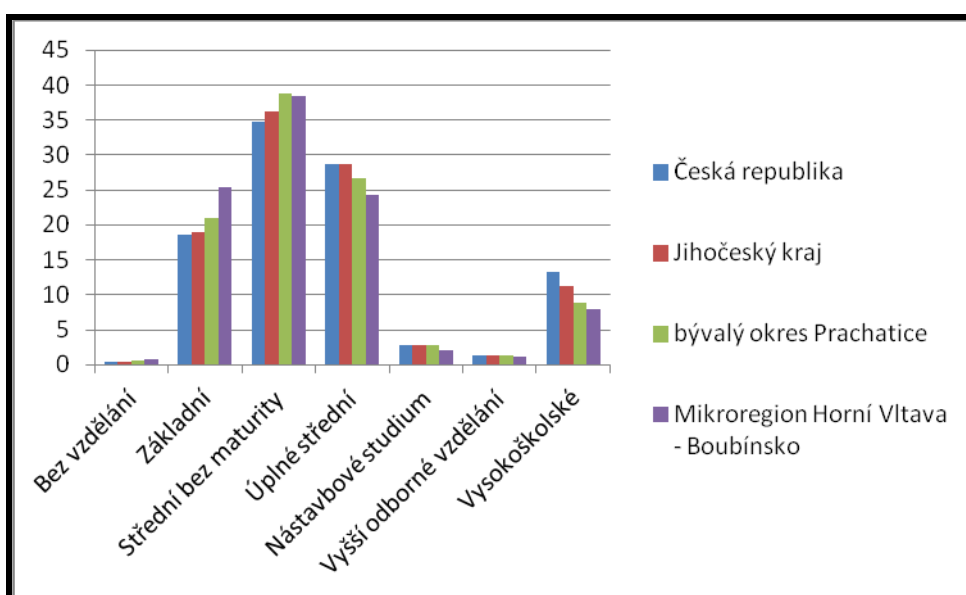
Zdroj: ČSÚ

V porovnání s vyššími územními jednotkami mají obyvatelé mikroregionu celkově nižší úroveň dosaženého vzdělání, než je průměrná míra v bývalém okrese Prachatice, Jihočeském kraji a České republice. Nejvýraznější rozdíl oproti celorepublikovému průměru představuje podíl obyvatel se základním vzděláním, který je o téměř 7% vyšší a podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním, kterého naopak dosáhlo o více než 5% méně obyvatel mikroregionu (viz obr. č. 8).

Obrázek č. 8: Srovnání procentuálního zastoupení obyvatel podle nejvyššího dosaženého vzdělání mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko s vyššími územně správními celky (k 31. 12. 2011)

Zdroj: ČSÚ

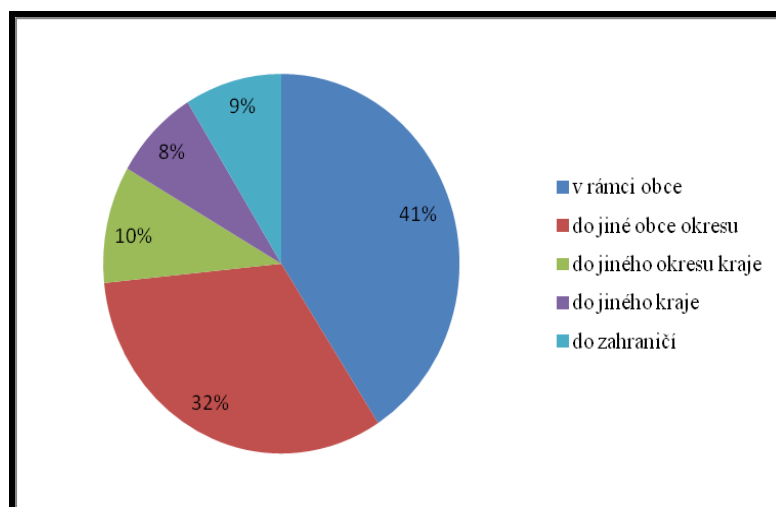

Alokace zaměstnání

Z obrázku č. 9 lze pozorovat, že téměř 75% zaměstnaných obyvatel pracuje v některé z obcí bývalého okresu Prachatice. V porovnání s celorepublikovým průměrem (obr. č. 10) je patrné, že se mu šetřený mikroregion nijak výrazněji nevymyká. Jediný zřetelnější rozdíl lze pozorovat v dojížděcí do jiných krajů a zahraničí. Přestože mikroregion přímo sousedí s Plzeňským krajem, je pravděpodobně výhodnější z ekonomického hlediska a nabídky pracovních příležitostí dojíždění za prací do Spolkové republiky Německo a Republiky Rakousko, s nimiž mikroregion taktéž sousedí.

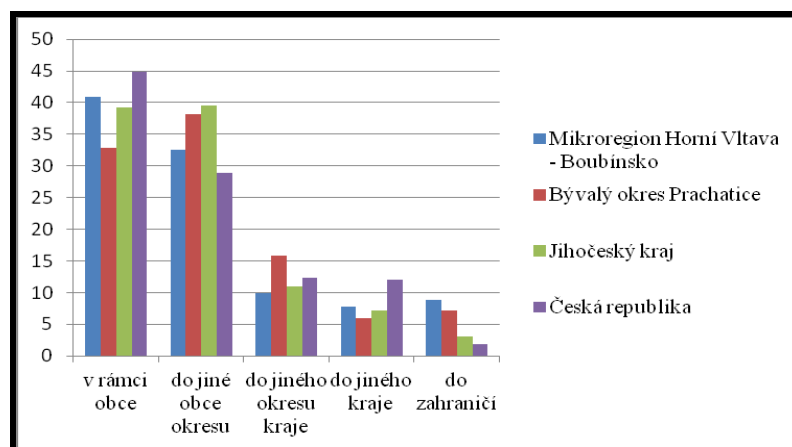
Obrázek č. 9: Rozdělení zaměstnaných obyvatel mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko podle místa výkonu zaměstnání.

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Obrázek č. 10: Srovnání rozdělení zaměstnaných obyvatel podle místa výkonu zaměstnání.

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Podnikatelské aktivity

Počet podnikatelských subjektů je v šetřeném mikroregionu poměrně konstantní. V roce 2010 dosahoval hodnoty 4 096 subjektů, přičemž tato hodnota se oproti předchozím rokům změnila pouze v řádu několika desítek. Podnikatelské subjekty v mikroregionu působí v širokém spektru činností. Mezi nejčetnější patří maloobchodní prodej, stavebnictví, lesnictví a související činnosti, ubytování a stravování. (tab. č. 5) Podíl subjektů na jednotlivých typech činností odpovídá podílu ve vyšších územních celcích, podle předpokladu lze ovšem najít drobné rozdíly, a to především ve vyšším podílu subjektů působících v šetřeném

mikroregionu v oblastech lesnictví a souvisejících činnostech, ubytování a stravování.

Tabulka č. 5: Rozdělení podnikatelských subjektů dle typu jejich činnosti.

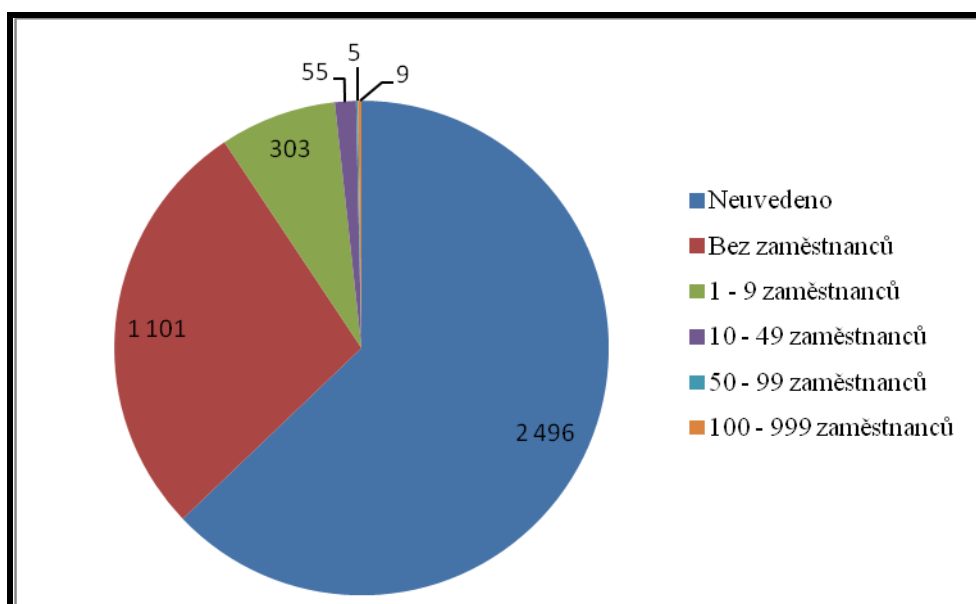
Zdroj: ČSÚ

Typ činnosti	počet subjektů
Maloobchod kromě motorových vozidel; opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost	664
Ostatní činnosti	562
Stavebnictví	474
Lesnictví a související činnosti	393
Ubytování a stravování	378
Zemědělství, myslivost a související činnosti	320
Ostatní podnikatelské činnosti	258
Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu (kromě motorových vozidel)	178
Nezařazeno	129
Činnosti v oblasti nemovitostí	124
Činnosti odborových, profesních a podobných organizací j. n.	116
Rekreační, kulturní a sportovní činnosti	92
Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku	89
Obchod, opravy a údržba motorových vozidel; maloobchodní prodej pohonných hmot	85
Pomocné činnosti související s finančním zprostředkováním	81
Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)	77
Pozemní a potrubní doprava	76

Z pohledu zaměstnavatelů většina podnikatelských subjektů nedisponuje žádným zaměstnancem. Ze zaměstnavatelů se jedná především o subjekty do deseti zaměstnanců (obr. č. 11). Subjekty, které patří mezi největší zaměstnavatele, se soustřeďují především ve městě Vimperk. Nejvýznamnějším je především výrobní podnik ROHDE & SCHWARZ s. r. o. s více než 500 zaměstnanci. Dalším významným zaměstnavatelem je pak správa NP a CHKO Šumava s přibližně 300 zaměstnanci.

Obrázek č. 11: Rozdělení podnikatelských subjektů dle počtu jejich zaměstnanců.

Zdroj: ČSÚ

Nezaměstnanost

Mezi lety 2009 a 2011 míra nezaměstnanosti v šetřeném mikroregionu měla vzestupnou tendenci. V jednotlivých obcích byl vývoj nezaměstnanosti rozdílný. Ve většině obcí došlo pouze k mírnému nárůstu nezaměstnanosti nebo dokonce k jejímu poklesu. Nejvýraznější nárůst nezaměstnanosti byl zaznamenán v obcích Nová Pec, Zbytiny a Želnavá. K 1. 12. 2011 byla celková úroveň nezaměstnanosti 10,4%, což byl výrazně vyšší podíl než v bývalém okresu Prachatice (6,5%) i v rámci celé republiky (8,6%). V rámci mikroregionu mezi lety 2009 a 2011 došlo k více než dvojnásobnému nárůstu uchazečů evidovaných na úřadu práce déle než 12 měsíců. Celkový počet uchazečů o zaměstnání mírně klesl, ale vzhledem k úbytku obyvatel v mikroregionu se tento fakt neprojevil na míře nezaměstnanosti.

Tabulka č. 6: Vývoj nezaměstnanosti v obcích mikroregionu Horní Vltava

Boubínsko (k 1. 12. 2011)

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/>

Obec	2009			2010			2011		
	Nezaměstnanost (%)	Uchazeči o zaměstnání	Uchazeči evidence nad 12 měsíců	Nezaměstnanost (%)	Uchazeči o zaměstnání	Uchazeči evidence nad 12 měsíců	Nezaměstnanost (%)	Uchazeči o zaměstnání	Uchazeči evidence nad 12 měsíců
Borová Lada	12,26	20	1	12,26	23	0	10,32	16	0
Buk	9,3	12	0	9,3	13	1	5,43	7	0
Horní Vltavice	12,18	24	0	8,12	16	1	10,15	20	2
Kubova Huť	5,8	4	0	1,45	1	0	8,7	6	0
Kvilda	3	3	0	3	3	0	4	4	0
Lenora	11,26	44	0	11,53	44	1	9,12	36	0
Nová Pec	10,53	36	1	15,79	55	1	15,17	51	2
Stožec	6,45	9	0	9,68	12	0	10,48	13	0
Strážný	12,58	22	0	10,69	21	1	13,21	22	3
Vimperk	7,13	327	7	7,75	344	14	7,32	307	26
Volary	9,33	204	9	9	204	15	8,66	198	16
Zbytiny	4,97	8	0	4,35	7	0	9,94	16	0
Želnavá	18,84	14	1	28,99	20	0	23,19	16	0
Celkem	9,51	727	19	10,15	763	34	10,44	712	49

5.1.4 Bytový fond

Byty

Z hlediska typů budov převládají v obcích šetřeného mikroregionu rodinné domy. Bytové domy jsou soustředěny především v obcích Vimperk a Volary, kde se nachází téměř 75% všech bytových domů. Z hlediska vlastnictví objektů u rodinných domů jednoznačně převládá vlastnictví fyzických osob. U bytových domů je pak nejčastější formou vlastnictví obce nebo státu a spoluvlastnictví vlastníků bytů. U rodinných domů je vysoká míra domů, které nejsou trvale obydlené (37,5%). Tyto domy pak představují především rekreační objekty a ubytovací zařízení (tab. č. 7).

Tabulka č. 7: Rozdělení domů v mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko (k 26. 3. 2011)

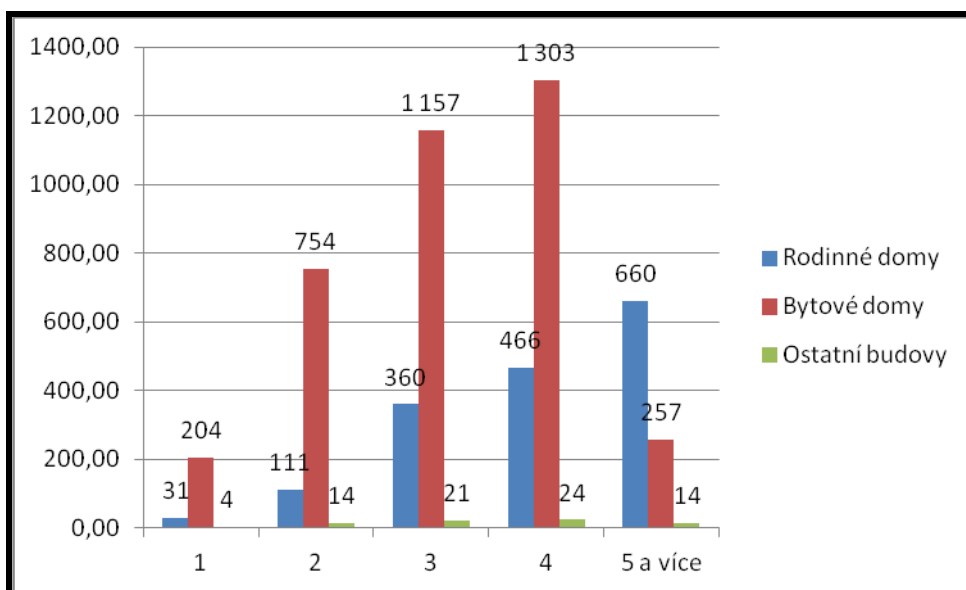
Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

	domy úhrnem	domy obydlené	z toho podle vlastnictví domu			
			fyzická osoba	obec, stát	bytové družstvo	spoluvlast nictví vlastníků bytů
rodinné domy	2408	1533	1329	73	3	56
bytové domy	473	463	86	142	66	141
ostatní budovy	107	82	19	25	0	0

Rodinné domy v obcích šetřeného mikroregionu disponují většinou třemi a více obytnými místnostmi. Bytové jednotky v bytových domech jsou pak tvořeny především dvěma až čtyřmi obytnými místnostmi (obr. č. 12). V obcích mikroregionu připadá na jeden byt 1-3 obyvatelé. Tuto skutečnost ovlivňuje velký počet trvale neobydlených bytů.

Obrázek č. 12: Rozdělení domů podle počtu obytných místností na jeden byt v obcích mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2011

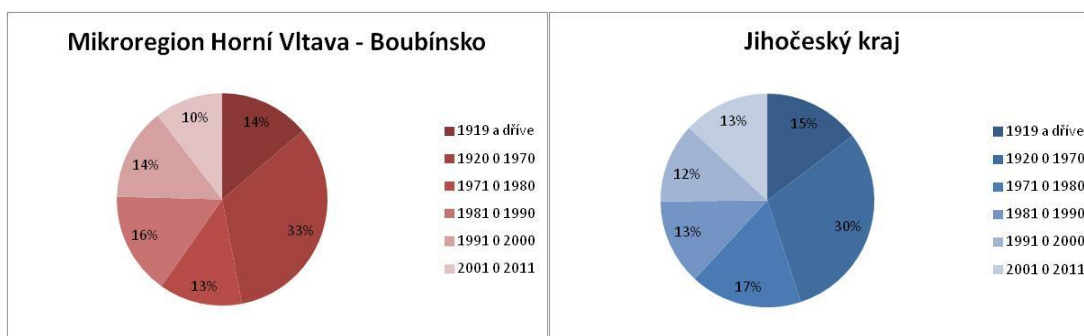

Výstavba

Rozsah výstavby v šetřeném mikroregionu je limitován několika faktory. Jedná se především o nízký podíl ploch pro bytovou výstavbu v závislosti na územních plánech. Existence omezení výstavby vyplývá z přítomnosti NP a CHKO Šumava. Dalšími faktory mohou být úbytek obyvatel v šetřeném mikroregionu, geomorfologické podmínky i poměrně dobrý technický stav stávající zástavby. Z hlediska stáří domovního fondu, srovnání období výstavby nebo rekonstrukce šetřeného mikroregionu s Jihočeským krajem, hodnoty nevykazují výrazné rozdíly.

Obrázek č. 13: Srovnání zastoupení domů dle období jejich výstavby nebo rekonstrukce mikroregionu Horní Vltava - Boubínsko a Jihočeského kraje.

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů

V případě šetřeného mikroregionu a omezení, jež plynou z polohy obcí v NP a CHKO Šumava jsou jedním z klíčových aspektů možností výstavby tzv. „Brownfield plochy“. Na šetřeném území byly zjištěny následující plochy:

- bývalá kasárna U Sloupu, Vimperk
- bývalý průmyslový areál n. p. Šumavan, Vimperk
- státní statky, Horní Vltavice
- bývalá sklárna, Lenora
- areál ke komerčnímu využití, Volary

5.1.5 Občanská a technická vybavenost obcí

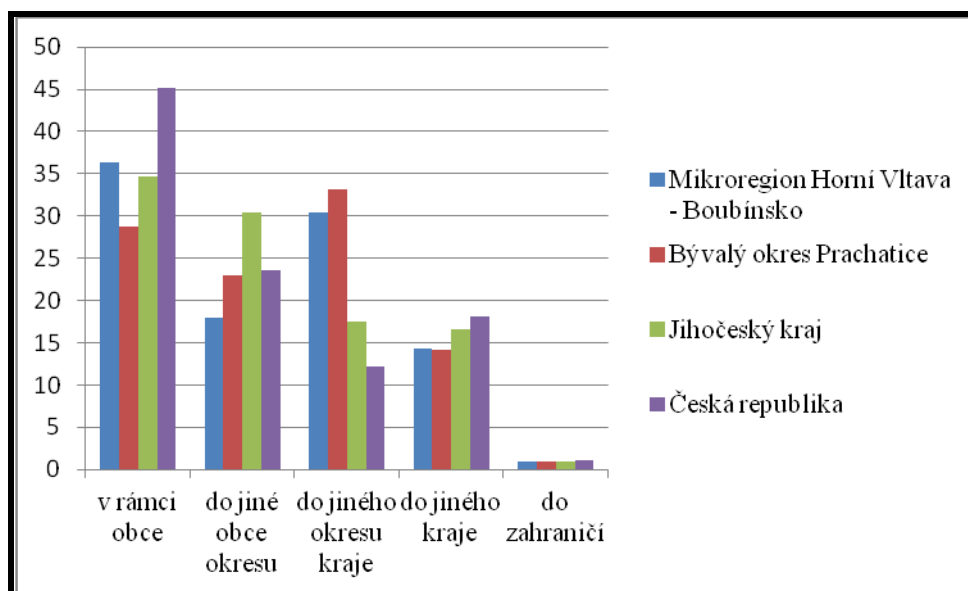
Školy

Podle statistik ČSÚ k 31. 12. 2011 devět ze třinácti obcí mikroregionu disponuje alespoň jedním školským zařízením. Mateřské školy jsou zastoupeny celkem v osmi obcích v celkovém počtu jedenácti zařízení. Stejného celkového počtu v rámci šetřeného svazku obcí dosahují základní školy, které jsou ovšem zastoupeny v devíti obcích. V obcích Volary a Vimperk lze absolvovat povinnou školní docházku v rámci základní umělecké školy. Středoškolské vzdělání lze absolvovat pouze v obci Vimperk, a to na dvou středních odborných školách a gymnáziu.

Podle statistiky dojížděky do škol (viz obr. č. 14) je zřejmé, že v rámci dojížděky za vzděláním je v šetřeném mikroregionu situace podobná situaci v bývalém okrese Prachatice. Největší rozdíl oproti celorepublikovému průměru představuje dojížděka do jiného okresu v rámci kraje. Tento fakt je dán především omezenou nabídkou středoškolského vzdělání a neexistencí nabídky vysokoškolského vzdělání v bývalém okrese Prachatice.

Obrázek č. 14: Porovnání rozdělení žáků a studentů podle dojížděky do škol.

Zdroj: sčítání lidu, domů a bytů 2011

Zdravotní péče

Dostupnost zdravotní péče se v jednotlivých obcích mikroregionu značně liší. Nejlepší situace je v tomto ohledu podle předpokladů ve Vimperku, kde se nachází nemocnice, detašované pracoviště střediska záchranné služby, pět lékáren a samostatné ordinace praktických i odborných lékařů. Volary pak disponují detašovaným pracovištěm střediska záchranné služby, lékárnou a šesti ordinacemi praktických lékařů, včetně stomatologické a gynekologické ordinace. Z dalších obcí se ordinace praktického lékaře nachází pouze v Lenoře.

Nízký počet obcí disponujících zdravotnickým zařízením nebo lékařskou ordinací je dán především velikostí a charakterem obcí. Problematická může být poměrně velká dojezdová vzdálenost z některých obcí mikroregionu. Kladně lze hodnotit přítomnost středisek horské služby v obcích Kubova Huť, Kvilda a Nová Pec.

Sociální péče

Mimo domova pro seniory a centra sociálně rehabilitačních služeb ve Vimperku se žádné zařízení sociálních služeb nenachází. Obě zmíněná zařízení provozuje nezisková organizace Česká katolická charita. V sociální oblasti na území mikroregionu dále působí Svaz tělesně postižených v České republice v podobě místních organizací ve Vimperku a Volarech.

Telekomunikační služby

Mimo obce Buk, Kubova Huť a Želnavá disponuje každá obec mikroregionu minimálně jedním poštovním úřadem. Signálem mobilních operátorů je pokryto celé šetřené území. Veřejný přístup k internetu je zprostředkováván především prostřednictvím veřejných knihoven.

Bankovní služby

Peněžní ústavy se nacházejí téměř ve všech obcích, ve většině případů je představují pobočky České pošty, jejich největší koncentrace je ve městech Vimperk a Volary. V obcích s větším počtem obyvatel nebo koncentrací návštěvníků se můžeme setkat s bankomaty. Pobočky pojišťoven se nachází pouze ve Vimperku a Volarech.

Inženýrská infrastruktura

Z celkového počtu domácností je více než 90% zásobováno pitnou vodou z vodovodních řádů, kterými disponují všechny obce mikroregionu. Veřejnou kanalizací s napojením na čističku odpadních vod rovněž disponují všechny obce mikroregionu. Vzhledem k poměrně značné fragmentaci osídlení v šetřeném území a velkým vzdálenostem mezi sídelními jednotkami, je v některých místních částech obcí problematická situace s nakládáním s odpadními vodami. V některých místních částech obcí mikroregionu kanalizace zcela chybí, v dalších případech není napojena na čističku odpadních vod.

Plynofikace byla provedena v necelé polovině obcí mikroregionu, konkrétně v obcích Buk, Lenora, Strážný, Vimperk, Volary a Zbytiny. Z počtu obyvatel má více než 80% přístup k připojení na plyn. Obec Borová Lada využívá k vytápění tepelná čerpadla. V ostatních obcích převládá vytápění tuhými palivy.

5.1.6 Doprava

Silniční doprava

Síť silničních komunikací na území mikroregionu není příliš hustá, což je dáno horským charakterem šetřeného území, ale především přítomností NP a CHKO. Z hlediska silniční dopravy je páteří komunikací I/4, která spojuje Prahu s hraničním přechodem Strážný. Tato komunikace také dosahuje největší intenzity provozu v šetřeném území, a to 3001-5000 motorových vozidel denně (viz mapa č. 6). Další významnou komunikací je silnice I/39, která šetřené území propojuje s českobudějovickým a českokrumlovským regionem. Intenzita dopravy na této silnici po připojení silnice II/141 dosahuje podobných hodnot jako na silnici I/4. Intenzita dopravy na ostatních komunikacích nedosahuje výraznějších hodnot.

Stav komunikací na šetřeném území je obecně dobrý a to včetně místních komunikací, kterých je v mikroregionu poměrně málo. Problematická může být sjízdnost komunikací v zimních měsících z důvodu klimatických specifik, ale i vzhledem k tomu, že z přítomnosti národního parku plynou některá omezení ve způsobu zimní údržby komunikací.

Mapa č. 6: Intenzita dopravy na hlavních silničních komunikacích v mikroregionu

Horní Vltava – Bubínsko.

Zdroj: Cenia WMS server

Intenzita dopravy - Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko

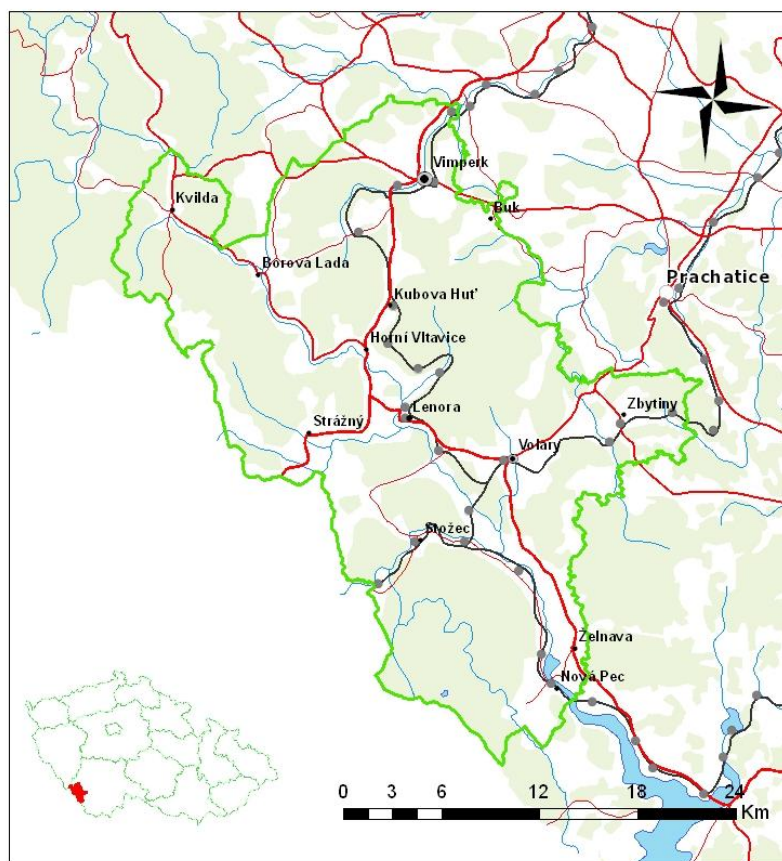
Železniční doprava

Šetřeným mikroregionem probíhají lokální železniční tratě č. 194 z Českých Budějovic do stanice Černý Kříž, č. 197 z Čičenic do Nového Údolí a č. 198 ze Strakonice do Volar. Vzhledem k poloze a charakteru území je železniční síť poměrně hustá a je dostupná celkem z osmi obcí mikroregionu (mapa č. 7). Železniční doprava v šetřeném území má dlouholetou tradici a v současné době je mimo jiné využívána k podpoře cestovního ruchu, kdy v letních měsících jsou k dispozici projížďky ve vlacích s parním pohonem.

Mapa č. 7: Dopravní komunikace na území mikroregionu Horní Vltava Boubínsko.

Zdroj: Cenia WMS server

Dopravní komunikace - Mikroregion Horní Vltava - Boubínsko

Legenda

- Hranice mikroregionu
- silnice 1. třídy
- silnice 2. třídy
- železnice hlavní
- vodní plochy
- vodní toky
- stanice a zastávky

Veřejná doprava: obslužnost, dostupnost

Veřejná doprava v šetřeném mikroregionu disponuje poměrně dobrou dostupností i obslužností. Jedním z hlavních faktorů této skutečnosti je vysoký počet návštěvníků, kteří zvyšují poptávku po veřejné dopravě. Všechny obce mikroregionu disponují zastávkou linky místního významu. Mimo obce Buk, Nová Pec a Stožec, se ve všech obcích nachází zastávka dálkové linky. Více než polovina obcí disponuje železniční stanicí (tab. č. 8).

Obslužnost veřejné dopravy na území mikroregionu se zvyšuje v letních měsících, kdy jsou v provozu tzv. „Zelené autobusy“, které provozuje správa NP a CHKO ve spolupráci s ČSAD autobusy Plzeň a.s. a jsou primárně určeny pro podporu cestovního ruchu.

Tabulka č. 8: Zastávky veřejné dopravy v obcích mikroregionu Horní Vltava –
Boubínsko

Zdroj: risy.cz

Obec	Borová Lada	Buk	Horní Vltavice	Kubova Huť	Kvilda	Lenora	Nová Pec
Zastávka dálkové linky	ano	ne	ano	ano	ano	ano	ne
Zastávka linky místního významu	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano
Stanice (zastávka) vlaku	ne	ne	ano	ano	ne	ano	ano
Obec	Stožec	Strážný	Vimperk	Volary	Zbytiny	Želňava	
Zastávka dálkové linky	ne	ano	ano	ano	ano	ano	
Zastávka linky místního významu	ano	ano	ano	ano	ano	ano	
Stanice (zastávka) vlaku	ano	ne	ano	ano	ano	ne	

5.1.7 Životní prostředí

Kvalita ovzduší

Podle statistik ČHMÚ patří šetřené území k oblastem s nejvyšší kvalitou ovzduší v rámci České republiky. V mikroregionu se nacházejí pouze čtyři významní znečišťovatelé ovzduší. Ve dvou případech se jedná o městské výtopny. Výtopna Energetických služeb města Volary vykazuje mnohem větší hodnoty emisí při obdobném výkonu než Energie AG Teplo Vimperk, tento fakt je dán především využíváním tříděného hnědého uhlí jako primárního paliva. Největší zdroj znečištění v šetřené oblasti představují především malé stacionární mobilní zdroje a to v případě stále významného podílu tuhých paliv k vytápění objektů a také existence významné dopravní komunikace I/4 spojující Prahu s hraničním přechodem v obci Strážný.

Tabulka č. 9: Nejvýznamnější znečišťovatelé ovzduší na území mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Zdroj: ČHMÚ

název	OV Media s.r.o.	Energie AG Teplo Vimperk s.r.o. - Centrální kotelna Rokle	Agrodružstvo Šumavské Hoštice	Energetické služby města Volary - výtopna
obec	Vimperk	Vimperk	Buk	Volary
druh výroby	POLYGR AFIE - Ofset		Chov skotu	
tuhé emise	0,032	0,00%		0,598
oxid siričitý	0	0,003		15,06
oxidy dusíku	0,012	0,203		3,506
oxid uhelnatý	0,005	0,006		1,011
organické látky vyjádřené jako TOC	0,371	0,024		1,834
těkavé organické látky (VOC)	2,028			
amoniak	0,078		10,8	

Nakládání s odpady

Situace nakládání s odpady je v mikroregionu poměrně komplikovaná. Všechny obce mají svůj systém sběru a svozu komunálního odpadu prostřednictvím pověřených osob. V případě sběru a svozu odpadů však většina obcí naráží na několik problémů. Obce mají výrazně větší produkci na obyvatele, než je krajský a republikový průměr. Tento fakt je dán především negativním projevem cestovního ruchu. Dalším negativem pro většinu obcí jsou neúměrné ekonomické náklady, které jsou zapříčiněny nízkou hustotou obyvatel a velkou vzdáleností jednotlivých sídel. Poměrně odlišná situace je ve městě Vimperk a částečně i ve Volarech, vzhledem k výrazně vyššímu počtu obyvatel se zde negativní ekonomická stránka věci projevuje ve značně menší míře. (Beneš et al. 2010)

Z vybavení pro sběr odpadu jsou nejčastější nádoby na tříděný odpad. Terénním šetřením byly zjištěny v téměř všech sídelních jednotkách mikroregionu. Obec Vimperk disponuje také sběrným dvorem, skládkou odpadů a komunální kompostárnou. Sběrný dvůr lze dále nalézt pouze ve Volarech a Horní Vltavice disponuje dočasným místem pro ukládání odpadů. Komunální kompostárna se dále nachází pouze v obci Želnavá.

Hluk, vibrace, záření

Jelikož se v mikroregionu nenachází téměř žádná průmyslová výroba většího rozsahu, ani neprobíhá výraznější stavební aktivita, je hluk a vibrace spojen především s dopravou, konkrétně nejvýrazněji s pátevní silniční komunikací I/4 a železniční dopravou.

Ekologická politika obcí

Pro ekologickou politiku obcí je určující, že se obce nacházejí na území NP a CHKO Šumava. Správa NP a CHKO pořizuje množství rozvojových dokumentů v závislosti na trvale udržitelný rozvoj území. Mezi nejdůležitější patří tzv. Masterplán a na něj navazující Krajinový integrovaný plán rozvoje regionu NP Šumava, který řeší základní roviny rozvoje území. Vlastním strategickým plánem z obcí mikroregionu disponuje Lenora, Strážný, Volary a Vimperk. U ostatních obcí je environmentální politika řešena pouze skrze územní plány a strategické dokumenty vyšších územních celků.

Vzhled obcí

Veřejná prostranství většiny obcí jsou řešena citlivě vzhledem k podobě a charakteru obcí. Prvky náležící do veřejných prostranství, jako jsou dětská hřiště, autobusové zastávky atd., jsou budovány v podobě nenarušující ráz obcí. Obce působí upraveným dojmem, o zeleň je v inravilánech obcí pravidelně pečováno. Tato situace se týká i většiny místních částí obcí (obr č. 15).

Obrázek č. 15: Včelná pod Boubínem – péče o veřejná prostranství.

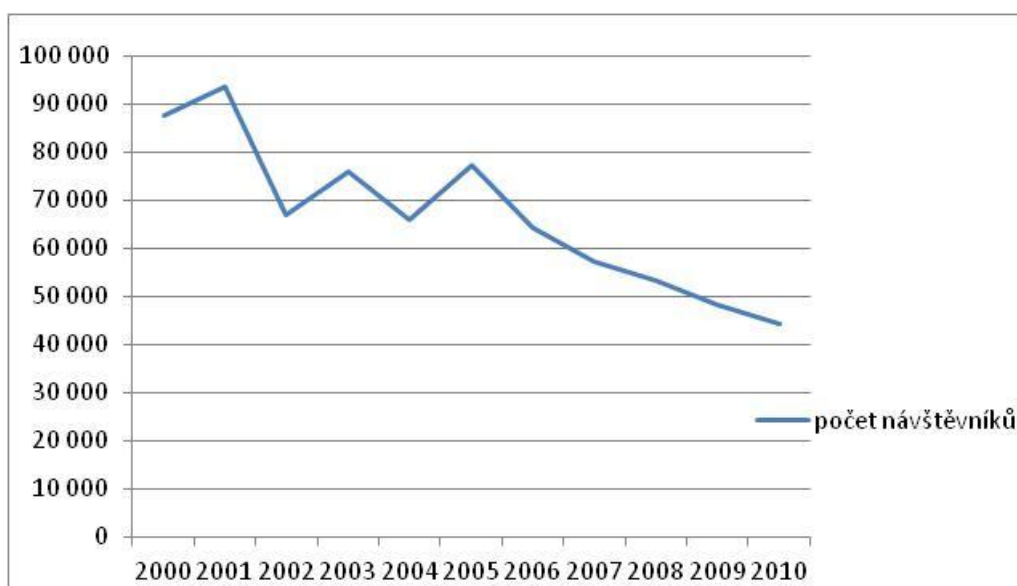
5.1.8 Cestovní ruch

Turistický profil oblasti

Oblast Šumavy, v jejíž středo-východní části se šetřený mikroregion nachází, patří v rámci České republiky k turisticky významným oblastem. V rámci typologie českého venkova byla z hlediska cestovního ruchu zařazena do „intenzivních rekreačních oblastí“. (Perlín, et al. 2010) V roce 2000 byl podíl příjezdů návštěvníků v obcích mikroregionu více než 8% všech příjezdů v České republice, tento podíl v posledním desetiletí klesal až do roku 2010, kdy dosahoval pouze 3,6% na celkovém počtu příjezdů návštěvníků v České republice. Tento fakt je dán zvyšujícím se počtem příjezdů návštěvníků v České republice, ale i výrazným snížením počtu návštěvníků v šetřeném území (obr. č. 16). Statistiky od roku 2010 jsou značně neúplné a nelze tedy spolehlivě sledovat vývoj počtu návštěvníků

v posledních letech. V obcích, jež tyto statistiky poskytují, (Borová Lada, Horní Vltavice a Kubova Huť) dochází v souhrnu k mírnému navyšování počtu příjezdů. Mezi roky 2000 a 2010 došlo také k navýšení podílů rezidentů na počtu příjezdů a to o 6,4% na hodnotu 86,1% v roce 2010. Dalším pozorovatelným jevem je postupné snížení průměrné doby pobytu z 5,4 dne v roce 2000 na 4,0 v roce 2010.

Obrázek č. 16: Vývoj počtu příjezdů návštěvníků v obcích mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko
Zdroj: ČSÚ

Potenciál cestovního ruchu

Z pohledu krajinně rekreačního potenciálu je šetřené území hodnoceno jako oblast s velmi rozsáhlým potenciálem. Oproti tomu potenciál územně zakotvených atraktivit území je hodnocen v průměru stupnice (středně veliký). Celkový potenciál cestovního ruchu je stanoven jako velmi rozsáhlý. (Bína 2002) Potenciál cestovního ruchu je v šetřeném území vázán především na přírodní pozoruhodnosti a s tím související přítomnost národního parku a chráněné krajinné oblasti. Kulturně historický potenciál je problematický především z důvodu absence kontinuálního vývoje. Mimo zachování a obnovy movitých památek, krajinného rázu a struktury osídlení představuje významný potenciál i obnova tradičních hodnot a zvyků v oblasti lidové kultury.

Stávající vybavení pro cestovní ruch

Vybavení pro cestovní ruch na šetřeném území prochází v posledních letech neustálým vývojem a lze ho sledovat v mnoha formách. Podstatný podíl na budování vybavení pro cestovní ruch má správa NP a CHKO Šumava.

Vybavení pro zimní sporty reprezentují především lyžařské areály, které disponují především sjezdovkami pro méně náročné lyžaře s celkovou délkou většinou do 500 m a převýšením nepřesahujícím 150 m. (viz příloha č. 1) Sjezdové lyžování lze provozovat celkem v pěti obcích mikroregionu (Kvilda, Kubova Huť, Horní Vltavice, Strážný a Volary). Mikroregion disponuje také poměrně hustou sítí tras pro běžecké lyžování, pro jejichž podporu byl správou NP Šumava vybudován informační systém „Bílá stopa“.

Vybavení pro turistiku v letní sezóně je na území mikroregionu, vedle turistických a cyklistických tras (viz možnosti pohybu návštěvníků), přítomno v podobě naučných turistických stezek, sportovních zařízení, muzeí a galerií. Naučných stezek je v území celkem deset a jsou vázány především na významné přírodní lokality. Nemovité památky jsou z velké většiny opatřeny informačními deskami. Ze sportovních a volnočasových zařízení jsou mimo hřišť a tělocvičen nejčastější koupaliště a bazény. Krytý bazén se nachází pouze v obci Volary. Muzea jsou v mikroregionu zastoupena ve čtyřech případech. Na území mikroregionu je v provozu celkem osm informačních center na území sedmi obcí.

Možnosti pohybu návštěvníků

Možnosti pohybu návštěvníků jsou omezeny návštěvním řádem NP Šumava. Na šetřeném území se nachází hustá síť turistických tras a cyklotras. Jejich značení a údržba jsou na vysoké úrovni. Možnosti pohybu návštěvníků jsou podporovány také projekty správy NP a CHKO Šumava. Mezi nejvýznamnější patří tzv. Zelené autobusy, které zajišťují hromadnou dopravu, včetně dopravy jízdních kol v letní sezóně. Pro individuální automobilovou dopravu byl realizován projekt „Zaparkuj a jdi dál“, který umožňuje časově omezené parkování na vymezených plochách v blízkosti některých přírodních pozoruhodností. Pro pěší turistiku bylo na území NP vybudováno několik vyhrazených míst pro nouzové přenocování, která výrazně rozšiřují možnosti pohybu návštěvníků v NP v závislosti na časové a fyzické náročnosti značených tras.

Možnosti zábavy, kulturního života, společenských zážitků

Možnosti zábavy, kulturního života a společenských zážitků na území mikroregionu lze rozdělit do několika rovin. Jedná se o kulturní, společenské a sportovní akce pořádané obcemi a místními spolky (viz společenský život), zábavně vzdělávací akce organizované především správou NP a CHKO a další zařízení umožňující především kulturní, vzdělávací a sportovní zážitky.

Správa NP a CHKO každý rok pořádá řadu zábavně vzdělávacích akcí vázaných především na technické památky a přírodní pozoruhodnosti spojených s pohybem v přírodě. Tyto akce probíhají především na území národního parku. Dalším projektem správy NP a CHKO podobného charakteru jsou výlety s průvodci.

Mezi další zařízení patří muzea, galerie, sportovní zařízení a specializovaná zařízení. Galerie se v šetřeném mikroregionu nacházejí pouze ve městech Vimperk a Volary. Mezi muzei je v rozsahu stálé expozice nejvýznamnější muzeum ve Vimperku, situované do prostor místního zámku, které disponuje expozicemi zaměřenými na šumavskou přírodu, knihtisk a sklářství. Městské muzeum Volary nabízí čtyři stálé expozice spíše menšího rozsahu. Dvě menší muzea se nacházejí v obcích Kvilda a Lenora. V prvním případě je zaměřeno na historii obce, ve druhém pak na sklářství. Specializované zařízení pak představují především návštěvnické centrum se sovými voliérami v Borové Ladě a stanice pro handicapovaná zvířata v Klášterci u Vimperka.

Podpora cestovního ruchu

Pro podporu cestovního ruchu má na šetřeném území zcela zásadní význam činnost správy NP a CHKO Šumava. Podpora a rozvoj cestovního ruchu je řešena prostřednictvím rozvojově plánovací dokumentace NP a CHKO. Zároveň je správou realizována celá řada projektů pro podporu cestovního ruchu.

Důležitým aspektem podpory cestovního ruchu je certifikace místního produktu. Pro šetřenou oblast představuje potenciál především regionální značka Šumava, originální produkt. Touto značkou je na území mikroregionu certifikováno celkem dvanáct produktů. Jedná se především o potravinové produkty, sklářskou výrobu a ubytování.

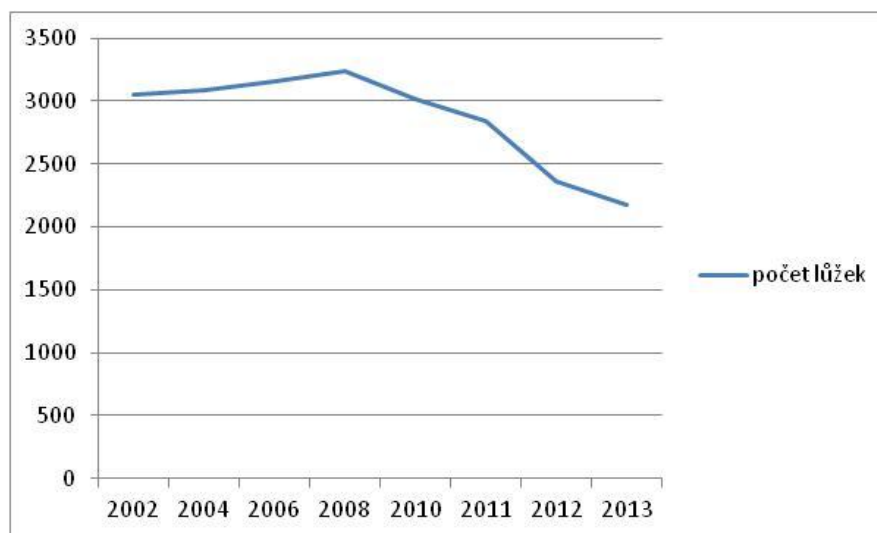
Ubytovací kapacity

V roce 2010 působilo v šetřeném mikroregionu 199 ekonomicky aktivních podnikatelských subjektů působících v oblasti ubytování a stravování, tento počet tvořil 9,6% všech podnikatelských subjektů působících na území mikroregionu. V oblasti ubytování, stravování a pohostinství bylo zaměstnáno téměř 10% ze zaměstnaných obyvatel šetřeného mikroregionu.

Vzhledem ke značné diferenciaci jednotlivých ubytovacích zařízení je velmi složité sledovat souhrnné statistiky ubytovacích kapacit. Například z obrázku č. 16 lze pozorovat značný pokles počtu lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v posledních pěti letech. K vývoji celkovému počtu lůžek v mikroregionu je potřeba ovšem připočítat rozvoj ubytovacích zařízení, která svou kapacitou nespádají do kategorie hromadných ubytovacích zařízení, včetně ubytování v soukromí, která jsou v tomto měřítku jen těžko statisticky sledovatelná, ale je patrné, že k rozvoji těchto typů ubytování v mikroregionu dochází ve větším než zanedbatelném měřítku.

Obrázek č. 16: Vývoj počtu lůžek v hromadných ubytovacích zařízeních v obcích mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko

Zdroj: ČSÚ

Problematické je také vlastní rozložení ubytovacích kapacit v rámci mikroregionu. Většina ubytovacích kapacit je soustředěna do několika málo lokalit. Nejvýraznější koncentrace ubytovacích kapacit je v obcích Kubova Huť se 3,8 lůžka na obyvatele a Kvilda s 3,3 lůžka na obyvatele. Z terénního šetření byla zjištěna nejnižší koncentrace ubytovacích zařízení v obcích Buk a Zbytiny.

Stravovací kapacity

Souhrnné statistické informace o počtu, typu a rozmístění stravovacích zařízení na území šetřeného mikroregionu nejsou v současné době k dispozici. Z terénního šetření bylo zjištěno, že koncentrace stravovacích zařízení je silně vázána na oblasti s výraznějším pohybem návštěvníků, případně na obce s větším počtem obyvatel. Nejčastěji zastoupenou formou stravovacích zařízení byly restaurace. Stánkový prodej byl zjištěn jen v několika případech a to především v návaznosti na ubytování v kempech. Ve městech Vimperk a Volary se lze setkat se specializovanými zařízeními, a to především v podobě pizzerií, cukráren a kaváren. V některých obcích (Buk, Zbytiny, Želnavá) jsou stravovací zařízení zastoupena pouze pohostinstvím.

Byla zjištěna pouze minimální provázanost stravovacích zařízení na místní potraviny a tradiční pokrmy, která spočívá především v nabídce místních uzenin a rybích produktů v blízkosti Lipenské nádrže. Jednu z mála výjimek tvoří Šumavský pivovar Vimperk s restaurací, jenž disponuje certifikací Šumava originální produkt.

5.2 SWOT analýza

Jednotlivé body SWOT analýzy jsou v rámci své kategorie řazeny dle jejich významu pro trvale udržitelný rozvoj šetřeného území.

Tabulka č. 10: SWOT analýza Mikroregionu Horní Vltava - Boubínsko

Silné stránky	Slabé stránky	Příležitosti	Ohrožení
Stav životního prostředí.	Nehomogenost mikroregionu – rozdíly v charakteru a potřebách jednotlivých obcí.	Spolupráce se správou NP A CHKO Šumava.	Nezájem o společné projekty ze strany obcí a podnikatelských subjektů.
Vysoký potenciál pro rozvoj cestovního ruchu.	Nedostatečná spolupráce mezi podnikateli a obcemi.	Zlepšení spolupráce s podnikatelskými subjekty.	Snižování počtu návštěvníků.
Přítomnost NP A CHKO Šumava.	Nerovnoměrné rozložení ubytovacích a stravovacích kapacit a vybavení pro cestovní ruch.	Blízkost státních hranic – možnosti přeshraniční spolupráce.	Dlouhodobý úbytek obyvatel.
Tradice cestovního ruchu.	Velké vzdálenosti mezi sídly.	Výraznější využití území v CHKO.	Nešetné využívání přírodního potenciálu.
Dostupnost a obslužnost veřejné dopravy.	Vyšší míra nezaměstnanosti.	Podpora začínajících podnikatelů.	Soustředování návštěvníků do několika obcí.
Dochovaný ráz obcí	Nedostatečné legislativní ukotvení postavení NP.	Zvýšení kvality služeb v cestovním ruchu.	Nárůst nezaměstnanosti.
Existující vybavení pro cestovní ruch.	Chybějící zařízení péče o seniory.	Vytvoření pozitivní "image" mikroregionu.	Poškození krajiny výstavbou kapacit pro cestovní ruch.
Geomorfologická podoba území – rekreační potenciál hor a vrchovin.	Kolisavá kvalita ubytovacích a stravovacích kapacit.	Využití možností rekvalifikace pro pracovní sílu.	Nedostatečná kapacita technické infrastruktury v případě dalšího rozvoje.
Přítomnost nemovitých kulturních památek.	Diskontinuita historického vývoje.	Orientace na moderní formy cestovního ruchu.	Chybějící finance pro společné projekty.
Dobrá technická stav silničních komunikací.	Omezené možnosti pro zemědělství.	Rozšíření a z kvalitnější nabídky sportovního využití.	Poškození krajiny výstavbou kapacit pro cestovní ruch.
Poměrně vysoký počet školek a škol s 1. - 5. třídou.	Málo kvalifikovaná pracovní síla.	Podpora aktivit vedoucích k šetrnému využívání místních zdrojů.	Snižování nabídky pracovních příležitostí.
Přítomnost hraničního přechodu.	Vysoké náklady na svoz odpadů a jeho vyšší podíl tvorby.	Rozšíření nabídky volnočasových aktivit.	Ohrožení sociálního prostředí v některých obcích.
Poloha na horních tocích – nižší nároky na úpravu pitné vody.	Nedostatečný marketing cestovního ruchu z pohledu marginálních obcí.	Využití „Brownfield“ ploch.	Změna priorit v závislosti na politické situaci.
Plynofikace nejvýrazněji osídlených částí mikroregionu.	Vysoké náklady na tvorbu a údržbu inženýrských sítí v některých částech obcí.	Využití turistické infrastruktury místními obyvateli.	Zhoršování stavu domovního a bytového fondu.
Dobrá stav kanalizací a vodovodů.	Nižší podíl obyvatel s vysokoškolským a úplným středoškolským vzděláním.		Ztráta kulturních tradic.
Možnosti středoškolského vzdělání v mikroregionu.	Nedostatek nabídky volnočasových aktivit.		
Dobrá stav domovního fondu.	Omezené možnosti výstavby v obcích.		
Klimatické podmínky – teplejší klima oproti ostatním českým pohorím.	Vyšší nároky na zimní údržbu komunikací.		

6. Návrhová část

6.1 Návrh strategie rozvoje mikroregionu

Návrh strategie mikroregionu byl vytvořen na základě výsledků SWOT analýzy jako určení prioritních oblastí rozvoje mikroregionu. Jejím obsahem je definice jednotlivých problematik s prioritními osami jejich řešení.

Cestovní ruch

Základním kritériem pro práci s potenciálem cestovního ruchu je jeho využívání v šetrné podobě, kdy je klíčová eliminace negativních vlivů na životní prostředí ve všech jeho složkách. Jedním z předpokladů je tvorba vybavení pro cestovní ruch a zvyšování kvality stávajícího vybavení v takové podobě, která zamezí soustřeďování návštěvníků do několika lokalit a umožní plošné využívání území z pohledu cestovního ruchu.

Dalším kritériem je propagace mikroregionu s důrazem na podporu místních podnikatelů a marginálních území mikroregionu. Propagace by měla být řešena systematicky s využitím moderních informačních prostředků. Důraz v propagaci mikroregionu by měl být kladen na jeho homogennost ve smyslu jeho jednotného vystupování.

Ekonomická rovina

Hlavním předpokladem je podpora místních podnikatelských subjektů a místního produktu. Jejich podpora by měla zohledňovat především kvalitu výrobků a služeb, měla by být aplikována s dobrou dostupností pro všechny její potenciální příjemce. Podpora by měla být poskytována především ve formě poradenství a marketingu. Jedním z aspektů by měla být stimulace místních obyvatel k podnikatelským aktivitám.

Další aspekt podpory podnikání je využití prostředků pro rozvoj potenciálů lidských zdrojů jako tvorby kvalifikované pracovní síly v pro mikroregion klíčových ekonomických segmentech, tedy především v cestovním ruchu. Vedle podpory podnikatelů v oblasti trhu práce by měl být zřetel kladen především na prostředky a možnosti ke snižování nezaměstnanosti obyvatel mikroregionu.

Sociální rovina

Hlavním předmětem činnosti mikroregionu v sociální rovině by měla být prevence sociálně patologických jevů, a to především podporou sociálně znevýhodněných skupin obyvatel. Pozornost by měla být zaměřena především na seniory jako jednu z nejohroženějších a nejpočetnějších sociálních skupin. V tomto ohledu by měl být primárním cílem zvyšování dostupnosti a kvality sociální péče. Jednu z priorit by mělo představovat také zvyšování nabídky volnočasových aktivit se zaměřením nejen na seniory.

Dalším zásadním faktorem sociální roviny je intenzifikace vnitřní soudržnosti mikroregionu a zlepšení kontaktů s přeshraničními regiony, což by mělo vést k otevření širších možností pro společné projekty obcí, podnikatelských subjektů a mikroregionu. Zároveň lze očekávat prohloubení uvědomělosti kulturní a sociální identity obyvatel mikroregionu.

Technická infrastruktura

Základním cílem v oblasti technické infrastruktury by mělo být umožnění jejího využívání co největšímu podílu obyvatel se zřetelem na aktuální a potenciální poptávku a eliminací negativních dopadů na životní prostředí. Dalším faktorem by pak měla být optimalizace nákladů v podobě kapitálových výdajů i negativních externalit, v jejichž případě by mělo docházet k nejvyšší možné míře internalizace.

Z pohledu technické infrastruktury by mělo být základní prioritou eliminace tvorby odpadů a efektivního nakládání se vzniklým odpadem, včetně odpadních vod. Další důležité hledisko je i zásobování kvalitní pitnou vodou.

6.2 Návrh rozvojových opatření

Tabulka č. 11: Návrh rozvojových opatření.

Oblast	Cíl	Specifická opatření
Zlepšování využívání potenciálu pro cestovní ruch	Rozvoj atraktivity území	Podpora podnikatelských záměrů v oblasti moderních druhů cestovního ruchu
		Budování hipostezek na území náležícím do CHKO
		Využití geocachingu pro podporu méně navštěvovaných obcí
	Využití historického a kulturního potenciálu mikroregionu	Prezentace a zpřístupnění nemovitých památek prostřednictvím naučných stezek.
		Tvorba kulturních akcí v závislosti na kulturní a historické bohatství.
		Podpora tvorby expozic, skanzenů a zábavně naučných akcí v méně navštěvovaných obcích
Propagace	Tvorba „image“ mikroregionu	Vytvoření společného obrazu mikroregionu Tvorba mediálního obrazu mikroregionu
	Elektronické prezentace a tvorba propagačních a informačních materiálů	Vytvoření webových stránek pro podporu cestovního ruchu v mikroregionu
		Využití možností komunikace prostřednictvím internetových sociálních sítí
		Vytvoření specifických propagačních a informačních materiálů
	Podpora místních podnikatelů	Podpora začínajících podnikatelů
Vytvoření série veřejných přednášek ve všech obcích mikroregionu na témata spojená s podnikatelskými aktivitami		
Podpora místních produktů		Podpora místních produktů prostřednictvím informačních kanálů mikroregionu
		Pořádání trhů se zaměřením na místní produkci
Lidské zdroje	Rozvoj potenciálu lidských zdrojů	Identifikace potenciálních partnerů z řad zaměstnavatelů pro podporu zvýšení kvalifikace pracovní síly
		Zajištění finančně zvýhodněných jazykových kurzů, především pro nezaměstnané obyvatele mikroregionu
Přeshraniční spolupráce	Vytvoření konceptu přeshraniční spolupráce	Identifikace partnerů zahraniční spolupráce Zahájení jednání o vytvoření konceptu zahraniční spolupráce
	Tvorba společných kulturních a společenských akcí	Vytvoření seriálů mezinárodních kulturních akcí
	Zařízení sociální péče	Zvýšení počtu a kapacit domů pro seniory Zvýšení počtu mateřských center
Sociální zázemí	Rozšíření nabídky volnočasových aktivit	Podpora výstavby sportovišť v obcích
		Zajištění prostor pro občanská sdružení
		Zřízení centra pro setkávání seniorů
		Podpora rozborů lokálních zdrojů pitné vody
Technická infrastruktura	Zajištění technické infrastruktury pro vzdálenější osady	Zhodnocení a případné využití umělých mokřadů, pro čištění odpadních vod
		Pravidelná údržba silničních komunikací
		Optimalizace zimní údržby místních komunikací

6.2.1 Zlepšování využívání potenciálu pro cestovní ruch

Cíl: Zajištění nejvyšší možné míry čerpání potenciálu šetřeného území pro cestovní ruch při zachování funkčnosti všech složek životního prostředí. Tvorba komplexního produktu cestovního ruchu ve smyslu integrovaného rozvoje turismu s důrazem na využití marginálních území mikroregionu.

Rozvoj atraktivity území

Rozvoj atraktivity území by měl být postaven na moderních prvcích cestovního ruchu, ale také na podpoře podnikatelských projektů, které splňují předpoklady šetrného využívání místních zdrojů. Mezi moderní prvky můžeme počítat využití geocachingu jako zábavně naučného prostředku pro popularizaci přírodních a historických specifik území, přičemž se na výběru lokalit zahrnutých do této hry může přímo podílet mikroregion v určitém konceptu.

Podpora podnikatelských projektů by se měla soustřeďovat především na projekty týkající se moderních druhů turistiky v závislosti na umístění realizace projektu. Výrazný potenciál představuje podpora agroturistiky a hipoturistiky v oblastech náležících do CHKO, případně ekoturistiky na území NP.

- Využití geocachingu pro podporu méně navštěvovaných obcí
- Podpora podnikatelských záměrů v oblasti moderních druhů cestovního ruchu
- Budování hipostezek na území náležícím do CHKO

Využití historického a kulturního potenciálu mikroregionu

Vedle relativně intenzivně využívaného přírodního potenciálu mikroregionu je možné v zásadě širší míře využívat místní historický a kulturní potenciál, což může mít za následek zvýšení atraktivity území a rozšíření základny potenciálních návštěvníků.

Z jednotlivých aspektů se jedná o prezentaci a zpřístupnění nemovitých památek v mikroregionu. Konkrétní případ představují zaniklé vesnice, které lze společně prezentovat vytvořením naučných stezek, konzervací a zpřístupněním archeologických stop s nimi spojených a také tvorbou muzea, případně expozice na téma této problematiky. Další vysoký potenciál představuje Zlatá stezka jako jeden z nejstarších dokladů antropogenní činnosti v řešeném území. I v tomto případě

je žádoucí zpřístupnění a prezentace některých jejich reliktiů i objektů s ní spojených, jako jsou zříceniny strážních hradů. Dalším předpokladem je pořádání kulturních akcí v návaznosti na historické a kulturní bohatství a to i v rámci spolupráce s přeshraničními regiony.

Historicko-kulturní potenciál představuje důležitý aspekt pro méně navštěvované obce mikroregionu.

Opatření:

- Prezentace a zpřístupnění nemovitých památek prostřednictvím naučných stezek
- Tvorba kulturních akcí v závislosti na kulturní a historické bohatství
- Podpora tvorby expozic, skanzenů a zábavně naučných akcí v méně navštěvovaných obcích

6.2.2 Propagace

Cíl: Vytvoření jednotného obrazu mikroregionu jako marketingové značky v oblasti cestovního ruchu s komplexní nabídkou produktu cestovního ruchu. Pozitivní vnímání aktivit mikroregionu veřejností, jako aktivit šetrných k životnímu prostředí a respektujících zásady trvale udržitelného rozvoje.

Tvorba „image“ mikroregionu

Tvorba „image“ je důležitým faktorem pro možnosti prezentace mikroregionu jako celku a zároveň funguje jako marketingový nástroj. V souvislosti s přírodním prostředím a současnými trendy cestovního ruchu je vhodné zaměřit se na cílovou skupinu návštěvníků. V případě šetřeného mikroregionu představuje největší potenciál tvorba obrazu „odpovědného“ mikroregionu. Toto představuje především prezentaci společných projektů, ale i idejí, které vedou k šetrnému nakládání s přírodním i sociálním kapitálem. Prezentace by pak měla probíhat vedle propagačních materiálů a webových kanálů především prostřednictvím médií jak regionálního, tak celorepublikového významu. Doplnujícími prostředky může být tvorba společného motta, případně i maskota mikroregionu.

- Vytvoření společného obrazu mikroregionu

- Tvorba mediálního obrazu mikroregionu

Elektronické prezentace a tvorba propagačních a informačních materiálů

Pro tvorbu elektronické prezentace je důležitý předpoklad tvorby společných webových stránek ve smyslu propagace cestovního ruchu, které by byly pravidelně aktualizovány a dávaly prostor pro prezentaci místních podnikatelských subjektů, ale zároveň představovaly prostor poskytnutí komplexních informací pro potenciální návštěvníky. Dalším zásadním faktorem je prezentace mikroregionu na sociálních sítích, která umožňuje dynamickou správu informací a přímou komunikaci s potenciálním návštěvníkem. Sociální sítě pak mohou sloužit ke sdílení informací, článků a materiálů spojených s populárními tématy v oblasti ochrany přírody a krajiny, trendy v cestovním ruchu a historickým vývojem území a tím napomáhat k tvorbě „image“ mikroregionu. Společná prezentace ve smyslu cestovního ruchu může být zároveň důležitý prostředek k podpoře obcí s nízkým podílem cestovního ruchu. Prezentace mikroregionu by měla navazovat na již realizované projekty, jako je marketingová strategie mikroregionů Šumava Západ a HVB.

Tvorba propagačních a informačních materiálů může být důležitým prvkem v samotné tvorbě „image“ mikroregionu. V případě tiskových materiálů je vhodné využití recyklovaného papíru nebo jejich prodej a zpětný výkup na určených místech. Vhodnou alternativou pak může být tvorba propagačních materiálů ve formě aplikací pro mobilní telefony.

- Vytvoření webových stránek pro podporu cestovního ruchu v mikroregionu
- Využití možností komunikace prostřednictvím internetových sociálních sítí
- Vytvoření specifických propagačních a informačních materiálů

6.2.3 Podpora místních podnikatelů

Cíl: Snížení nezaměstnanosti v návaznosti na zvýšení počtu podnikatelských subjektů. Zvýšení konkurenceschopnosti místních podnikatelských subjektů s potenciálem ekonomického růstu a nárůstu pracovních míst.

Podpora začínajících podnikatelů

Smyslem podpory místních podnikatelů je především poradenství v rovině právní a podpora poradenství v projektovém řízení. Mikroregion by měl personálně zajistit poradenství určené pro místní podnikatelské subjekty s důrazem na ty začínající. Účelem poradenství by pak bylo především snížení míry nezaměstnanosti a získání prostředků z dotačních titulů, a tím podpora ekonomického pilíře. V tomto smyslu je zásadní především pro motivaci ke vzniku nových podnikatelských subjektů dostatečná propagace nabízené služby. Mimo tradičních informačních zdrojů jako jsou úřední desky, obecní zpravodaje apod., je důležitým prostředkem propagace pořádání veřejných přednášek přímo v obcích mikroregionu. Veřejné přednášky mají přínos především v možnosti diskuze a osobním kontaktu s potenciálními zájemci.

- Zřízení instituce pro poradenství v oblasti projektového řízení
- Vytvoření série veřejných přednášek ve všech obcích mikroregionu na témata spojená s podnikatelskými aktivitami

Podpora místních produktů

Ze smyslu vytváření pozitivního obrazu mikroregionu jako celku a také podpory místní ekonomiky, je důležitým aspektem podpora místních produktů. K té lze přistupovat v propagaci produktů prostřednictvím informačních kanálů mikroregionu a vytvářením povědomí o místních tradičních produktech. Podpora může být vedena na základě certifikačních značek, což klade nároky i na vysokou kvalitu produkce výrobků a služeb, navíc zde existuje možnost využití již existujících certifikačních značek.

Další rovinu podpory místních produktů představuje pořádání pravidelných i nepravidelných trhů, při kterých lze využít stejných omezení jako v předchozím případě.

- Podpora místních produktů prostřednictvím informačních kanálů mikroregionu
- Pořádání trhů se zaměřením na místní produkci

6.2.4 Lidské zdroje

Cíl: Využití možností rekvalifikací v závislosti na nabídce trhu práce za účelem snížení vyjížděky obyvatelstva za prací a zajištění kvalitního potenciálu lidských zdrojů pro potencionální investory především v oblasti cestovního ruchu.

Rozvoj potenciálu lidských zdrojů

Hlavním předpokladem rozvoje potenciálu lidských zdrojů je pozitivní motivace místních obyvatel. Dostatečná propagace možností rekvalifikace by měla být doplněna o veřejné přednášky odborníků v oblasti lidských zdrojů s možností veřejné diskuse. Spolupráce s místními podnikatelskými subjekty by měla přinést vyšší efektivitu možností rekvalifikace, případně i jejich finanční spoluúčast. Pro oblast cestovního ruchu by mělo být základní a plošně aplikovatelnou možností vytvoření dotovaných jazykových kurzů.

- Identifikace potenciálních partnerů z řad zaměstnavatelů pro podporu zvýšení kvalifikace pracovní síly
- Zajištění finančně zvýhodněných jazykových kurzů, především pro nezaměstnané obyvatele mikroregionu

6.2.5 Přeshraniční spolupráce

Cíl: Vytvoření podmínek pro dlouhodobý a koncepční rozvoj spolupráce s příhraničními regiony za účelem podpory cestovního ruchu, sociálních vazeb a vzdělanosti obyvatel.

Vytvoření konceptu přeshraniční spolupráce

Vytvořením konceptu přeshraniční spolupráce se rozumí jednání s představiteli zahraničních regionů na možné podobě spolupráce. Při které by mělo dojít ke konsenzu společné vize této spolupráce. Je potřeba vyjasnění formy a míry spolupráce příhraničních mikroregionů s šetřeným mikroregionem jako celkem a vymezení prostoru pro společné projekty v mezích strategických vizí všech zúčastněných subjektů. Tento proces by měl vést ke zlepšení komunikace mezi sousedními regiony, společnou koordinaci projektů a zároveň jejich zefektivnění.

- Identifikace partnerů zahraniční spolupráce
- Zahájení jednání o vytvoření konceptu zahraniční spolupráce

Tvorba společných kulturních a společenských akcí

Společné kulturní a společenské akce by měly být nejlépe pravidelného charakteru s variabilním místem jejich realizace. Zásadním faktorem je nalezení tématu takovýchto akcí, které budou společné pro všechny zúčastněné regiony. V případě splnění těchto podmínek lze předpokládat pozitivní vliv ve smyslu posílení sociální integrace, zatraktivnění mikroregionu z pohledu cestovního ruchu, ale také zvyšování jazykové gramotnosti obyvatelstva.

- Vytvoření seriálů mezinárodních kulturních akcí

6.2.6 Sociální zázemí

Cíl: Eliminace sociálně patologických jevů. Zajištění dostatečné péče o sociálně znevýhodněné skupiny jako jsou senioři, matky samoživitelky a děti ze sociálně slabých rodin.

Zařízení sociální péče

Možnosti péče o sociálně znevýhodněné skupiny představují především zařízení sociální péče. Jednou z hlavních priorit by mělo být rozšíření kapacit a zřízení nových domovů pro seniory. Dalším aspektem sociální péče je pak zvýšení počtu mateřských center a to především v závislosti na dobré dostupnosti ze všech obcí mikroregionu.

- Zvýšení počtu a kapacit domů pro seniory
- Zvýšení počtu mateřských center

Rozšíření nabídky volnočasových aktivit

Rozšíření nabídky volnočasových aktivit by mělo být primárně zaměřeno na děti a mládež, kdy je tento aspekt žádoucí nejen z hlediska drogové prevence. K rozšíření nabídky volnočasových aktivit by mělo být přistupováno především skrze podporu zájmových sdružení. Tato podpora představuje především vybudování

nebo poskytnutí odpovídajícího zázemí v podobě sportovišť (tenisové kurty, petanquová hřiště atd.), kluboven atd. Obdobný přístup pak představuje rozšíření nabídky aktivit pro seniory, kde se pozitivní důsledek projevuje především ve zvýšení jejich kvality života. V tomto případě by přínosem bylo vybudování centra pro setkávání seniorů, ve kterém by mimo běžného provozu mohli pořádat společenské akce se zaměřením na seniory, v tomto případě je zásadní dobrá dostupnost veřejnou dopravou ze všech obcí mikroregionu, tedy poloha v centrální části mikroregionu.

- Podpora výstavby sportovišť v obcích
- Zajištění prostor pro občanská sdružení
- Zřízení centra pro setkávání seniorů

6.2.7 Technická infrastruktura

Cíl: Zajištění zásobování nezávadnou pitnou vodou pro všechny obyvatele mikroregionu. Minimalizace znečištění životního prostředí odpadními vodami. Dlouhodobě udržitelný stav silničních komunikací.

Zajištění technické infrastruktury pro vzdálenější osady

Pro vzdálenější obce představuje problém z pohledu technické infrastruktury především neúměrná ekonomická náročnost realizace projektů její výstavby a údržby. Prioritními úkoly jsou pak zajištění zásobování všech obyvatel nezávadnou pitnou vodou, zlepšení stavu odstraňování odpadních vod a kvalitní údržba dopravních komunikací.

Nejvýraznější potenciál možností zásobování nezávadnou pitnou vodou představuje využívání místních zdrojů, ke kterému v současné době v případě vzdálenějších osad často dochází. Podpora mikroregionu by měla probíhat především v podpoře finančního zajištění pravidelných rozborů využívaných vod, případně poradenské činnosti. Napojení osad na veřejný vodovod by mělo představovat alternativu až pouze v případech, kdy nebudou technicky realizovatelná opatření lokálního charakteru nebo by byla jejich realizace neúměrně ekonomicky náročná.

V oblasti odpadních vod je potřeba eliminovat jejich přímé vypouštění do vodních toků. I v tomto případě by mělo být prioritou přijetí místních řešení. Především by měly být důkladně zváženy technické možnosti využití hydrobiologického čištění odpadních vod v podobě umělých mokřadů, které představují potenciální alternativu pro menší osady.

Vytvořením konceptu pravidelné údržby komunikací a zhodnocením požadavků na její kvalitu by se mělo předcházet investičním akcím většího rozsahu. Koncept údržby by měl zahrnovat i lesní a polní cesty a jeho součástí by měl být návrh optimálního řešení zimní údržby.

Opatření:

- Podpora rozborů lokálních zdrojů pitné vody
- Zhodnocení a případné využití umělých mokřadů, pro čištění odpadních vod
- Pravidelná údržba silničních komunikací
- Optimalizace zimní údržby místních komunikací

7. Diskuze

Většina autorů se shoduje, že proces stanovení cílů rozvoje reflektuje současný stav společnosti a její momentální potřeby, přestože tyto cíle jsou určeny k naplnění potřeb budoucích (např. Mihola, Hájek 2008, Chromý et al. 2011). Šetřený mikroregion disponuje jedním zásadním specifickým, a to je jeho diskontinuální demografický vývoj. Zájmové území v jedné časové etapě ztratilo zásadní část ze svých přirozených správců, jejichž činnost, na základě zkušeností několika generací, zajišťovala udržitelné využívání krajiny. (Schmitz et al. 2012, Cudílková et al. 2009) V případě šetřeného území byla funkce tradičního správcovství nahrazena činností správy národního parku a chráněného krajinného území. Tím přešla část kompetencí v rozhodování a řízení rozvoje z místních samospráv na subjekt, jenž přímo nezastupuje potřeby a preference místních obyvatel. Tato skutečnost se může jevit jako problematická, jelikož o podobě a rozsahu rozvoje spolurozhoduje nevolený orgán. V tomto případě lze ovšem pozitivně hodnotit potřebu konsenzu potřeb místních obyvatel s potřebami ochrany přírody a krajiny, který představuje jeden ze základních předpokladů trvalé udržitelnosti rozvoje (Hunter 1997). Podoba a forma tohoto konsenzu by měla představovat určitý model také pro mikroregiony, jejichž území není předmětem zvláštní ochrany a zároveň v něm dochází k narušení nebo nefunkčnosti tradičních způsobů jeho využívání. Pokud přijmeme roli zvláštní ochrany šetřeného území, jako nástroje k zajištění udržitelnosti přírodní složky životního prostředí, je hlavní úkol mikroregionu zajištění rozvoje v jeho ekonomické a sociální úrovni. Mikroregion by měl ovšem důkladně hodnotit vlivy svých aktivit na přírodní prostředí, přestože tyto nevybočují z konceptu rozvoje národního parku a chráněné krajinné oblasti.

Šetřený mikroregion představuje modelové území, na němž dochází k určitým střetům zájmů ochrany přírody a krajiny a socioekonomického rozvoje. Cestovní ruch představuje jednu z klíčových možností, která respektuje zájmy obou zmíněných rovin (Kušová et al. 2008). Postavení cestovního ruchu jako mechanismu vedoucímu k trvalé udržitelnosti území je ovšem doposud argumentováno pouze na teoretické úrovni (Ko 2005). Faktem zůstává, že škodlivé účinky turismu přímo korelují s počtem návštěvníků (Mourek 2002), a v určitých případech může být tedy legitimním cílem i jeho redukce, nebo eliminace (Tao, Wall 2009). Pokud o šetřeném

mikroregionu uvažujeme jako o celeku, lze sledovat výrazné tendence soustředování návštěvníků do několika určitých lokalit. Z pohledu cestovního ruchu, můžeme území mikroregionu rozdělit na centrální a marginální. Jedním z hlavních úkolů plánování rozvoje cestovního ruchu by mělo být zamezení intenzifikace této vnitřní diferenciaci a to takovým rozvojem cestovního ruchu, který bude zvýhodňovat právě marginální území. Hlavním předpokladem takového rozvoje je ovšem přijetí určitých limitů ze strany některých jeho účastníků, a právě v tomto ohledu je zásadní úloha subjektu mikroregionu.

Samotný produkt cestovního ruchu můžeme chápat ve dvou rovinách. Jednak se jedná o přírodní, historicko – kulturní potenciál a další specifické podmínky destinace. Druhou rovinu pak představují výrobky a služby jako vybavení pro cestovní ruch. (Patúš 1996) V prvním případě se jedná o faktory, jejichž podoba je dána dlouhým a složitým vývojem a je potřeba uplatňovat všechny možnosti jejich ochrany. A právě jednou z možností této ochrany je tvorba vybavení pro cestovní ruch v takové podobě, která bude šetrně a hospodárně čerpat přírodní, sociální a kulturní kapitál. V tomto případě je jednou z příležitostí soustředění se na kvalitu jednotlivých produktů a služeb, která by měla být zárukou efektivní alokace místních zdrojů a zároveň s ohledem na současné trendy představuje značný potenciál v marketingové strategii produktu cestovního ruchu.

V případě šetřeného mikroregionu představuje stanovení cílů rozvoje hledání konsenzu mezi preferencemi místních obyvatel, podnikatelských subjektů, představitelů místních samospráv, strategií vyšších územních celků a správou chráněných území. Proces hledání této shody představuje nutnost široké diskuze a ochoty jednotlivých účastníků přistoupit ke kompromisním řešením. Právě z toho důvodu je potřeba zohlednit trvalou udržitelnost rozvoje, jako klíčový faktor stanovení jednotlivých cílů rozvoje. V případě opuštění tohoto konceptu nemusí docházet k hledání nejvhodnějšího řešení, ale může být preferována nejlépe dostupná alternativa řešení. Při této skutečnosti pak dochází k nerespektování místních specifik a proces strategického plánování a regionální úrovni pozbývá na smyslu.

8. Závěr

Role mikroregionu v procesu rozvoje by měla představovat styčný bod mezi aktivitami obcí a podnikatelských subjektů, kdy by cílenou poradenskou činností a koordinací jednotlivých projektů měl přispívat k efektivní alokaci zdrojů. Strategický plán rozvoje mikroregionu pak představuje klíčový dokument, jehož úkolem je stanovení cílů rozvoje a identifikace a posouzení projektů vedoucích k naplnění těchto cílů. Předkládaná práce nabízí určitý koncept vytvořený na základě znalosti teoretického rámce chápání regionálního rozvoje ve své udržitelné podobě a hodnocení obecných specifik šetřeného mikroregionu. Přičemž tento dokument nezohledňuje preference místních obyvatel, představitelů samosprávy ani podnikatelských subjektů. Právě z tohoto důvodu na úrovni šetřeného mikroregionu tato práce představuje vhodný námět k diskusi o stanovení potřeb současné generace v závislosti na zachování možností uspokojování potřeb budoucích generací z pohledu šetřeného mikroregionu, ale také společnosti jako celku.

Seznam použité literatury a zdrojů:

Literární zdroje:

Ahn B., Lee B., Shafer C. S., 2002: Operationalizing sustainability in regional tourism planning: an application of the limits of acceptable change framework. *Tourism Management*. 23 (1): 1-15.

Angelkova T., Koteski C., Jakovlev Z., Mitrevska E., 2012: Sustainability and competitiveness of tourism. *Procedia. Social and Behavioral Sciences*. 44 (1): 221-227.

Bartoš M., Kušová D., Těšitel J., 2004: Výzkum integrovaného turismu na Šumavě v evropském kontextu. *Aktuality šumavského výzkumu II. Správa Národního parku a CHKO Šumava*. 301-305.

Beneš P., Robotková M., Sýkora M., Šlajsová L., 2010: Analýza systému odpadového hospodářství obcí v národním parku Šumava. *Regionální rozvojová agentura Plzeňského kraje o.p.s., Plzeň*.

Bína J., 2002.: Hodnocení potenciálu cestovního ruchu v obcích České republiky. *Urbanismus a územní rozvoj*. 5 (1): 2-11

Binek J., Galvasová I., Chabičovská K., Svobodová H., 2009: Obec a její rozvoj v širších souvislostech. *GaREP, Praha*.

Binek J., Svobodová H., 2009: Rozvoj venkova a rozvoj regionů: Společná zemědělská politika a regionální politika na jednom hřišti. *Regionální studia*, 3 (1): 12-19.

Blancas F. J., Lozano-Oyola M., González M., Guerrero F.M., Caballero R., 2011: How to use sustainability indicators for tourism planning: The case of rural tourism in Andalusia (Spain). *Science of the Total Environment*, 412-413: 28-45.

Brodský K., 2006: Maximalizace potenciálu chráněných krajinných oblastí a národních parků v cestovním ruchu. *NISA o.p.s., Praha*.

Brundtland G., 1987: Our common future: The world commission on environment and development. *United Nations*.

- Buckley R., 2012: Sustainable tourism: Research and reality. *Annals of Tourism Research*. 39 (2): 528-546.
- Castellani V., Sala S., 2012: Ecological Footprint and Life Cycle Assessment in the sustainability assessment of tourism activities. *Ecological Indicators*. 16 (1): 135-147.
- Cudlinová E., Lapka M., Bartoš M. 1999: Problems of agriculture and landscape management as perceived by farmers of the Šumava Mountains (Czech Republic). *Landscape and urban planning*, 46(1): 71-82.
- Culek M. et al., 1996: Biogeografické členění České Republiky. Enigma, Praha.
- Demek J., et. al. 1987: Zeměpisný lexikon ČSR – hory a nížiny. Academia, Praha.
- Friedl K., Maršáková M., Petříčková M., Povolný F., Rivořová L., Viniš A., 1991: Chráněná území v České republice. Informatorium, Praha.
- Gossling S., 1999: Ecotourism: a means to safeguard biodiversity and ecosystem functions?. *Ecological economics*. 29 (2): 303-320.
- Hak T., Kovanda J., Weinzettel J., 2012: A method to assess the relevance of sustainability indicators: Application to the indicator set of the Czech Republic's Sustainable Development Strategy. *Ecological Indicators*, 17: 46-57.
- Holden A., 2008: Environment and tourism. Routledge, London.
- Hošek R., 2000: Metodika tvorby rozvojových produktů v oblasti šetrné turistiky. In: Moldan B. (ed): Hospodářské sektory a environmentální integrace. Centrum pro otázky životního prostředí, Univerzita Karlova v Praze, Praha: 388-392.
- Hunter C., 1997: Sustainable tourism as an adaptive paradigm. *Annals of tourism research*. 24 (4): 850-867.
- Hunter C., Shaw J., 2007: The ecological footprint as a key indicator of sustainable tourism. *Tourism management*. 28 (1): 46-57.
- Chábera S., 1982: Geologické zajímavosti jižních Čech. Jihočeské nakladatelství, České Budějovice.
- Chábera S., 1998: Fyzický zeměpis jižních Čech: přehled geologie, geomorfologie, horopisu a vodopisu. Jihočeská Univerzita, České Budějovice.

- Choi H. C., Sirakaya E., 2006: Sustainability indicators for managing community tourism. *Tourism Management*. 27, (6): 1274-1289.
- Chromý P., Jančák V., Marada M., Havlíček T., 2011: Venkov – žitý prostor: regionální diferenciace percepce venkova představiteli venkovských obcí v Česku. *Geografie*. 116 (1): 23-45.
- Jetmar M., 2007: Mezuregionální a přeshraniční spolupráce v cestovním ruchu. MMR, Praha.
- Ko T. G., 2005: Development of a tourism sustainability assessment procedure: A conceptual approach. *Tourism Management*. 26 (3): 431-445.
- Kolářová H., 2004: Co je a kde se vzala šetrná turistika. *Bedrník*. 2 (3): 11-16.
- Kušová D., Těšitel J., Matějka K., Bartoš M., 2008: Biosphere reserves—an attempt to form sustainable landscapes: a case study of three biosphere reserves in the Czech Republic. *Landscape and Urban Planning*. 84 (1): 38-51.
- Labounková V., Půček M., Rohrerová L., 2009: Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů. Ústav územního rozvoje, Praha.
- Mebratu D., 1998: Sustainability and sustainable development: historical and conceptual review. *Environmental impact assessment review*. 18 (6): 493-520.
- Mihalič T., 2000: Environmental management of a tourist destination: A factor of tourism competitiveness. *Tourism Management*. 21 (1): 65-78.
- Mihola J., Hájek M., 2008: Udržitelný rozvoj – matematický aparát. Statistický úřad, Praha.
- Mourek D., 2002: Cestovní ruch a životní prostředí. In: K udržitelnému rozvoji České republiky - vytváření podmínek. Univerzita Karlova, Praha.
- Navrátilová A., Markvart J., 1999: Programy rozvoje, strategické plány a jiné rozvojové dokumenty obcí v ČR. *Urbanismus a územní rozvoj*. 2: 8-10.
- Patuš P., 1996: Rukoväť podnikatel vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike. Cestovateľ, Banská Bystrica.
- Perlín R., 1993: Program obnovy vesnice: Metodická publikace. Výzkumný ústav výstavby a architektury, Praha.

- Perlín R., Bičík I., 2006: Strategický plán mikroregionu. AgAkcent, Praha.
- Perlín R., Kučerová S., Kučera Z., 2010: Typologie venkovského prostoru Česka. *Geografie*. 115 (2): 61-187.
- Quitt E., 1971: Klimatické oblasti Československa. Československá akademie věd – Geologický ústav, Brno.
- Rao N., 2008: Trends in Tourism. In: Sutteeshna B., Sitikantha M., Parida B. B., (eds): *Tourism Development Revisited: Concepts, Issues and Paradigms*. Response, New Delhi: 76-87.
- Rio D., Nunes L. M., 2012: Monitoring and evaluation tool for tourism destinations. *Tourism Management Perspectives*. 4 (1): 64-66.
- Saarinen J., 2006: Traditions of sustainability in tourism studies. *Annals of Tourism Research*. 33 (4): 1121-1140.
- Schmitz M. F., Matos D. G. G., De Aranzabal I., Ruiz-Labourdette D., Pineda F. D., 2012: Effects of a protected area on land-use dynamics and socioeconomic development of local populations. *Biological Conservation*. 149 (1): 122-135.
- Šimková E., 2006: Udržitelná krajina a venkovský cestovní ruch (Sustainable countryside and rural tourism). In: Svatoš M., Lošťák M., Zuzák R., (eds): *Agrární perspektivy XV, díl II. Sborník příspěvků*. PEF ČZU, Praha: 1045– 1049.
- Tao T. C. H., Wall G., 2009: Tourism as a sustainable livelihood strategy. *Tourism Management*. 30 (1): 90-98.
- Tomášek M., 2000: *Půdy České republiky*. ČGÚ, Praha.
- Torres – Delgado A., Palomeque F. L., 2012: The growth and spread of the concept of sustainable tourism: The contribution of institutional initiatives to tourism policy. *Tourism Management Perspectives*. 4 (1): 1-10.
- Úřad vlády ČR, 2005: *Strategie udržitelného rozvoje České republiky*. Úřad vlády České Republiky, Praha.
- Vrška T., Šamonil P., Unar P., Hort L., Adam D., Král K., Janík D., 2012: Dynamika vývoje pralesovitých rezervací v České republice, vol. 3, Šumava a Český les – Diana, Stožec, Boubínský prales, Milešický prales. Academia, Praha.

Vystoupil J., Šauer M., 2006: Základy cestovního ruchu. Masarykova Univerzita, Brno.

Zákon 128/2000 Sb. o obcích, v platném znění.

Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, v platném znění.

Zelenka J., Pásková M., 2002: Výkladový slovník cestovního ruchu. Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, Praha.

MMR, 2010: Ročenka cestovního ruchu ČR 2010. Ministerstvo pro místní rozvoj, Praha.

Riley M., Niininen O., Szivas E. E., Willis T. 2001: The case for process approaches in loyalty research in tourism. *International Journal of Tourism Research*. 3 (1): 23-32.

Zdroje dat:

Agentura ochrany přírody a krajiny. Ústřední seznam ochrany přírody. Online: <http://drusop.nature.cz/>.

Cenia. WMS server. Online: <http://geoportal.gov.cz/arcgis/services>.

Centrum pro regionální rozvoj České republiky. Regionální informační servis. Online: <http://www.risy.cz/cs>

Český hydrometeorologický ústav. Portál ČHMÚ. Online: <http://www.chmi.cz>.

Český statistický úřad. Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Online: <http://vdb.czso.cz/sldbvo>.

Český statistický úřad. Veřejná databáze. Online: <http://vdb.czso.cz/vdbvo/uvod.jsp>.

Český úřad zeměměřičský a katastrální. WMS server. Online: <http://geoportal.cuzk.cz>.

Národní památkový ústav. Nemovité památky. Online: <http://monumnet.npu.cz>.

Správa národního parku Šumava. Národní park Šumava. Online: <http://www.npsumava.cz/cz/>

Přílohy

Příloha č. 1: Seznam zařízení pro sjezdové lyžování na území mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Obec	Název	Obtížnost	Délka	Osvětlení	Převýšení	Zasněžování
Kvída	Sjezdovka 1	lehká	300 m	ano	60 m	ano
	Sjezdovka 2	lehká	300 m	ano	50 m	ano
	Sjezdovka dětská	lehká	180 m	ne	20 m	ano
Kubova Huť	<u>Školní</u>	lehká	240 m	ne	60 m	ano
	<u>Pod Obrovcem</u>	lehká	500 m	ano	128 m	ano
	<u>Střecha</u>	středně těžká	600 m	ne	140 m	ne
	<u>Snowpark</u>	středně těžká	400 m	ano	110 m	ano
	<u>Ski škola</u>	lehká	80 m	ne	...	ano
Horní Vltavice	Nad Kovárnou	středně těžká	450 m	ano	90 m	ano
	Dětská	lehká	150 m	ne	15 m	ano
	Dětská školní	lehká	100 m	ne	5 m	ano
Strážný	Kaplička	lehká	270 m	ne	46 m	ano
	Hrad	těžká	560 m	...	140 m	...
Volary	České Žleby - Žlebská	lehká	400 m	ne	70 m	ano
	České Žleby - Slalomová	střední	400 m	ne	70 m	ano
	České Žleby - Školní	lehká	200 m	ne	40 m	ne
	České Žleby - Turistická	lehká	600 m	ne	70 m	ne

Příloha č. 2: Seznam nemovitých kulturních památek na území mikroregionu Horní Vltava – Boubínsko.

Zdroj: Monumnet

obec	číslo rejstříku	část obce	čp.	památk
Borová Lada	11387/3-6119	Nový Svět	11	venkovský dům
Buk	15249/3-3528	Buk	5	venkovská usedlost
	20478/3-3784	Včelná pod Boubínem		kaple Panny Marie Karmelské
Horní Vltavice	16085/3-3561	Horní Vltavice		kostel P. Marie, sv. Josefa a sv. Jana Nepomuckého
	22574/3-3562	Horní Vltavice		kaple sv. Jana Nepomuckého
	25057/3-3564	Horní Vltavice		sloup - sloup lesmistra Johna
	105084	Horní Vltavice		vodní kanál - plavební kanál Kaplického potoka
	44677/3-5934	Horní Vltavice		silniční most č. 4-073
	102556	Horní Vltavice	10	zájezdní hospoda
	44678/3-5673	Horní Vltavice	27	venkovská usedlost
Kubova Hut'				
Kvilda	26717/3-3616	Kvilda		kostel sv. Štěpána
Lenora	16207/3-3636	Lenora		chlebová pec
	45624/3-3637	Lenora		lávka krytá
	39231/3-3633	Lenora	1	zámek
	25095/3-3634	Lenora	16	ratejna
	29190/3-3635	Lenora	19	venkovská usedlost
	30085/3-6014	Zátoň		rýžoviště zlata
Nová Pec	14743/3-3714	Jelení		Schwarzenberský plavební vodní kanál
	11080/3-6105	Jelení	13	venkovská usedlost
	18784/3-3715	Nová Pec		Pomník Adalberta Stiftera, obelisk
	24027/3-3935	Pěkná		kostel sv. Anny
Stožec	21258/3-3534	České Žleby		cesta - zemská stezka boubínská, zbytky
	30680/3-3535	Dobrá	26	myslivna
	25383/3-3761	Stožec		kaple mariánská
Strážný	17969/3-3762	Strážný		hrad Kunžvart, zřícenina
	15637/3-3764	Strážný		kaple P. Marie Královny na hoře Steinberg
	19090/3-3765	Strážný		přehrada, z toho jen: hráz
	46230/3-3766	Strážný		cesta obchodní, archeologické stopy
Vimperk	30009/3-3520	Bořanovice	13	venkovský dům
	31484/3-3602	Korkusova hut'		kostel Nalezení sv. Kříže
	26448/3-3603	Korkusova hut'		kaple
	44681/3-6013	Lipka		rýžoviště zlata
	38341/3-3911	Sudslavice		Sudslavská jeskyně, archeologické stopy
	25931/3-3831	Vimperk I		kostel Navštívení P. Marie
	16749/3-3840	Vimperk I		zvonice městská
	29787/3-3808	Vimperk I		městské opevnění
	33706/3-3839	Vimperk I		socha sv. Jana Nepomuckého
	34114/3-3835	Vimperk I		kašna - dvě
	46707/3-5941	Vimperk I		železniční most Velký Klášterák
	26919/3-3813	Vimperk I	5	měšťanský dům - muzeum
	35600/3-3814	Vimperk I	7	měšťanský dům
	23344/3-3815	Vimperk I	8	měšťanský dům
	36109/3-3816	Vimperk I	9	měšťanský dům
	37803/3-3817	Vimperk I	12	měšťanský dům
	17186/3-3818	Vimperk I	13	měšťanský dům
	30004/3-3828	Vimperk I	16	měšťanský dům
	25391/3-33819	Vimperk I	18	měšťanský dům

	16469/3-3820	Vimperk I	34	měšťanský dům
	47253/3-3821	Vimperk I	35	měšťanský dům
	10310/3-6066	Vimperk I	37	měšťanský dům
	10690/3-6085	Vimperk I	39	měšťanský dům
	33112/3-3822	Vimperk I	40	měšťanský dům
	18355/3-3823	Vimperk I	43	měšťanský dům
	41290/3-3824	Vimperk I	44	městský dům
	35704/3-3825	Vimperk I	45	měšťanský dům
	30604/3-3830	Vimperk I	46	děkanství
	10821/3-6091	Vimperk I	54	měšťanský dům
	45902/3-3826	Vimperk I	61	měšťanský dům
	20893/3-3832	Vimperk II		kostel sv. Bartoloměje
	102962	Vimperk II		kaple hřbitovní, Nejsvětějšího Srdce Páně
	33802/3-3833	Vimperk II		hřbitov
	37510/3-3838	Vimperk II		socha sv. Anny
	44148/3-6024	Vimperk II	11	měšťanský dům
	32827/3-3829	Vimperk II	18	měšťanský dům
	17973/3-3811	Vimperk II	20	zámek
	19188/3-3837	Vimperk II	103	hotel Zlatá hvězda
	102952	Vimperk II	167	škola
	25073/3-3827	Vimperk II	180	městský dům
Volary	42203/3-3674	Mlynářovice	20	venkovská usedlost
	44682/3-3675	Mlynářovice	26	venkovská usedlost
	26248/3-3903	Volary		kostel sv. Kateřiny
	27440/3-3904	Volary		kostel sv. Máří Magdalény
	30239/3-3905	Volary		kaple sv. Floriána
	24394/3-3906	Volary		kaplička
	20416/3-3908	Volary		hřbitov válečný
	102790	Volary		polní opevnění Volarské šance, část stojící a archeologické stopy
	22045/3-3909	Volary		seník - soubor seníků
	22889/3-3910	Volary		cesta Zlatá stezka, část stojící a archeologické stopy
	26930/3-3885	Volary	41	venkovská usedlost
	21116/3-3886	Volary	42	venkovská usedlost
	28484/3-3902	Volary	55	venkovská usedlost
	13014/3-6070	Volary	56	venkovská usedlost
	35577/3-3888	Volary	67	venkovská usedlost
	17780/3-3889	Volary	70	venkovská usedlost
	35637/3-3893	Volary	71	venkovská usedlost
	11174/3-6110	Volary	81	rodinný dům
	36943/3-3890	Volary	96	venkovská usedlost
	53014/3-3896	Volary	99	venkovská usedlost
	26015/3-3891	Volary	102	venkovská usedlost
	32784/3-3897	Volary	104	venkovská usedlost
	26962/3-3898	Volary	159	venkovská usedlost
	23067/3-3892	Volary	160	venkovská usedlost
	15978/3-3899	Volary	162	venkovská usedlost
	47051/3-3900	Volary	163	venkovská usedlost
	25697/3-3901	Volary	164	venkovská usedlost
	13485/3-6046	Volary	166	městský dům se zřetelem na hmotu domu
	15850/3-3887	Volary	171	venkovská usedlost
	50982/3-6212	Volary	392	koželužna
Zbytiny	37967/3-3921	Blažejovice	9	venkovská usedlost
	37800/3-3923	Zbytiny		kostel sv. Víta
	101947	Zbytiny		vodárna Českých drah
	46016/3-3922	Zbytiny		cesta Zlatá stezka, část stojící a archeologické stopy
Želnavá	41672/3-3936	Želnavá		kostel sv. Jakuba
	22138/3-3937	Želnavá		vodojem

Příloha č. 3: Seznam jednotek ochrany přírody a krajiny na území mikroregionu

Horní Vltava – Boubínsko

Zdroj: Ústřední seznam ochrany přírody

Obec	Kód	Název	Kategorie	Prislušné orgány ochrany přírody	Odborné pracoviště ochrany přírody	Předmět ochrany	Kategorie IUCN	Poznámka
Nová Pec, Stožec, Volary, Želnava	1152	Vltavský luh	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Uchování typické říční nivy se všemi jejími geomorfologickými i biologickými zákonitostmi, jako jsou agradační valy, meandrovitý tok, stará řečiště v různých stádiích zameňování a rozsáhlá lužní rašeliniště včetně extenzivně sklizených luk s výskytem vzácných rostlinných i živočišných druhů.	Ib - přísná rezervace - ochrana původní přírody	
Borová Lada, Horní Vltavice, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný, Volary, Želnava	42	NP Šumava	Národní park	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Posláním NP je uchování a zlepšení jeho přírodního prostředí, zejména ochrana či obnova samořídících funkcí přírodních systémů, přísná ochrana volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, zachování typického vzhledu krajiny, naplňování vědeckých a výchovných cílů, jakož i využití území národního parku turistice a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí.	II národní park	
Buk	1598	Čertova stráž	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Kaňon Boubínského potoka s jedlovými a suťovými porosty	III - přírodní památka	
Kvilda	1153	Pramen Vltavy	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Rozvodnicové rašeliniště a autochtonní horské smrčiny.	III - přírodní památka	
Stožec	1151	Stožecká skála	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Skalní výchozy a sutě jako význačné geomorfologické útvary, jakož i přirozené ekosystémy smíšených lesů vyvinutých na nich a v jejich okolí.	III - přírodní památka	
Volary, Zbytiny	3411	Prameniště Blanice	Národní přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Biotop a populace kriticky ohroženého druhu perlorodky říční, zejména ranná vývojová stadia na prameništích řeky Blanice s mokřinami a prameništní vegetací a s rozsáhlou hydrografickou sítí mělkých pramenných stružek	III - přírodní památka	
Borová Lada	933	Borová Lada	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Ekosystém údolního rašeliniště se všemi jeho součástmi, zejména s jeho vodním režimem, rostlinnými a živočišnými společenstvy a druhy rostlin a živočichů.	IV - řízená rezervace	
Borová Lada	2438	Buková slat'	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Rašeliniště s břizou zakrslou.	IV - řízená rezervace	
Borová Lada	2257	Najmanka	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Ochrana přirozeně se vyvíjejících společenstev na rašeliništi, prameništi a mokřadech.	IV - řízená rezervace	
Borová Lada	2122	Pasecká slat'	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Přirozeně se vyvíjející společenstva na rašeliništi, poslední zbytky mokřadů, zvláště chráněné druhy rostlin, přirozené prostředí trvalého výskytu tetřívka obecného.	IV - řízená rezervace	
Borová Lada	936	Pod Šindlovem	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Bývalá pastvina s vitálními porosty chráněného jalovce obecného.	IV - řízená rezervace	
Borová Lada	2121	Pravětínská Lada	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Přirozeně se vyvíjející společenstva na rašeliništi, prameništi, mokřadech a jimi obklopených suchých stanovištích na zaniklých zemědělských půdách.	IV - řízená rezervace	

Buk, Horní Vltavice	2424	Boubínský prales	Národní přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Přirozené lesní porosty 5. a 8. vegetačního stupně v masivu Boubína s výskytem vzácných a ohrožených druhů rostlin a živočichů tvořené především kyselými, klenovými a jeřábovými smrčinami (asociací Piceetum acidophilum, Acereto- Piceetum humidum, Piceetum saxatile, Sorbeto- Piceetum), kyselými, svěžími a vlhkými bukovými smrčinami (asociací Fageto- Piceetum mesotrophicum, Fageto- Piceetum lapidosum acidophyllum, Fageto- Piceetum humidum acerosum, Fageto- Piceetum acidophyllum) a klenosmrkovými, svěžími a vlhkými smrkovými bučinami (asociací Aceri- Piceeto- Fagetum lapidosum, Piceeto- Fagetum acerosum deluvium, Piceeto- Fagetum mesotrophicum, Piceeto- Fagetum humidum faxinosum) mající z části charakter původního pralesa. Předmětem ochrany jsou rovněž typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena evropsky významná lokalita Šumava a které se nacházejí na území národní přírodní rezervace.	IV - řízená rezervace	
Buk	1607	Poušť	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Smrkový porost s bohatým výskytem mravence lesního	IV - řízená rezervace	
Horní Vltavice	2864	Hlinišť	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Cenný fragment zachovalého rašelinného brusnicového boru a rašelinné březiny obklopený komplexem lučních mokřadních biotopů v pokročilé fázi sukcesního procesu. Nacházejí se zde: biotopy – rašelinné brusnicové bory, rašelinná březina, nevápnitá mechová slatiniště, přechodová rašeliniště, vlhké pcháčkové louky, vlhká tužebníková lada, mokřadní vrbiny, podmáčené smrčiny vzácně též horské olšiny s olší šedou, podhorské a horské smilkové trávníky, sekundární podhorská a horská vřesoviště bez výskytu jalovce obecného; ohrožené druhy rostlin – plavuň pučivá, klikva bahenní, tolije bahenní, prstnatec májový, prha chlumní, dřípatka horská, pleška stopkatá; kriticky ohrožené druhy živočichů: zmije obecná, silně ohrožené druhy živočichů: jeřábek lesní, krahujec obecný, bekasina otavní, chřástal polní, ještěrka živorodá, slepýš křehký; ohrožené druhy živočichů: bramborníček hnědý, ťuhák šedý, hýl rudý, ořešník kropenatý, sluka lesní, užovka obojková.	IV - řízená rezervace	
Horní Vltavice	934	Jilmová skála	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Soubor přirozených lesních porostů ve smrkobukovém vegetačním stupni Šumavy. Důležitá srovnávací plocha pro stanovištní průzkum.	IV - řízená rezervace	

Horní Vltavice	5601	Niva Kořenského potoka	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Typy přírodních stanovišť: přechodová rašeliniště a tršasoviště, druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech, evropská suchá vřesoviště, vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, acidofilní smrčiny. Samovolně se vyvíjející stádia sukcesních společenstev na zaniklých zemědělských půdách a na kamenných snosech. Silně ohrožené druhy savců a jejich biotopy: rys ostrovid. Silně ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy: jeřábek lesní, chřástal polní, hýl rudý, ůhýk obecný, bramborníček hnědý, skřivan lesní, bekasina otavní, tetřevka obecná, čáp černý, pěnice vlašská. Kriticky ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: zmije obecná. Silně ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: ještěrka obecná, slepýš křehký. Ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: užovka obojková. Silně ohrožené druhy obojživelníků a jejich biotopy: čolek horský, čolek obecný. Ohrožené druhy obojživelníků a jejich biotopy: ropucha obecná. Silně ohrožené druhy rostlin a jejich biotopy: tučnice obecná, všivec lesní. Ohrožené	IV - řízená rezervace	
Horní Vltavice	2176	Pod Ostrohem	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Nejvýše položené lokality výskytu generativně plodného rákosu obecného, chráněných druhů ptáků: ůhýk obecný, chřástal polní, bramborníček hnědý, cvrčilka zelená atd. a všech přirozeně se vyvíjejících společenstev na mokřadech a jimi obklopených sušších stanovištích na zaniklých zemědělských půdách.	IV - řízená rezervace	
Horní Vltavice	5691	Zátoňská mokřina	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Mozaika iniciálních stádií acidofilních bučin, údolních jasanovo-olšových luk, rašelinných a podmáčených smrčín se zbytky vlhkých pcháčových luk a vlhkých tužebníkových lad přecházející ve střídavě vlhké bezkolencové louky vltavské nivy jako samovolně se vyvíjející les na ledem ležícím bezlesí; populace kosatce sibiřského; kriticky ohrožené druhy plazů a jejich spontánně se vyvíjející biotopy: zmije obecná; silně ohrožené druhy obojživelníků a jejich spontánně se vyvíjející biotopy: čolek horský; silně ohrožené druhy plazů: slepýš křehký; ohrožené druhy plazů, obojživelníků a jejich spontánně se vyvíjející biotopy: užovka obojková, ropucha obecná; ohrožené druhy rostlin ponechané bez hospodaření v jejich spontánně se vyvíjejících biotopech: dřípátka horská, vemenik zelenavý, oměj horský, lilie zlatohlavá, kosatec sibiřský; zajímavé a typické druhy jako součást dynamicky se vyvíjejícího ekosystému: zvonečnik černý, kopytník evropský, lýkovec jedovatý, kokařík přeslenitý, konvalinka vonná; silně ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy: jeřábek lesní; ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy:	IV - řízená rezervace	

Kubova Huť	2319	Hornovltavické pastviny	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Biotopy ponechávané samovolnému vývoji. Nacházejí se zde: biotopy – rašelinná březina, vlhké pcháčové louky, vlhká tužebníková lada, podhorské trávníky a horské smilkové trávníky s výskytem jalovce obecného, sekundární podhorská a horská vřesoviště, přechodová rašeliniště, horská olšina s olší šedou, mokřadní vrbiny; silně ohrožené druhy rostlin - rosnatka okrouhlolistá, tučnice obecná, kosatec sibiřský; ohrožené druhy rostlin – prstnatec májový, pleška stopkatá, prha chlumní, lýkovec jedovatý; kriticky ohrožené druhy živočichů - zmije obecná, silně ohrožené druhy živočichů – jeřábek lesní, krahujec obecný, sýc rousný, bekasina otavní, chřástal polní, čolek horský, ještěrka živorodá, slepýš křehký; ohrožené druhy živočichů: bramborníček hnědý, ťuhák šedý, hýl rudý, ořešník kropenatý, sluka lesní, užovka obojková.	IV - řízená rezervace	
Kvilda	145	Jezerní slat'	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Jedinečné šumavské rašeliniště.	IV - řízená rezervace	
Kvilda	1237	Kvilda-Pod poličky	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Lokalita s významným zastoupením chráněných a ohrožených druhů rašeliništní, mokřadní až vřesovištní vegetace včetně zbytků charakteristických acidofilních lučních společenstev centrální Šumavy s nejbohatším zastoupením hořce panonského v jihočeské části Šumavy.	IV - řízená rezervace	
Kvilda	1602	Olšinka	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Vrchoviště a podmáčené smrčiny, tokaniště tetřeva	IV - řízená rezervace	
Kvilda	1146	Tetřevská slat'	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Typické horského vrchoviště vyšších poloh Šumavy s charakteristikou flory a fauny.	IV - řízená rezervace	
Kvilda	1613	Vltavské stráně	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Skalnaté stráně nad Teplou Vltavou s hořcem pannonským aj.	IV - řízená rezervace	
Lenora	1148	Zátoňská hora	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Lesní porosty přirozené skladby ve vrcholové oblasti Zátoňské hory	IV - řízená rezervace	
Nová Pec	929	Jezerní luh	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Soustava tří malých rašelinišť s navazujícími kontaktními mechovými smrčínami v komplexu Trojmezenské	IV - řízená rezervace	
Nová Pec	450	Trojmezná hora	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Nejvyšší partie české Šumavy, horské smrčiny, bukové porosty, kamenná moře, ledovcové jezero	IV - řízená rezervace	
Stožec	935	Jelení vrch	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Zbytek přirozeného smíšeného porostu ve smrkobukovém vegetačním stupni Šumavy. Hnízdiště čápa černého.	IV - řízená rezervace	
Stožec	926	Spálený luh	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Horské rašeliniště v údolí Studené Vltavy s dochovanou zonací rašeliništní vegetace.	IV - řízená rezervace	
Stožec	1150	Stožec	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Přirozený ekosystém horských smíšených lesů s jejich druhovým bohatstvím rostlin a živočichů.	IV - řízená rezervace	

Strážný	2864	Hlíníště	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Cenný fragment zachovalého rašelinného brusnicového boru a rašelinné březiny obklopený komplexem lučních mokřadních biotopů v pokročilé fázi sukcesního procesu. Nacházejí se zde: biotopy – rašelinné brusnicové bory, rašelinná březina, nevápnitá mechová slatiniště, přechodová rašeliniště, vlhké pcháčové louky, vlhká tužebniková lada, mokřadní vrbiny, podmáčené smrčiny vzácně též horské olšiny s olší šedou, podhorské a horské smilkové trávníky, sekundární podhorská a horská vřesoviště bez výskytu jalovce obecného; ohrožené druhy rostlin – plavuň pučivá, klikva bahenní, tolje bahenní, prstnatec májový, prha chlumní, dřípátka horská, pleška stopkatá; kriticky ohrožené druhy živočichů: zmije obecná, silně ohrožené druhy živočichů: jeřábek lesní, krahujec obecný, bekasina otavní, chřástal polní, ještěrka živorodá, slepýš křehký; ohrožené druhy živočichů: bramborníček hnědý, ťuhák šedý, hýl rudý, ořešník kropenatý, sluka lesní, užovka obojková.	IV - řízená rezervace	
Strážný	927	Kotlina Valné	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Tři menší horská rašeliniště v pramenné oblasti Valné, tvořící s okolními loukami dobře zachovalý komplex přirozené rašeliništní a mokřadní vegetace.	IV - řízená rezervace	
Strážný	5601	Niva Kořenského potoka	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Typy přírodních stanovišť: přechodová rašeliniště a tršasoviště, druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech, evropská suchá vřesoviště, vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně, smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy, acidofilní smrčiny. Samovolně se vyvíjející stádia sukcesních společenstev na zaniklých zemědělských půdách a na kamenných snosech. Silně ohrožené druhy savců a jejich biotopy: rys ostrovid. Silně ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy: jeřábek lesní, chřástal polní, hýl rudý, ťuhák obecný, bramborníček hnědý, skřivan lesní, bekasina otavní, tetřev obecný, čáp černý, pěníce vlašská. Kriticky ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: zmije obecná. Silně ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: ještěrka obecná, slepýš křehký. Ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: užovka obojková. Silně ohrožené druhy obojživelníků a jejich biotopy: čolek horský, čolek obecný. Ohrožené druhy obojživelníků a jejich biotopy: ropucha obecná. Silně ohrožené druhy rostlin a jejich biotopy: tuňice obecná, všivec lesní. Ohrožené	IV - řízená rezervace	
Strážný	928	Splavské rašeliniště	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Údolní rašeliniště na fytogeograficky významném přechodu orografických celků s atypickým souborem rašeliništní vegetace.	IV - řízená rezervace	
Strážný	1235	Strážný - Pod Obecním lesem	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Mezofilní louka s výskytem chráněného a ohroženého druhu – šafránu bělokvětého (Crocus albiflorus).	IV - řízená rezervace	
Strážný	930	Žďářská slat'	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Charakteristické vrchoviště náhorního typu jihovýchodní části Šumavských plání, shrnující podstatné biologické hodnoty všech rašelinišť v tomto území.	IV - řízená rezervace	

Vimperk	212	Lipka	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Lokalita všivce žezlovitého.	IV - řízená rezervace	
Vimperk	2266	Lipka I.	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Všechna stadia přirozeně se vyvíjejících společenstev na podmáčeném stanovišti. Cílem je vytvoření vhodných stanovištních podmínek pro kriticky ohrožený druh rostliny všivce žezlovitého a zajištění ochrany přirozeně se vyvíjejících společenstev.	IV - řízená rezervace	
Vimperk	938	Opolenec	Přírodní rezervace	Krajský úřad Jihočeského kraje	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Ochrana pestrého komplexu lesních, lučních a skalních společenstev na vápencovém a silikátovém podloží s bohatým výskytem významných a zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a paleontologických nálezů; ochrana druhů a stanovišť evropsky významné lokality - seznam druhů a stanovišť EVL podle článku 2 je uveden v příslušné příloze nařízení vlády č. 132/2005 Sb., kterým se stanoví národní seznam EVL, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 22. 12. 2004	IV - řízená rezervace	
Vimperk	3370	Radost	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Posláním PR je zajištění ochrany zvláště chráněných druhů rostlin, živočichů a jejich biotopů a samovolně se vyvíjející společenstva na druhotném bezlesí. Předmětem ochrany jsou - silně ohrožené druhy ptáků a jejich biotopy: tetřívka obecná, jeřábek lesní, chřástal polní, kriticky ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: zmije obecná, silně ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: ještěrka živorodá, slepýš křehký, ohrožené druhy plazů a jejich biotopy: užovka obojková, silně ohrožené druhy rostlin a jejich biotopy: plavuňka zaplavovaná, tučnice obecná, rosnatka okrouhlostá, všivec lesní, lilie cibulkonosná, ohrožené druhy rostlin a jejich biotopy: dřípátka horská, prstnatec májový pravý, prha armika, klikva bahenní, pleška stopkatá, prstnatec Fuchsův pravý, vravec jedlový, vybraná nelesní společenstva obhospodařovaná šetrnými zemědělskými způsoby se stanoveným typem managementu.	IV - řízená rezervace	
Volary	1267	Blanice	Národní přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Pramenná oblast řeky Blanice s evropsky významným nalezištěm perlorodky říční. Územní celek s vysokými přírodními hodnotami se zastoupením málo ovlivněných, vodních, lučních, rašelinných a lesních společenstev.	IV - řízená rezervace	
Volary	931	Malá niva	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Údolní rašeliniště s porosty borovice blatky a fragmenty rašelinných borů a podmáčených smrčín. Výskyt řady ohrožených druhů rostlin a živočichů.	IV - řízená rezervace	
Volary	1154	Mílešický prales	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Údolní rašeliniště s porosty borovice blatky a fragmenty rašelinných borů a podmáčených smrčín. Výskyt řady ohrožených druhů rostlin a živočichů.	IV - řízená rezervace	

Volary	5607	Na soutoku	Přírodní rezervace	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Přirozené a samovolné vývojové pochody v údolí Blanice, Křemenného a Milešického potoka, pozemky se vzrostlou dřevinnou sukcesí (olše, vrba, osika, líska, břiza, smrk, borovice, klen, jasan, buk, třešeň, jilm, střemcha, jeřáb, šípek), ohrožené a významné taxony vyšších rostlin: kosatec sibiřský, dřípátka horská, lilie zlatohlavá, lýkovec jedovatý, oměj šalamounek, kokořík přeslenatý, konvalinka vonná atd., kriticky ohrožené, silně ohrožené a ohrožené druhy živočichů: zmije obecná, perlorodka říční, vydra říční, ledňáček říční atd. a všechna přirozeně vzniklá stadia přirozeně se vyvíjejících společenstev na v minulosti pozměněném stanovišti.	IV - řízená rezervace	
Volary	1149	Velká Niva	Národní přírodní rezervace	Ministerstvo životního prostředí	Správa NP a CHKO Šumava	Rozlehlé nívní rašeliniště s přirozenými lesními porosty tvořenými zejména podmáčenými rašelinnými smrčínami a blatkovými bory s výskytem vzácných a ohrožených druhů živočichů a rostlin, včetně biotopu a populace borovice blatky; typy přírodních stanovišť a druhy, pro které byla jiným právním předpisem vyhlášena EVL Šumava a které se nacházejí na území NPR	IV - řízená rezervace	
Volary	2175	Vraniště	Přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Přirozeně se vyvíjející společenstva na mokřadech a jimi obklopených stanovištích na zaniklých zemědělských půdách.	IV - řízená rezervace	
Zbytiny	1267	Blanice	Národní přírodní památka	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Pramenná oblast řeky Blanice s evropsky významným nalezištěm perlorodky říční. Územní celek s vysokými přírodními hodnotami se zastoupením málo ovlivněných, vodních, lučních, rašelinných a lesních společenstev.	IV - řízená rezervace	
Zbytiny	1605	Pod Sviňovicemi	Přírodní památka	Krajský úřad Jihočeského kraje	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR	Prameniště a vlhké louky se vzácnou flórou	IV - řízená rezervace	
Borová Lada, Buk, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný, Vimperk, Volary, Zbytiny, Želnavá	43	Šumava	Chráněná krajinná oblast	Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Posláním oblasti je ochrana všech hodnot krajiny, jejího vzhledu a jejích typických znaků i přírodních zdrojů a vytváření vyváženého životního prostředí; k typickým znakům krajiny náleží zejména její povrchové utváření včetně vodních ploch a toků, její vegetační kryt a volně žijící živočišstvo, rozvržení a využití lesního a zemědělského půdního fondu a ve vztahu k ní také rozmístění a urbanistická skladba sídlišť, architektonické stavby a místní zástavba lidového rázu.	V - chráněná krajina	
Borová Lada, Buk, Horní Vltavice, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný, Volary, Želnavá	2298	Šumava	Ptačí oblast	Ministerstvo životního prostředí, Správa NP a CHKO Šumava	Správa NP a CHKO Šumava	Populace tetřívka obecného, tetřeva hlušce, čápa černého, chrástala polního, kulíška nejmenšího, sýce rousného, datla černého, jeřábka lesního, datlíka tříprstého a jejich biotopy	nezadaná	

Borová Lada, Buk, Horní Vltavice, Kubova Huť, Kvilda, Lenora, Nová Pec, Stožec, Strážný, Vimperk, Volary, Zbytiny, Želna	2688	Šumava	Evropsky významná lokalita			Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech); aktivní vrchoviště; lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich; rašelinný les; smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy; lokalita hořečku mnohotvarého českého a stěvlíka Ménétrísova; oligotrofní až mezotrofní stojaté vody nížinného až subalpínského stupně kontinentální a alpské oblasti a horských poloh a jiných oblastí, s vegetací tříd Littorelletea uniflorae nebo Isoëto-Nanojuncetea; přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition; nížinné až horské vodní toky s vegetací svazů Ranunculion fluitantis a Callitriche-Batrachion; evropská suchá vřesoviště; formace jalovce obecného na vřesovištích nebo vápnitých trávnících; bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jilovitých půdách; vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně; extenzivní sečené louky nížin až podhůří; horské sečené louky; přechodová rašeliniště a třasoviště; chasmoftytická	nezadaná	
Nová Pec, Volary, Zbytiny, Želna	2634	Boletice	Evropsky významná lokalita			Druhově bohaté smilkové louky na silikátových podložích v horských oblastech (a v kontinentální Evropě v podhorských oblastech); aktivní vrchoviště; lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a v roklich; smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy; lokalita stěvlíka Ménétrísova; přirozené eutrofní vodní nádrže s vegetací typu Magnopotamion nebo Hydrocharition; bezkolencové louky na vápnitých, rašelinných nebo hlinito-jilovitých půdách; vlhkomilná vysokobylinná lemová společenstva nížin a horského až alpského stupně; extenzivní sečené louky nížin až podhůří; přechodová rašeliniště a třasoviště; chasmoftytická vegetace silikátových skalnatých svahů; bučiny asociace Luzulo-Fagetum a Asperulo-Fagetum; lokalita modráška bahenního, modráška očkovaného, perlorodky říční, popelivky sibiřské, rysa ostrovida a vranky obecné	nezadaná	
Volary, Zbytiny	2306	Boletice	Ptačí oblast	Ministerstvo životního prostředí, Újezdní úřad vojenského újezdu Boletice		Populace chřástala polního, kulíška nejmenšího, jeřábka lesního, datlíka tříprstého, skřivana lesního a jejich biotopy	nezadaná	
Vimperk	2671	Opolenc	Evropsky významná lokalita			Vápnité nebo bazické skalní trávníky; lokalita hořečku mnohotvarého českého; extenzivní sečené louky nížin až podhůří; chasmoftytická vegetace vápnitých skalnatých svahů; jeskyňně nepřístupné veřejnosti; lesostepní bory	nezadaná	
Borová Lada	102745	Buk lesní	Památné stromy					asi 200 m vlevo od hlavní silnice Nové Hutě-Lípka (Alpská vyhlídka)

Borová Lada	102757	Javor klen	Památné stromy				na pastevním areálu
Borová Lada	102713	Javor mlčč	Památné stromy				u silnice v severní části obce
Borová Lada	102752	Lípa velkolistá	Památné stromy				Pod cestou ,v nejbližším okolí pastvina
Borová Lada	102751	Tis červený	Památné stromy				u pastevního areálu, za 1. mostkem přes Vltavu vlevo les. cestou 1 km
Buk	102722	Alej u Buku	Památné stromy				Po obou stranách silnice Buk-Včelná
Buk	102747	Lípa velkolistá	Památné stromy				na vých. straně lesa, v okolí pastviny
Buk	102701	Smišená alej v Buku	Památné stromy				
Horní Vltavice	102759	Jasan ve Žlíbkách	Památné stromy				Proti kamennému kříži v bývalé osadě Žlíbky
Horní Vltavice	102724	Smišená alej	Památné stromy				směrem východním od obce po obvodu staré vozové cesty
Kubova Huť	102758	Jasan ztepilý	Památné stromy				U stavení pod silnicí Kubova Huť-Vimperk
Lenora	102748	Javor klen	Památné stromy				při staré cestě od Zátonež k zastávce ČSD, u křížku, klen roste naproti bližší zastávky
Lenora	102749	Lípa velkolistá	Památné stromy				u starého zrekonstr.stavení při cestě od silnice k zast.ČSD
Lenora	104494	Lípa velkolistá	Památné stromy				neuveдена
Lenora	102721	Lípa velkolistá	Památné stromy				u bývalé usedlosti, rozbořeně, v těsné blízkosti silnice

Lenora	102750	Lípa velkolistá (3 exempláře)	Památné stromy					u komunikace v obci Zátoň
Stožec	105105	Jilm horský	Památné stromy					vedle komunikace z obce Stožec do Nového Údolí; stáří cca 250 let
Stožec	102762	Lípa malolistá (2ks)	Památné stromy					v blízkosti rekreační chalupy jv. okraj obce
Stožec	102732	Lípa velkolistá	Památné stromy					u silnice nedaleko žel. zastávky Dobrá
Stožec	102761	Lípa velkolistá	Památné stromy					u silnice z Č.Žlebů do Strážného u rozvalené kapličky
Strážný	102715	Jasan ztepilý	Památné stromy					v obci Strážný u vozovky směr Žlíbky, poblíž parkoviště
Strážný	102760	Jasan ztepilý	Památné stromy					na kamenném tarasu, asi 20 m od komunikace Strážný Žlíbky. Chybí vyhlášovací předpis.
Strážný	102714	Javor klen	Památné stromy					U cesty Strážný-Žlíbky v bývalé osadě Kořený
Strážný	102718	Javor klen	Památné stromy					na místě bývalého hřbitova v obci Strážný, těsně u komunikace Strážný Žlíbky
Strážný	105842	Lípa malolistá	Památné stromy					Na pastvině v blízkosti turistické trasy v zaniklé osadě Dolní Cazov u pozůstatku po jedné z nemovitostí
Vimperk	104851	Cejsická lípa	Památné stromy					vedle zahrady u domu čp. 4

Vimperk	102720	Dub letní	Památné stromy				na mezi v těsné blízkosti obdělávaného pole u polní cesty
Vimperk	102717	Jasan ztepilý	Památné stromy				u státní silnice Vimperk Strážný (po pravé straně) nedaleko autobus. zastávky Arnoštka
Vimperk	102698	Lípa Brantlův Dvůr II	Památné stromy				za Brantlovým dvorem, terasa na jižním svahu mezi cestami u smrkového porostu
Vimperk	102723	Lípa malolistá	Památné stromy				v prostoru bývalé osady Huť pod Boubínem, v porostu mladých listnáčů
Vimperk	105317	Lípa malolistá	Památné stromy				V prostoru bývalé osady Huť pod Boubínem
Vimperk	102697	Lípa na Výsluní	Památné stromy				SZ okraj zahrady v ulici Na Výsluní u zděného altánu z r. 1852
Vimperk	102794	Lípa širokolistá	Památné stromy				u Brantlova dvora, příjezd ze staré Zdikovské silnice, za zámkem, u čp. 106
Vimperk	105364	Podlešákův jilm v Boubské	Památné stromy				Severozápadně od obce na mezi
Vimperk	102800	Sudslavická lípa	Památné stromy				Součást naučné stezky Sudslavický okruh, u mlýna Vanických asi 2 km od Vimperka, u ZCHÚ Opolenec
Volary	102719	Alej Zlatá stezka - Volary	Památné stromy				Alej lemující Zlatou stezku, kolem hřbitova pochodu smrti nad Kalvarií

Volary	105346	Buk Jodlovy Chalupy	Památné stromy				Na kraji neudržované polní cesty spojující zaniklou osadu Horní Sněžná s osadou Pěkná
Volary	102795	Buk lesní	Památné stromy				u komunikace H. Sněžné-Jedlovy chalupy (na hřebeni vpravo)
Volary	102725	Jasan ztepilý	Památné stromy				u polní cesty ,cca 100 m od zchátralé nemovitosti v prostoru pasevního areálu AKS
Volary	102776	Javor klen	Památné stromy				u cesty na hřebeni (z kříž. vlevo k severu); pravděpodobně totožné s 5318
Volary	102787	Javor klen	Památné stromy				u Sv. Magdaleny
Volary	105318	Javor klen	Památné stromy				neuveдена
Volary	104898	Jilm drsný	Památné stromy				V obci na bývalém dětském hřišti
Zbytiny	105879	Buk lesní - Mošna	Památné stromy				V lesním porostu jihovýchodně od samoty Mošna
Zbytiny	102700	Buk Spálenec	Památné stromy				jihovýchodní okraj lesa u polní cesty mezi železniční zastávkou Spálenec a osadou Spálenec
Zbytiny	102710	Jasan ztepilý	Památné stromy				u božích muk